

Niv 1

RUMM « B »

1964

ER GUENEDOUR

Yann Iñ 1276

SKOEDLUNIOÙ HANZEL

adembannet ha reizhet e 1967

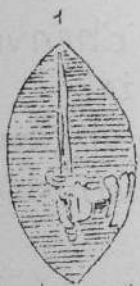
Kinnig ar ran da'm c'henvroiz
223 lun ardamezel
dibabet e-touesk engrav-
adurioù roet e « preuves »
dom morice.

kavout a reer amañ
ardamezioù abaoe ar bloaz
1197 betek 1501.

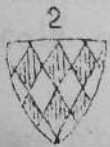
stalchet em eus d'o ment
ha d'o stumm.

da'v eo din trugarekaat
an dimezell Macé du Biest,
mirourer levrdozveg ha mirdi
gwened, he deus va notreet
da chom eizh deiz-pad e levr di-
ti-kêr gwened, da zibab ha
da dresañ al lunoù-mañ.

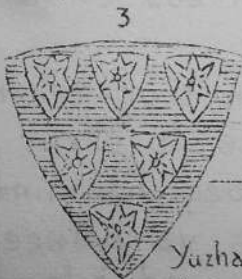
hilion

1 Yann Dol, mab Enoguen

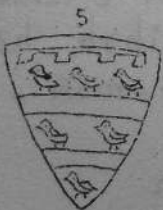
2 1253
Ginsiell Gervez Dinan

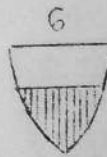
3 1197
Yuzhael Mezvenn,
Aotrou Dinan

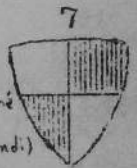
4 Ginsiell

5 1218
Dreux de Mello,
Aotrou Loches ha Dinan
(eus Picardie)

6 1229
Henri Avalgour
mab ar
macthiern Alan

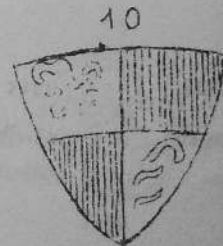
7
Asculfe
de Soligné
(eus
normand.)

8
Isold Dol,
Gwreg Asculfe
de Soligné

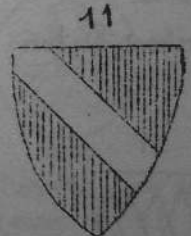
9
Adam de
Soligné

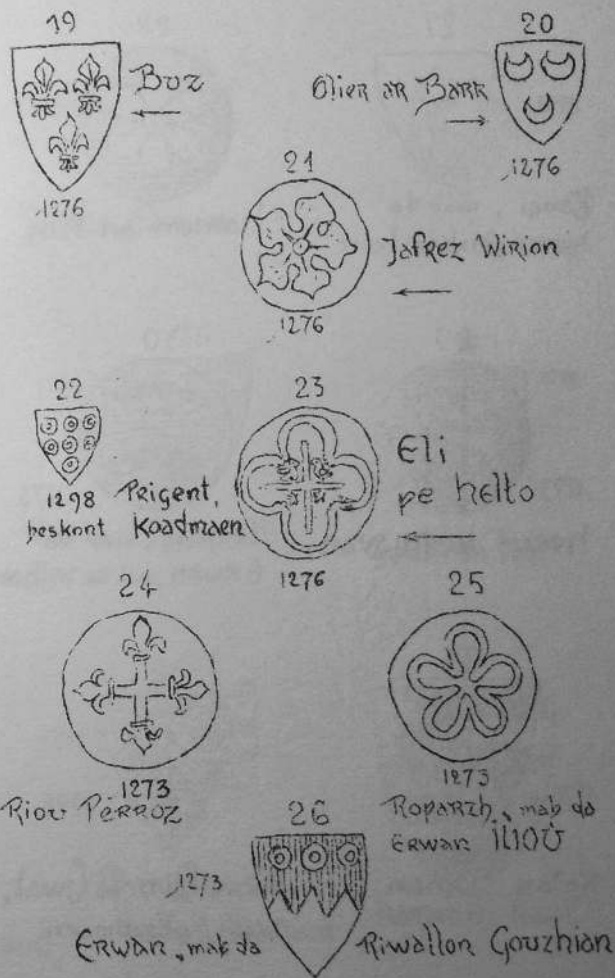
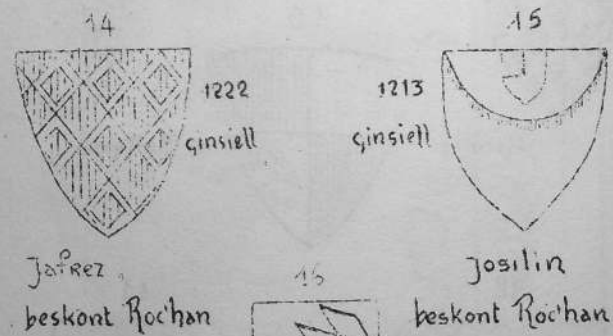
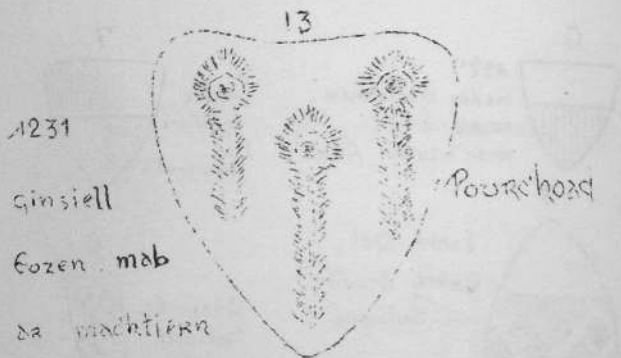
10
Asculfe
de Soligné

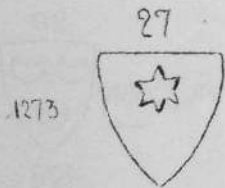

12
1204
Alan Rochan
(Ginsiell)

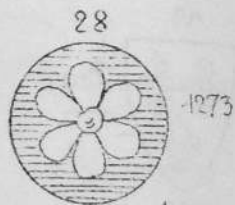

11
Alan,
Yaouen Rochan

Zangi, mab da
hamon, mab da Leon

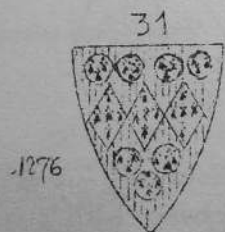
hamon an hie

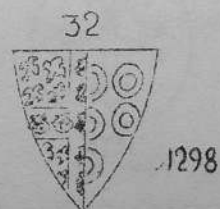
herve kermavan

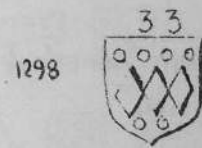
Prigent, mab da
Erwan, mab da Wilheem

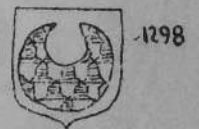
Rolan Dinan

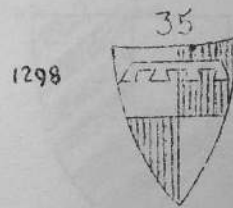
Amed Leon pe Laval,
Jntaon g Koadmaen

Jafrez Dinan

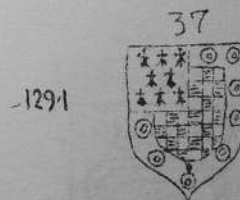
Yann Maour

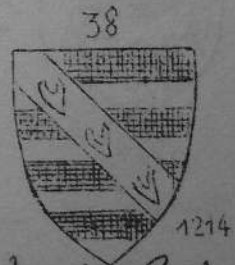
Robin Raonell

Gwilheam hae

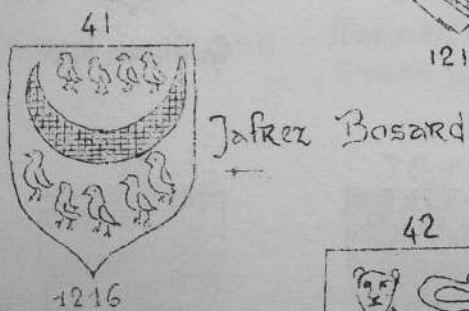
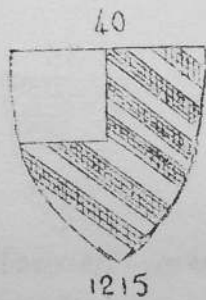
P'er Breizh,
- e Kastell Raoned.

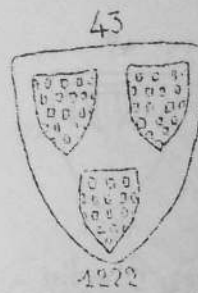
hamelin Pinel

Amadori
Menezkreñv

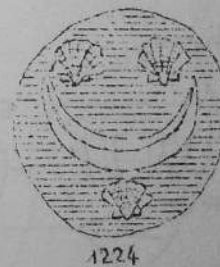
Ginsiell →
Jafrez Panzeg
hag ar Gwerch

Alan Kaerzreñv,
Actaou Dinan

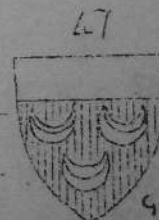
45 Jafrez Rozell Hilion

Eozen Enez-kaer

Konstañs, Jatron Pont-ar-chastell

48

1239

Andreu Gwizherieg

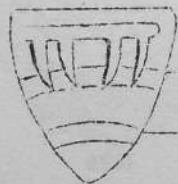
49

1241

Jafrez Blondin

50

1217

Zeobald Roch-kreñv

51

Ginsiell

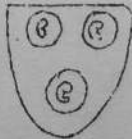
52

1248

Babin Buisson

53

1259

Stevan Ferme,
marcheg

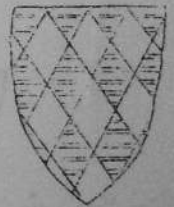
54

1261

Galeran Kostell-jiron

55

1260

Selvestr Raziez

56

1261

Selvestr Boutailher Dol

57

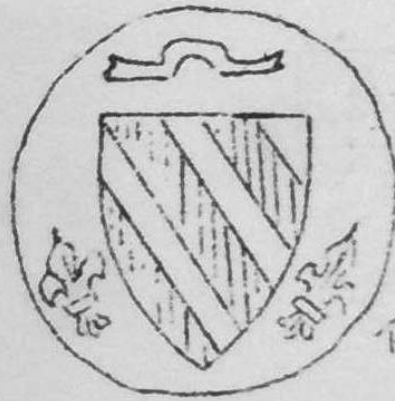

1267

colin d'ingrande

58

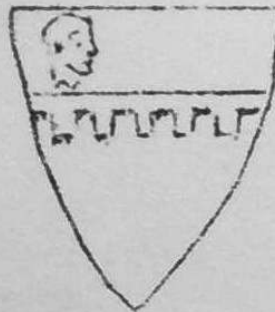
1295

Raoul Koadken

59

Tier Savari

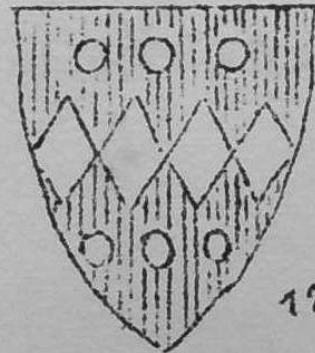

60

Raoul Elvenieg

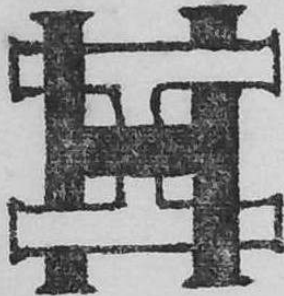
61

1200

Gwilherm Elvenieg

da Genderc'hel

ER GUENEDOUR

Pe

GWENEDOUR

Pennskrivagner : abEnnez · Pep gwir miret strizh

Darngomenant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépot légal effectuée CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et imprimeur : H. HILLION, ARZON, CCP Rennes 120.62

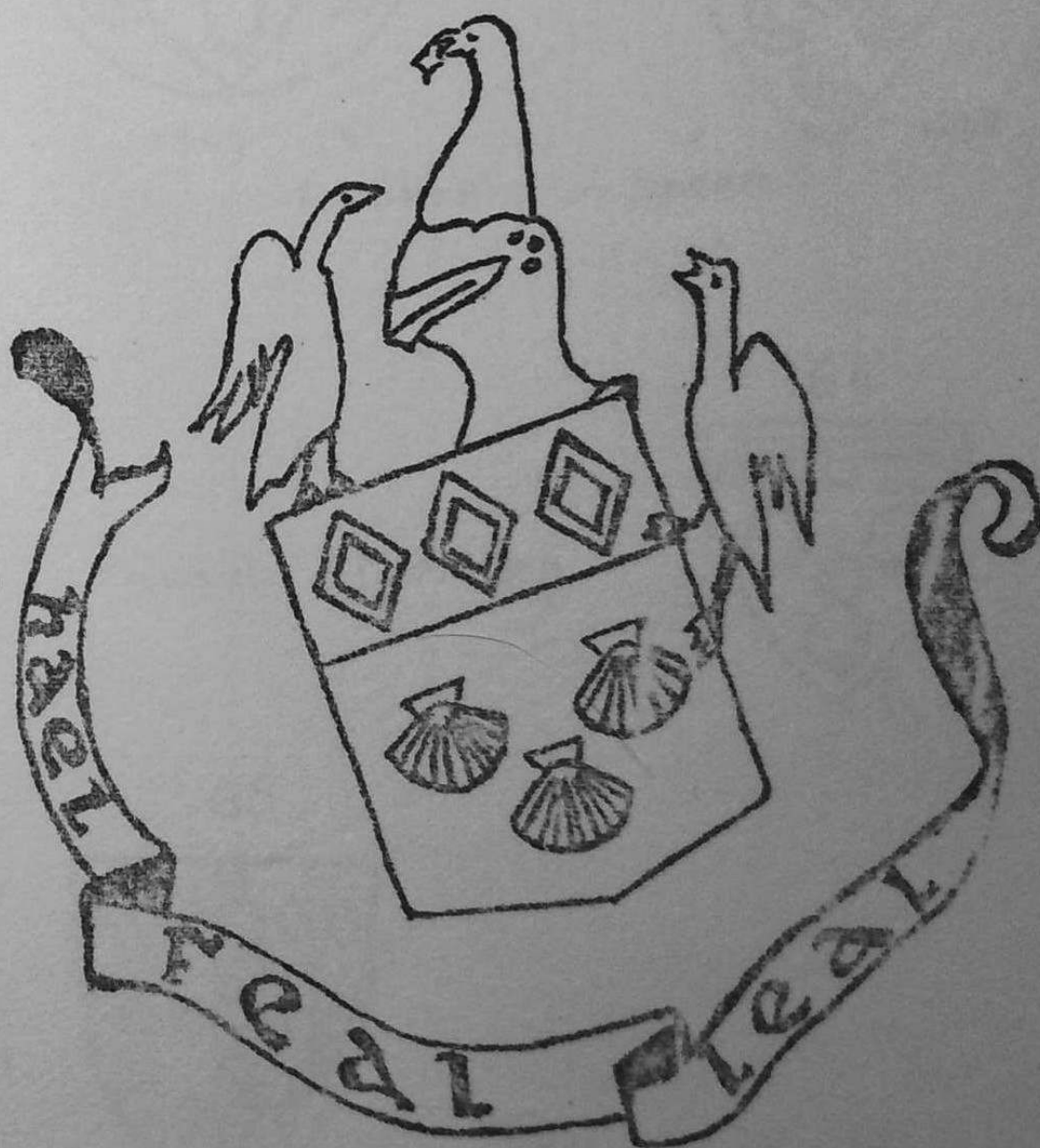
niverenn

2

1964

Rumm "B"

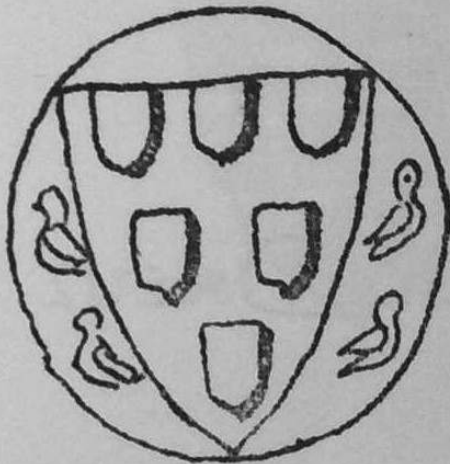
ER GUENEDOUR

skoedlunioù hanezel

Kendalc'h

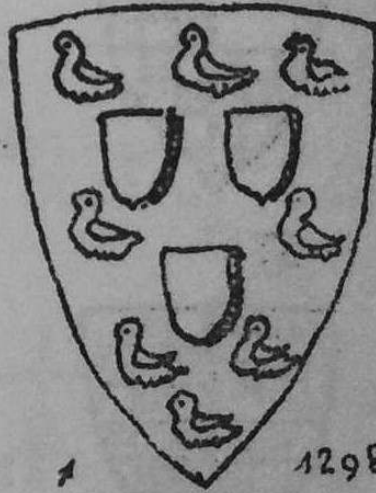
62

1199

†

63

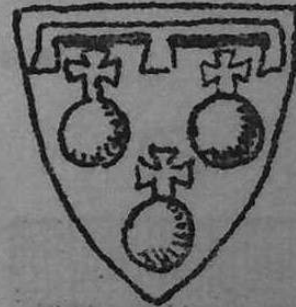

†

1298

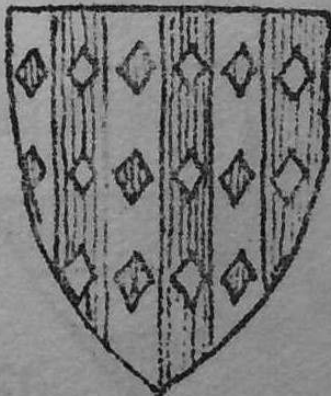
Gwilherm ar Spenn

64

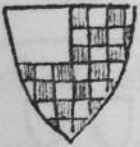
Raoul Elvenieg

65

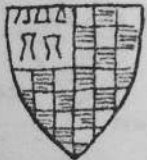
Pêr Gwesclin

66

1214
ginsiell

67

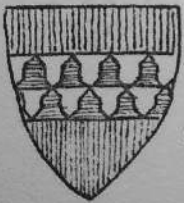

1230
ginsiell

PÈR DREUZ Iñ

Yann Iñ
(teul Maenvouster)

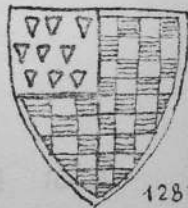
69

(tamn)
1220

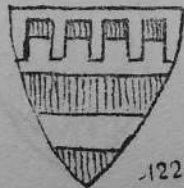
Tevri (?) Galardon

68

1281

70

1220

71

1247 Yola VREIZH,
Intron Pentrev,
kontez Egolem
(ginsiell)

huon ar Gell,
kont Egolem (siell)

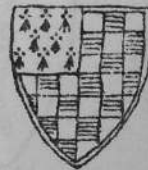
(tamn)

1237

Yann Iñ,
Dug BREIZH

73

1289

Yann 2^t

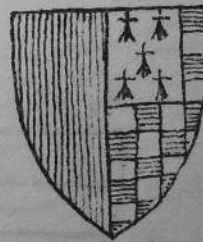
herve Leon

74

1276

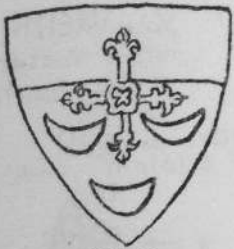
75

1263

(ginsiell)
Gwenn Navarra,
Dugez VREIZH

76

1200

Eozen Pont-ar-C'hastell

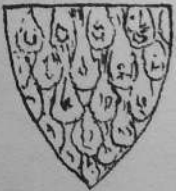
Beatriz v Machikoul

77

1214

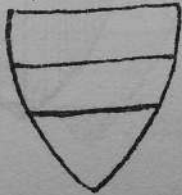
78

Jafrez Kastellyrient

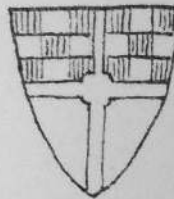
Olier Kastellfromont

79

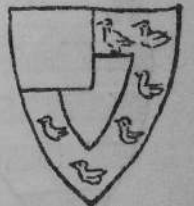
-16-

80

Jafrez Krespin
Aotrou Kastell-Sel

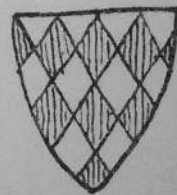
81

1214

Aimeri de Thouars

82

1199

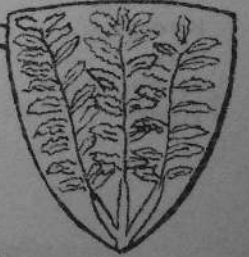
Pêr Baen

85

(Ginsiell)

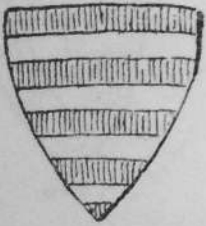
84

Gwilherm
felger

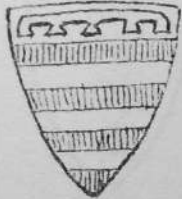
-17-

85

Adam Boutier

86

1218

Ruelen Goion

87

Konan,
mab
ar mac'hiern
herri

Renaod
Montroulez

1246

- 18 -

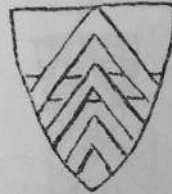
89

1241

m. Montroulez

90

1253

Garin Montroulez

91

1218

Renaod Montroulez

92

1272

Renaod Montroulez

- 19 -

93 1276

Yann Iⁿ
(tamm)

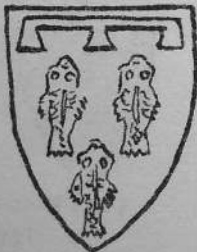
94

Gwilherm
Rochkreñv

1276

95 1276

(ginsiell)

Gerhard Chabot (Penndog)
Motrou Raer

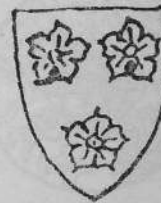
96 1276

Olier
Ruvieg

-20-

97 1276

Jafrez Ancenis

98 1276

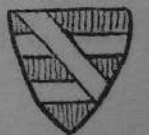
B. DERWAL

99 1275

Olier Machikou

100 1276

Gwilherm
DERWAL

101

1276

Alan Gwiger

-21-

NERVE LEON,
Aotrou KASTELLNEVEZ
(Ginsiell)

Pêr Rostrenenn

Pêr ar BORN

Gwilherm
de CRANC

Gwilherm ar Spenn

(dizant)

Yann lansaniel

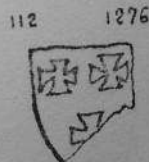
Roland hilion

(dizant)

Gwilherm Rimou

Roland Rezallez

Jafrez an Abad

114

1276

Olier Boser

115

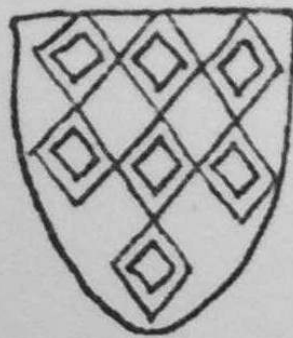
1276

Gwilherm Beoviz

116

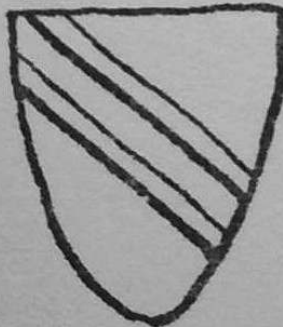
1262

Olier,
senechal Rochan

117

1266

Alan ar Forest

da genderchel

1,00 F.

Darngomanant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARIZON, CCP Rennes 120.68

Niverenn 3

1964

Rumm "B"

ER GUENEDOUR

SKOEDLUNIOU HANEZEL

(k e n d a l c ' h)

Per de Croisnes

Gwilherm Gaodin

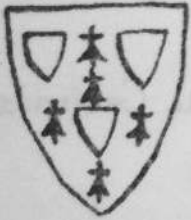

Marsculphe Voyer
eus Dol

Robin de Croisnes

122 1276

Yann Bouteville

123 1277

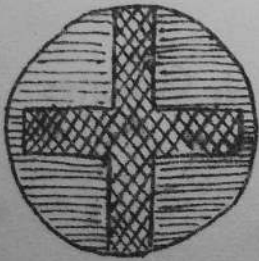
herve Blaen,
marcheg

124 1283

Roperzh Raonell

125 1196

ERWAN Gall

126 1284

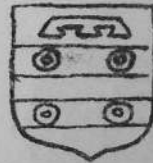
Gwion Kevilie

127 1285

Roperzh Apinie

128 1287

Yann Beuzid

129 1298

Ginsiell
EOZEN ar Roch-Berne

130 1293

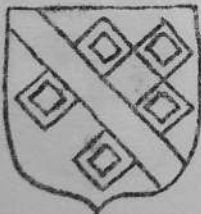
Jafrez Korlae

131 1293

Alan Kaezilieg,
eilvarner bann Rochan.

132 1298

Ginsiell
Alan Roc'han,
marcheg.

133
1305

Jafrez Paraget

134
1306

Yann Garnier

135
1306

Jean du Challenge

136
1306

Alan Kastellvaen

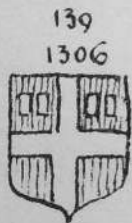
137
1306

Rolan ar Rouz

herve Drouin

Gwilherm ar BORN

Yann Menezkaer

Gwilherm ar MARZ

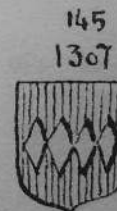
Paen Malstred

Jafrez Kaouan

Paen ar Roc'h

Olier Guynemer

146 1313

Gwionvarc'h Kernev

147 1313

Gwion Trefili

148 1313

Tomaz Kavorieg

149 1320

Lukaz Echweder

150 1320

Thomas de Langeviniere

151 1316

Gwilherm Leskarist

152 1321

Jord Aginieg

153 1360

James Gwignard

154 1332

Yann Lezoned

155 1346

Rolan Kuzieg

156 1349

Yann ar C'hromm

157 1362

Raoul Tevard

158 1365

Gwilherm al Lann

159 1375

Robin ar Faou

160 1378

Per Avez

161 1382

Yann Eosten

162 1383

Alan ar C'hoad

163 1385

Prigent Trelever

164 1389

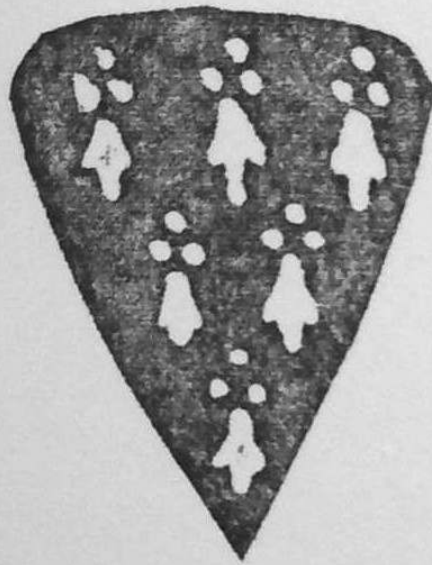

Gwilherm ar C'hae

165 1387

Gwilherm BREV,
eskob Dol

GWENEDOUR

Pennskrivagner : **abEnnez** · Pep gwir miret strizh

1,00 F.

Darngomant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

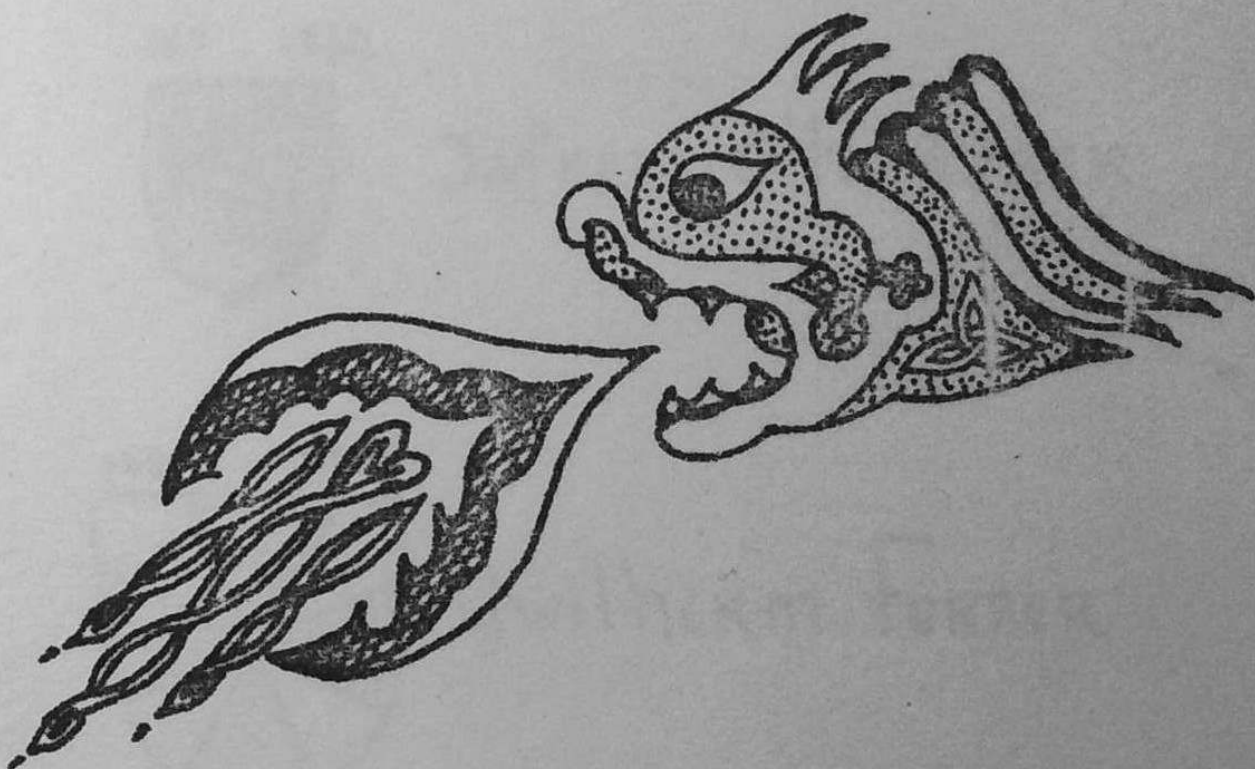
Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68

Niverenn 4

1964

Rumm "B"

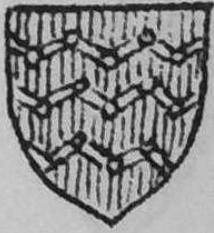
ER GUENEDOUR

SKOEDLUNIOU HANEZEL

(kendalc'h)

166 1370

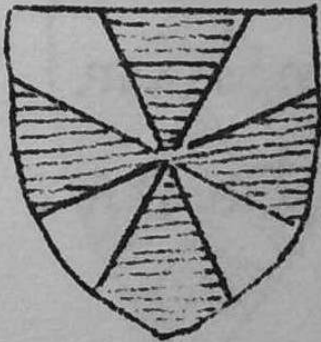
Yann Basset
maer Leti an Dug

167 1380

Jafrez C'hwevrek

168 1380

Gwilherm Ferrer

169 1380

Yann Kallez,
skoedour

170 1390

Jafrez Pargazh

171 1390

Tebaod PERIER,
skoedour.

172 1392

Gwilherm Kaer,
chaloni tregar.

173 1392

Yann Ust,
skoedour.

174 1395

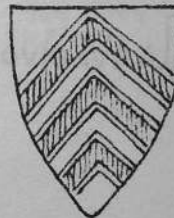
Gwilherm Trochard

175 1396

PER Herri

176 1399

Beltram Mahe

177

Paen Kondest

178 1402

PERED GLEV,
aotrou PEUNVRID

179 1402

RAOUL MENEZKREÑV

180 1398

GWILHERM LANVAELVON

181 1400

ANDREV AN ALUZON

182 1404

GWILHERM GWERN

183 1403

DENEZ BRUG

184 1404

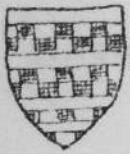
GWILHERM LAELIEG

185 1403

PÉR BOEZELL

186 1405

Yann Kombod

187 1406

Mark Bezulia

188 1407

Andreu Benaze

189 1412

Alan Perzheneg

190 1413

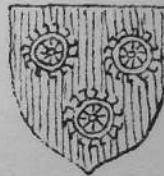
Yann Houel

191 1413

Olier ar Vuoch

192 1415

Gwilherm Brient

193 1416

Herve Feleb

194 1415

Yann an Dervenn

195 1417

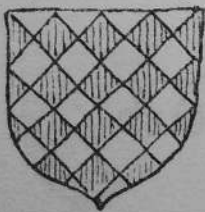
Jafrez Troadbuoc'h

196

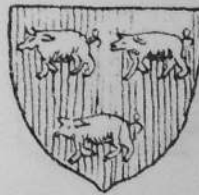
(dizant)

197 1418

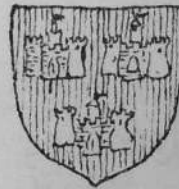
Beltram Pouez

198 1418

Per Kastellan

199 1419

Tomaz ar Ruz

200 1354

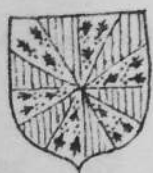

Jafrez (pe?)
Provost

201 1370

Rolan Gwinevez

202 1370
Alan Boutier

203 1385
PÉR LEZNEREG

204 1418
Haelin Bodegad

205 1420
Gwilherm Louvel

206 1420
Yann Visedlou

207 1429
PÉR an hoch

208 1430

Raoul du Baschet

209 1450

Yann Forner

210 1501

Tebaod Baillet

211

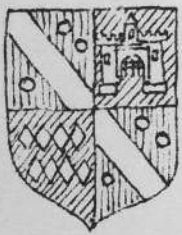
1408

Ginsiell

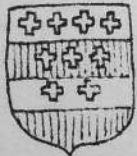
Yann V,
dug Breizh

212 1501

(dizant)

213 1501

(dizant)

214

Stefan Gwoien

215

Tebaod Tomelin

216

Beltram Milon

217 1402

Alan Poullheiz

218 1387

Nikolaz Bouchart

219 1395

Jafrez Maillechat

220 1379

herri Pennichoad

221 1372

herri Kerwennou

222 1419

Aleksandr Papin

223 1419

Yann Jarret

GWENEDOUR

Pennskrivagner : abEnnez · Pep gwir miret strizh

1,50 F.

Darngomanant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennob)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68

Niverenn 5

1964

Rumm "B"

ER GUENEDOUR

deleñnadennoù

ar Skoedlunioù hanezel

Gant abennez

E-touesk an engravadurioù roet e 'Preuves' Dom Morice, ez eus diuzet 223 skoedlun, diouzh o dibaoted pe o iskisted, a-barzh diskouez emdroadur an ardamezouriezh vreizhat diwar dibenn an 12^t kd.

Ul labour stadel ez eus mennet ober. Bez' ez eo an ardamezouriezh unan eus rannoù bonezel an hanezouriezh. Ur rann all, diazezet war an hanezouriezh hag ar yezhoniezh, eo an denanvadurezh. Setu perak ez eus skoueriekaet - kement ha gallus - anvioù an dud a embannomp o ardamezioù. Evelreizh e vo marteze fazioù en hon skoueriekadur gwezh ag amzer : laouen e vefomp bepred o kaout alioù hag abegadennoù an arbennigourion diouzh se.

War ar follennoù da heul, e vez kavet, en ur ser gant delenn ar skoedlunioù, anvioù an dud gant o stumm skoueriekaet hag o hini marilhet. Ar stummoù skoueriekaet a vez degaset da gentañ, anat eo, evel ma'z int skrivet e-kichen ar skoedlunioù - war-bouez ur reizhadennig bennak. Ar stummoù marilhet - a roomp gant skrivadur Dom Morice - a vez

degaset etre krommelloù ; n'eus ket klasket
goût pehini e oa ar stumm anavezet en hon
amzer.

War-lerc'h an anv gant e zaou stumm, e
vo kavet delennadur ar skoedlunioù. Da eo
dimp lavarout ez eus o delennet diwar o zres
ha neket diwar ul levr ardamezel bennek. Rak
se, e c'hell bout diforc'hioù - argemmoù
kentoc'h - etre an delennadennoù degemeret
hag ar re a roomp. Evit ar pep muiañ anezhe,
n'int ket bet lakaet gant P. POTIER de COUR-
CY er 'Bonezlevr hag Ardamezeg Breizh';
gant mammennoù estreget an hini a erbannomp
en deus graet hon ardamezour meur emichañs !

Pa lavaromp emañ an delem diwar an
tres, ez eo mat daspouezañ war an amreizh m'
eo an tres evit ar peurliesañ. Arabat eta
eiltresañ hevelep skoedlunioù en doare kent-
idik o deus emañ ; reizhekaet eo bet tamm-
ha-tamm an Ardamezouriezh ha savelet doareoù
ar skoedlunioù.

GWENEDOUR

DELENNADENNOU

AR SKOEDLUNIOU HANEZEL

gant

ab Ennez

- 1 Yann DOL (Jean de Dol) ; En glazur e zorn ouzh kleiz o terc'hel ul laonenn ouzh kab.
- 2 Gervez DINAN (Gervaise de Dinan) : Talbennanet en gul hag argant.
- 3 Yuzhael MEZVENN (Ihuel de Mayenne) : En glazur e c'hwec'h skoedan , 3, 2 hag 1, karget gant pep a c'hwec'hdiliaouenn.
- 4 (ginsiell) : Ul leon savant ouzh kleiz, e vevenn huzennek.
- 5 TRUUX de HELLO : Div dreustell, eilet gant c'hwec'h moualc'henn, 3 , 2 hag 1, lakaet etre an treustelloù, leinet gant un drailhenn he feder fastell.
- 6 Herri AVALGOR (Henri d'Avaugour) : En gul e gab en argant.
- 7 Asculfe de SOLIGNÉ : Perrannet en argant ha gul.
- 8 Izold DOL (Yseult de Dol): En glazur plezhet (?) en argant, e gab kevлив.
- 9 Adam de SOLIGNÉ : Talbennanet en gul hag argant.
- 10 Asculfe de SOLIGNÉ : Perrannet en argant ha gul, an argant karget gant (?).
- 11 Alan ROC'HAN (Alain de Rohan) : En gul e sourin en argant.
- 12 Alan ROC'HAN (Alain de Rohan): Ul leon savant, teodek ha kurunek, e vevenn huzennek.
- 13 ginsiell POURC'HOAD (Porhouet) : E deir fluenn-baun, 2 hag 1, o fenn ouzh kab.
- 14 Jafrež, beskont ROC'HAN (Geffroi, vicomte de Rohan) : En gul e seizh malvaen en argant, 3, 3 hag 1.

- 15 Josilin, beskont ROC'HAN (Jocelyn, vicomte de Rohan) : Ur grommagabell, ar c'hab karget gant ur skoedan konket.
- 16 Yann BOTERAT : Peder gwerzhidenn diouzh gwifrell.
- 17 Olier ar VOUREC'H-NEVEZ (Olivier de Bourgneuf) : Peder gwerzhidenn diouzh treustell.
- 18 Jafrez LEZARDREV (Geoffroy de Leshardré) : Treustellet en argant ha sabel eus 6, an hini gentañ karget gant tri malvaen stered-ennek c'hwec'hskourrek en aour.
- 19 BUZ (Budes) : Teir flourdilizonn, 2 hag 1.
- 20 Olier ar BARR (Olivier de la Barre) : Teir c'hreskenn, 2 hag 1.
- 21 Jafrez WIRION (Geffroi de Huirion) : Ur bempdiliaoenn.
- 22 PRIGENT, beskont KOADMAEN (Prigent, vicomte de Coetmen) : Seizh rilhenn, 3, 3 hag 1.
- 23 ELI pe HELLO : E c'hougroaz konket ouzh kab gant div voualc'henn hag ouzh beg gant div steredenn, sterniet gant ur vevenn groazek ha gotek.
- 24 Riou PERROZ (Riou de Penros) : Ur groaz flourdilizek.
- 25 Reparzh, mab da Erwan ILIOU (Robert, fils d'Yvon Yliou) : Ur bempdiliaoenn dedoulllek.
- 26 Erwan, mab da Riwallon GOUZHIAN (Yvon, fils de Ricallon Gozian) : Rannet-gindric'herniet en gul hag argant, karget ouzh kab gant teir rilhenn en argant ivez.

- 27 TANGI, mab da Hamon, mab da Leon (Tangui fils de...) : Ur steredenn c'hwec'hskourrek ouzh kab.
- 28 Hamon an HIR (Hamon le Long) : En glazur e c'hwec'hdiliaouenn en argant.
- 29 Herve KERMAVAN (Hervé de Kermavan) : En glazur e leon tremenant ouzh kleiz.
- 30 PRIGENT, mab da Erwan, mab da Wilherm : En glazur e beskoù diouzh treustell.
- 31 Rolan DINAN (Rolland de Dinan) : En gul e dri zalbeman (pe : gwerzhidenn) en erminig diouzh treustell, eilet gant seizh torzhell gevliv, 4 ouzh kab ha 3 ouzh beg, 2 hag 1.
- 32 Amed LEON pe LAVAL, INtron gKOADMAEN (Amette de Leon ou de Laval, dame de Coetmen) : Rannet : ouzh 1, e hanter-groaz karget gant pemp hanter-denegezenn diouzh peul ha div denegzenn en o fezh diouzh treustell, konket gant seizh ererig, 4 ouzh kab ha 3 ouzh beg, a zo Laval ; ouzh 2 : e deir hanter-rilhenn hag e ziv rilhenn en o fezh diouzh peul, a zo Koadmaen.
- 33 Jafrez DINAN (Geffroi de Dinan) : Teir gwerzhidenn (pe : talbeman), eilet gant c'hwec'h torzhell, 4 ouzh kab ha 2 ouzh beg.
- 34 Yann MAOUR (Jean de Maure) : En argant e greskenn en brizh.
- 35 Robin RAONELL (Robin Raguenel) : Perrannet en argant ha gul, e zrailhenn he feder fastell en argant balirant ouzh kab.

- 36 GWILHERM HAE (Guillaume Hai) : En gul e leon savant teodek en argant.
- 37 Pêr BREIZH : Gwezboellet en glazur hag argant, e c'hourem en argant karget gant lies rilhem, e gonk erminiget, 3, 2, 3.
- 38 Hamelin PINEL : Treustellet en sabel hag argant eus 8, e sourin gevliu karget gant tri houarn-ledsaezh (?).
- 39 Gwilherm SENESKAL (Guillaume Senechal) : E skourr-pinenn (?) avalaouek, 2 hag 1.
- 40 Amaori MENEZKREÑV (Amauri de Montfort) : Gousourinet en sabel hag argant eus 13, e balefarzh en argant ivez.
- 41 Jafrez BOSARD (Geoffroi Bossart) : En argant e greskenn en sabel, eilet gant 9 moualc'henn (bavek), 4 ouzh kab ha 5 ouzh beg (pe : diouzh gourem).
- 42 Jafrez PANZEG hag a_r Gwerc'h) (Geoffroi de Pouencé et de la Guerche) : Daou leon-parzhek.
- 43 Alan KAERGRENÑV (Alain de Beaufort) : Tri skoedan, 2 hag 1, hadet gant lies kanochem.
- 44 Jafrez Rozell HILLION (Geoffroi Rosel de Hillion) : E sourin karget gant tri fennkarv, hebiaet gant c'hwec'h tenegezenn, 3 ha 3, an holl diouzh sourin.
- 45 Eozén ENEZ-KAER (Eudon de Bellisle) : En glazur e greskenn en argant, eilet gant teir zenegezenn gevliu, o fenn ouzh kab, 2 hag 1

- 46 Koñstañs, Iatron PONT-AR-C'HASTELL (Constance, dame de Pontchateau) : En gul e leon savant teodek ha krunek.
- 47 Ginsiell : En gul e deir c'hreskenn en argant, e gab kevliu.
- 48 Andrev GWIZHURIEG (André de Vitré) : En gul e leon savant ouzh kleiz teodek ha krunek en argant.
- 49 Jafrez BLANDIN (Geoffroi Blandin) : Un oged pempdantek ouzh kab.
- 50 Teobald ROC'H-KREÑV (Thibaut de Rochefort) : Div c'houdeustell gromm, un oged pevardantek balirant ouzh kab.
- 51 : Ur groaz pavek ha divouedek.
- 52 Babin BUISSON : Plezhet eus 4 hag ur c'hab.
- 53 Stevan FERME, marc'heg (Etienne ferme) : Tri ezev (kanus o galleg).
- 54 Galeran KASTELL-JIRON (Galeran de Chateau Giron) : Brizhet diouzh gwifrell, e c'hou-sourin en argant.
- 55 Selvestr RAZIÉZ (Sylvestre de Rezai) : Talbennanet en argant ha pempennet.
- 56 Selvestr BOUTAILHER DOL (Sylvestre le Bouteiller de Dol) : Ur voutailh (kanus).
- 57 Colin d'INGRANDE : Gousourinet en glazur hag argant eus 10, e c'hourem karget gant 11 moualc'henn.
- 58 Raoul KOADKEN (Raoul de Coyquen) : Sourinet en argant ha gul, ar skoed hebiaet gant div flourdilizenn hag ul lietenn.

- 59 Pêr SAVARI (Pierre Savari) : Un dreustell c'hingranellek, konket ouzh dehou gant ur penn sellant ouzh kleiz.
- 60 Raoul ELVENIEG (Raoul d'Aubigné) : En gul e bevar zalbennan en argant.
- 61 Gwilherm ELVENIEG (Guillaume d'Aubigné) : En gul e bevar zalbennan en argant, eilet gant c'hwec'h torzhell gevli, teir ouzh kab ha teir ouzh beg.
- 62 Gwilherm ar SPERN (Guillaume l'Espine) : C'hwec'h skoedan, 2 hag 1, ar skoed hebiaet gant peder moualc'henn, div ouzh kleiz ha div ouzh dehou.
- 63 Gwilherm ar SPERN : Tri skoedan, 2 hag 1, hebiaet gant eizh moualc'henn diouzh gouren.
- 64 Raoul ELVENIEG (Raoul d'Aubigné) : Teir fellenn, 2 hag 1, leinet gant un drailhenn he zeir fastell.
- 65 Pêr GWESKLIN (Pierre du Guesclin) : Peuliacuet en argant ha gul eus 6, gwerzhidet diouzh teir zreustell en gul hag argant an eil en egile.
- 66 Pêr DREUZ ^{1^h} (Pierre de Dreux) : Gwezboellet en glazur hag argant, e gonk kevli.
- 67 Pêr DREUZ : Gwezboellet en glazur hag argant, e gonk kevli karget gant erminig-ou (?), 3 ha 2.
- 68 YANN ^{1^h} (teul Maervouster) (tit. de Harnontier) : Gwezboellet en glazur hag argant, e vevenn gevli, e gonk en argant ivez karget gant lies erminig (?).

- 69 (dizanv) En gul e dreustell en brizh.
- 70 Tevri (?) GALARDON : Treustellet en gul hag argant eus 5, e zrailhenn he femp pastell kevli balirant ouzh kab.
- 71 Yola VREIZH, Intron Pentrev, kontez Egolem (Yolende de Bretagne, Dame de Penthièvre, Comtesse d'Angoulesme) ha Huon ar GILL, kont Egolem (Hugues le Brun, conte d'Angoulesme) : Goudreustellet en gul hag argant eus 15, e c'hwec'h leon savant kevli balirant diouzh gouren.
- 72 Yann ^{1^h}, Dug BREIZH : Gwezboellet en glazur hag argant, e gonk kevli karget gant tri erminig, 2 hag 1.
- 73 YANN ^{2^l} : Gwezboellet en glazur hag argant, e vevenn gevli, e gonk en argant ivez, karget gant eizh erminig, 3, 2 ha 3.
- 74 Herve LEON (Hervé de Leon) : Daou leon tremenant.
- 75 Gwenn NAVARRA, Dugez Vreizh : Rannet : ouzh 1, en gul leun ; ouzh 2 : gwezboellet en glazur hag argant, e gonk ouzh dehou karget gant 5 erminig, 2, 1 ha 2.
- 76 Dozen POINT-AR-C'HASTELL (Madon de Pontchatteau) : Teir c'hreskenn hag ur c'hab, e groaz flourdilizek ha toullek en he c'hreiz balirant war an holl.
- 77 Beatriz viMACHIKOUL (Beatrix de Macheou) : Ur begog diouzh peul.
- 78 Jafrez KASTELLVRIENT (Geoffroy de Chateaubrient) : Hadet gant lies pluenn-baum (?) ouzh beg.

- 79 Olier KASTELLFROMONT (Olivier de Casteau-
fromont) : Un dreustell.
- 80 Jafrez KRESPIN, Aotrou Kastell-Sel (Geffroi
de Chasteauceaux) : Troc'het : ouzh 1,
gwezboellet en gul hag argant ; ouzh 2, en
argant ; e groz kolc'hiek he c'hreiz balirant
war an holl.
- 81 Aimeri de THOUARS : Un enskoed, e c'hourem
karget gant lies noualdhenn, hag ur c'honk.
- 82 Pêr BALN (Pierre Eain) : Talbennanet en gul
hag argant.
- 83 Gwilherm FILGER (Guillaume de Fougères) :
E leon tremenant ouzh kleiz.
- 84 Gwilherm FILGER : E radenonn driskourrek
balirant ouzh kab (kanus e galleg).
- 85 Adam BOUTIER : Goudreustellet en gul hag
argant eus 9.
- 86 Riwallen GWOIEN (Ruelen Goion) : Goudreustel-
ellet en argant ha gul, e zrailhenn he femp
pastell ouzh kab.
- 87 KONAN, mab ar mac'htiern Herri (Conan, fils
du Comte Henri) : Un erez divaskellek ouzh
kleiz.
- 88 Renaod MONTRouLEZ (Renaud de Monstrelais) :
Gouwifrellet en glazur hag argant eus 8, e
bemp pastell-drailhenn gevliu balirant ouzh
kab.
- 89 M. MONTRouLEZ (Macé de Monstrelais) : Kebr-
et en glazur hag argant eus 7 (4 5 ha 6 en
o fezh hepken), e dreustellan en argant
ivez balirant war an holl.

- 90 Garin MONTRouLEZ (Garin de Monstrelais) :
Un dreustellan ha teir o'hebrenn balirant.
- 91 Renaod MONTRouLEZ (Renaud de Monstrelais) :
Gousourinet en glazur hag argant eus 9.
- 92 Renaod MONTRouLEZ : Gouwifrellet en glazur
hag argant eus 9, e zrailhenn he femp past-
ell kevliu balirant ouzh kab.
- 93 YANN ⁱⁱ : Gwezboellet en glazur hag argant,
e gonk karget gant pemp erminig, 2, 1 ha 2.
- 94 GWILHERM ROC'HKREDŃV (Guillaume de Roche-
fort) : En brizh leun.
- 95 Gerhard Chabot (= PENNDOG), Aotrou Ruez
(Seigneur de Raiz) : Tri fenndog, 2 hag 1,
leinet gant un drailhenn he zeir fastell
(kanus).
- 96 Olier RUVIEG (Ollivier de Rougé) : Ur groaz
pavek ha divouedek.
- 97 Jafrez ANSENEZ (Geffroy d'Ancenis) : Teir
fempdiliaouenn, 2 hag 1.
- 98 B. DERVAL (Bonabes de Derval) : En gul e
ziv dreustell en argant.
- 99 Olier MACHIKOUL (Ollivier Machecou) : Kebr-
et en gul hag argant eus 7 (3 4 5 ha 6 en
o fezh hepken)
- 100 Gwilherm DERVAL (Guillaume de Derval) : En
gul e ziv dreustell en argant, e sourin
gevliv balirant.
- 101 Alan GWIGER (Alain le Voyer) : Teir zeneg-
ezenn, 2 hag 1.
- 102 Herve LEON, Aotrou Kastellnevez (Hervé de
Leon, seigneur de Chasteauneuf) : Ul leon
savant.

- 103 Pêr ROSTRENEN (Pierre de Rostrenon) : Goudreustellet en erminig ha gul eus 7, ar skoed hebiaet gant pevar leon tremenant eilet gant peder hanter-rozenn c'hotek.
- 104 Pêr ar BORN (Pierre le Borgne, en latin Strabo) : Teir flourdilizenn, 2 hag 1.
- 105 Gwilherm KRANN (Guillaume de Crane) : En gul e lammellan en argant, e vevenn gevliu.
- 106 Gwilherm ar SPIERN (Guillaume de l'Epine) : En glazur e goull en argant e terc'hel en he faviou ur barr-olives kevliu.
- 107 (dizanv) Rannet : ouzh 1, en argant e vouc'hal diouzh peul he zroad ouzh bag ; ouzh 2, goudreustellet en argant ha gul, eus 13.
- 108 Yann LANSANIEL (Jean de Lansaniel) : Marvilginet en gul hag argant diouzh peul.
- 109 Rolan HILION (Rolland de Hilion) : En gul e sourin en argant.
- 110 (dizanv) En gul e bomp kanochemm en argant, 3, 2 hag 1.
- 111 Gwilherm RIMOU (Guillaume Rimou) : En gul e sourin en argant karget gant an anv RIMOU, hebiaet gant div voualc'henn ha div steredenn, an holl en argant.
- 112 Rolan REZALLEZ (Rolland de Rezalleys) : Teir c'hroazigan bavek.
- 113 Jafrez an ABAD (Gofroi l'Abbé) : Un evn ouzh kleiz, sellant ouzh dehou.
- 114 Olier BOSER (Ollivier Boschier) : Ur flourdilizenn adskourrek.
- 115 Gwilherm BEOVIZ (Guillaume Beoviz) : Ul leon savant ouzh kleiz.

- 116 OLIER, seneskal Roc'han (Ollivier, senechal de Rohan) : Seizh kroazvaen, 3, 3 hag 1.
- 117 Alan ar FOREST (Alain de la Forest) : Div sourinan.
- 118 Pêr de CROISNES : Teir sourin balirant war deir gwifrell.
- 119 Gwilherm GAODIN (Guillaume Gaudin) : C'hwec'h flourdilizenn, 3, 2 hag 1.
- 120 Harsculphe Voyer eus Dol : Marvilginet en gul hag argant diouzh peul (pe : diouzh gwifrell)
- 121 Robin de CROISNES : C'hwec'h rilhenn, 3, 2 hag 1.
- 122 Yann BOUFEVILLE : Tri skoedan, 2 hag 1, an 1 hebiaet gant pomp erminig, 3 diouzh peul, 2 hag 1.
- 123 Herve BLAIN, marc'hog (Herve de Blain, chevalier) : En brizh e greskenn en gul hag argant.
- 124 Roperzh RACNELL (Robert Raguene) : Perrannet en argant ha sabel, e zrailhenn he feder fastell ouzh kab, an oeil en egile.
- 125 Erwan GALL (Yves de la Jaille) : En glazur e groaz werzhidek (?), he zreustell zivouedek.
- 126 Gwion KEVILIEG (Guy de Chemillé) : En argant e nav moualc'henn diouzh gourem (?), e gonk en glazur karget gant un naer en argant ivez diouzh treustell.
- 127 Roperzh APINIEG (Robert d'Apigné) : Ur pot-ev ouzh kleiz.

- 128 Yann BEUZID (Jean de la Bouexiere) : Div dreustell karget gant bep a rilhenn, leinet gant un drailhenn he zoir fastell.
- 129 Eozen ar ROC'H-BERNEZ (Jon de la Roche-Bernard) : Un erez daoubennek.
- 130 Jafrez KORLAE (Geffroy de Corlé) : En gul e groaz pavek en argant konket : ouzh 1, gant ur greskenn ; ouzh 2 ha 3, gant 1 steredenn doullek ; hag ouzh 4, gant teir zorzhell, 2 hag 1, an holl en argant.
- 131 Alan KAEZILLEG, eilvarner bann Roc'han (Alain de Quedillac, Alloué de Rohan) : En gul e fual en argant.
- 132 Alan ROC'HAN, marc'heg (Alain de Rohan) : Ur wifrell hebiaet gant pemp kroazvaen, 3 ouzh kleiz ha 2 ouzh dehou.
- 133 Jafrez PARAGET (Geffroy Paraget) : Rannet ouzh 1, en glazur e leon savant en argant ; ouzh 2, div virvazh diouzh lammell, o fenn ouzh kab.
- 134 Yann GARNIER : Ur gaeliad hadet gant lies bleuivenn, unan e pep toull.
- 135 Jean du CHALLONGE : 6 steredenn c'hwec'h-skourrek, 3, 2 hag 1.
- 136 Alan KASTELLVAEN (Alain de Chastelmoen) : En glazur e gastell en argant, mogeriet en sabel, leinet gant tri zour en argant ivez, an hini kreiz uheloc'h, ar pevar prenestr hag an nor peet en gul.
- 137 Rolan ar ROUZ (Rolland le Roux) : En gul e deir zenegezenn en argant, 2 hag 1.
- 138 Herve DROUIN . En argant e c'hwec'h erminig en sabel, 3, 2 hag 1, e gab en gul karget gant teir zenegezenn en argant ivez.

- 139 Gwilherm ar BORN (Guillaume le Borgne) : En gul e groaz en a_argant konket ouzh 1 ha 2 gant div ganochenn gevliv diouzh treustell.
- 140 Yann MENEZKAER (Jean de Beaumont) : En argant e bemp houarn-saezh, e c'hourem en gul hadet gant 12 bezantenn en argant.
- 141 Gwilherm ar MARZ (Guillaume de la Marche) : En gul e vrec'h ouzh kleiz balirant war ur c'har droc'het ouzh kleiz ivez, an holl ent-wirion.
- 142 PAEN MALSTRED (Païen de Malestroit) : En gul e leon-parzhek en argant, eilet gant 9 bezantenn en aour (?), 3, 3, 3.
- 143 Jafrez KAOUAN (Geffroi Chouan) : En gul e gaouan en argant (kanus).
- 144 Paen ar ROC'H (Païen de la Roche) : Rannet : ouzh 1, en brizh leun ; ouzh 2, en gul e erez dispak ent-wirion (?).
- 145 Olier GUYNEMER : En gul e beder gwerzhidenn en argant.
- 146 Gwionvarc'h KERNEV (Guyomar de Cornocaille) : Plezhet, ur greskenn balirant.
- 147 Gwion TREFILI (Guyon de Treffily) : Un enskoed gant ur rod, e c'hourem hadet gant 9 delienn (?).
- 148 Tomaz KAVORIEG (Thomas de Quebriac) : Div dreustell leinet gant ur c'hab amgranellet, ur sourin balirant war an holl.
- 149 Lukaz EC'HWEDIER (Luc Lallouette) : Un dreustell karget gant teir steredenn, eilet gant tri ec'houeder, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg (kanus).
- 150 Thomas de LANGEVINIERE : Tri dorn ouzh kleiz, 2 hag 1.

- 151 Gwilherm LESKARIST (Guillaume Lescharist) :
Ur greskenn eilet gant ur nozenn ouzh kab
hag ur steredenn ouzh beg.
- 152 Jord AGINIEG (Georges d'Acigné) : Tri malv-
aen (?) lagadet en glazur.
- 153 Jamed GWIGNARD (Jamete Guignart) : En glaz-
ur e deir c'hebrenn en argant.
- 154 Yann LEZONED (Jean de Lezonet) : Ur gebrenn
karget gant pemp erminig, eilet gant teir
zenegezem, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg.
- 155 Rolan KUZIEG (Roland de Cussé) : En gul e
gebrenn en argant, eilet gant teir c'harell
gevliv, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg.
- 156 Yann ar C'HROMM (Jean de la Courbe) : Un
dreustell zentek, eilet gant teir c'hresk-
enn war o eneb, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg.
- 157 Raoul TEVARD (Raoul Theuard) : Tri fotev, 2
hag 1.
- 158 Gwilherm al LANN (Guillaume de la Lande) :
En gul e dri skoedan en argant, ur bir kev-
liv balirant diouzh sourin.
- 159 Robin ar FAOU (Robin du Fou) : Tri c'hleze
diouzh sourin, o laonenn ouzh beg.
- 160 Pêr AVEZ, Aotrou Kastellfromont (Pierre Av-
ois, seigneur de Chateaufromont) : En gul e
groaz divnaerek en argant.
- 161 Yann EOSTEN (Jean Aoustin) : En gul e andr-
evgroaz en argant, un dorzhell gevliv ouzh
kondon.
- 162 Alan ar C'HOAD (Alain du Bois) : En geoted
e dri c'hleze diouzh peul, o laonenn ouzh
beg.

- 163 Prigent TRELEVER (Prigent de Trelever) : En
gul e deir sourin en erminig.
- 164 Gwilherm ar C'HAE (Guillaume de la Haye) :
En gul e dreustell en argant karget gant
tri fenn-maour ent-wirion, hag eilet gant
peder fempdiliaouenn en argant, teir ouzh
kab hag 1 ouzh beg.
- 165 Gwilherm BREV, eskob DOL (Guillaume de
Brie) : En argant e deir zreustell granell-
ek en sabel.
- 166 Yann BASSET, maer leti an Dug (Jean Basset,
M^o d'Hotel du Duc) : En gul e deir zreust-
ell granek en argant, karget gant bep a
bemp torzhell.
- 167 Jafrez C'HWEVREUR (Geoffroi Feuvrier) : En
gul e garv luskant en argant.
- 168 Gwilherm FERRER (Guillaume de la Ferriere):
Barlennet en argant ha glazur eus 8.
- 169 Yann HALLEZ, skoedour (Jean du Hallais) :
En gul e benn-kozhiad ent-wirion, eilet
ouzh dehou gant ur steredenn en argant.
- 170 Jafrez PARGAZH (Geoffroi du Pargas?, Pargar?,
Pazgar?, Pargas ?): En gul pleshoh en argant
- 171 Tebaod PERIER (Thibaud du Perier) : En gul
e zri fenn-buoc'h en argant.
- 172 Gwilherm KAER, chaloni TREGER (Guillaume de
Kaer, chan. de Treguer): En glazur e leon-
parzhok en argant.
- 173 Yann UST, skoedour (Jean d'Ust) : En gul
plezhet en argant.

- 174 Gwilherm TROC'HARD (Guillaume Trochart) :
En gul e zaou gleze diouzh lammell en argant, o laonenn ouzh beg.
- 175 Pêr HERRI (Pierre Henri) : En gul o zri fenn-bleiz diframmek en argant, 2 hag 1.
- 176 Beltram MAHE (Bertrand Mahé) : En argant o zeir c'hebrenn en gul.
- 177 Paen KONDEST (Payen de Condest) : Tri c'hleze diouzh peul, o laonenn ouzh kab.
- 178 Pered GLEV, aotrou PEUÑVRID (Perret Gley (?) seigneur de la Pomeraié) : Tri razh, 2 hag 1, Ur steredenn doullek en sabel ouzh kondon.
- 179 Raoul MENEZKREIV (Raoul de Monfort) : En glazur e groaz divnaerek en argant.
- 180 Gwilherm LANVALVON (Guillaume de St-Mallon) : En gul e zeir moualc'honn en argant 2 hag 1.
- 181 Andreu a_n ALUZON (André d' Aumones) : En argant e ziv dreustell en gul, leinet gant daou houadan.
- 182 Gwilherm GWERN (Guillaume de Launai) : En gul e c'hwec'h foucenn en argant, o zroad ouzh beg.
- 183 Denez ERUG (Denis de Bruc) : En glazur e gleze diouzh peul en argant, e laonenn ouzh kab, hebiaet ouzh dehou gant ur groazigan bavek ouzh kab hag un denegezenn ouzh beg, hag ouzh kleiz gant un hanter-rod c'harzentek, an holl en argant.
- 184 Gwilherm LAELIEG (Guillaume de Laillé) : Tri orsel, 2 hag 1.

- 185 Pêr BOEZELL (Pierre Bouexel) : En glazur e deir foezell en argant, 2 hag 1.
- 186 Yann KOMBOD (Jean du Cambout) : E deir dreustell gwezboellet en argant ha sabel.
- 187 Mark BEZULIA (Marc Bouillie) : En argant e gebrenn en gul, eilet gant teir c'hroazigan bavek en sabel, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg.
- 188 Andreu BENAZE (André de Benasé) : En glazur e deir rilhem en argant kenstag gant teir c'hreskenn gevliu.
- 189 Alan PERZHENEG (Alain de Partenai) : En glazur e groaz pavek ha divouedek en argant konkot ouzh kleiz gant ur steredenn gevliu.
- 190 Yann HOUEL : En geoted e benn-erez diframmek ent-wirion.
- 191 Olier ar VUOC'H (Olivier de la Vache) : Tri fenn-buoc'h, 2 hag 1 (kanus).
- 192 Gwilherm BRIENT (Guillaume Brient) : En gul e deir c'hatellrodenn en argant, 2 hag 1.
- 193 Herve FELEB (Hervé Philippe) : En glazur e deir c'hurumenn en argant, 2 hag 1.
- 194 Yann an DERVENN (Jean du Chesne) : Un dervenn veziek (?) (kanus).
- 195 Jafrez TROADBUOC'H (Geoffroi Piedevache) : En glazur o zri troad-buoc'h diframmek ent-wirion, konkot gant ur steredenn en argant; (kanus).
- 196 (dizant) En gul e greskenn en argant, leinet gant div dorzhell gevliu, e vevenn c'hourdentek en argant ivez.
- 197 Beltram POUEZ (Bertrand de Pouez) : Talbennanet en argant ha glazur.

- 198 Pêr KASTELLAN (Pierre de Catelan) : En gul e dri hoc'h ent-wirion.
- 199 Tomaz ar RUZ (Thomas le Rouge) : En gul e dri c'hastell en argant, gwiblenet en sabel el.
- 200 Jafrez (pe ?) PROVOST (Geffroi (ou ?) Prevost) : Ur groaz pomellek devaeziant diouzh ur greskenn.
- 201 Rolan GWINEVEZ (Roland du Bourgneuf) : En gul e bemp gwerzhidenn en argant.
- 202 Alan BOUTIER : Barlennet en erminig ha gul eus 12.
- 203 Pêr LEZNEREG (Pierre de Lesnerac) : En glazur e benn-hag e askell-leonerer diframmek en argant.
- 204 Haelin BODEGAD (Holin Bodegat) : En glazur e deir zorzhell en argant, 2 hag 1.
- 205 Gwilherm LOUVEL : Tri fenn-bleiz diframmek ha dideod (kanus e galleg).
- 206 Yann VISDELOU : En gul e dri fenn-bleiz diframmek ent-wirion (kanus e galleg).
- 207 Pêr an HOC'H (Pierre le Porc) : Un hoc'h (kanus).
- 208 Raoul du BASCHET . En glazur e groaz dentek en argant.
- 209 Yann FORNER (Jean Fournier) : En gul e sourin zentek en argant, hebiaet gant div steredenn gevliu.
- 210 Tebaod BAILLET : En gul e sourin en argant, hebiaet gant daou aerouant kevliu.

- 211 Yann 5t, dug Breizh : En erminig leun, ar skoed leziet gant div erminigenn hag arskoedet gant ur penfestin daougornek, ur bugel (?) etre an daou gorn, an holl war ur maez en glazur.
- 212 (dizanv) Perrannet : ouzh 1 ha 4, en gul e sourin en argant hebiaet gant teir zorzhell 2 ouzh kleiz lakaet diouzh sourin, hag 1 ouzh dehou ; ouzh 2, en limestra e gastell en argant, e glouedenn en sabel ; ouzh 3, en limestra, e eizh talbennan en argant lakaet diouzh div dreustell, 4 ha 4.
- 213 (dizanv) En gul e dreustell en argant, karget gant div groazigan, leinet gant teir c'hroazigan all kevliu, e gab en argant ivez karget gant peder c'hroazigan ; eleze 9 c'hroazigan, 4, 3, 2 ha 0.
- 214 Stefan GWOLEN (Estienne Goion ch. de N. Arm. H Cassette F; n 4.)^{*} : En gul e ziv dreustell skoulmek en argant, oilet gant eizh moualc'henn gevliu, 4, 2 ha 2, e c'hourem en argant ivez.
- 215 Tebaod TOMELIN (Thebaud Thomelin) : En argant e lammell brizhet (en ?).
- 216 Beltram MILON (Bertrand Millon) : Tri fenn-gadgi diframmek ha gwakoliek (kanus e brezhoneg).
- 217 Alan POUILLHEIZ (Alain Poullehai) : En argant e gab en glazur, plezhet en argant.

^{*} kompren marteze : chaloni Naoned, ardam-ezeg H., boestad F. n; 4

- 218 Nikolaz BOUCHART: Tri delfin diouzh treustell.
- 219 Jafrez MAILLECHAT : En glazur e sourin en argant karget gant tri fotev.
- 220 Herri PENNC'HOAD (Henri du Chef-du-Bois) : Ur c'horn, ur sourin karget gant teir femp-diliaouenn balirant.
- 221 Herri KERWENNOU (Henri de Kerennou) : En glazur e dreustell granek en argant.
- 222 Aleksandr PAPIN : En glazur e gleze en argant, e laonenn ouzh kab, eilet gant teir c'hroazigan gevli, 2 ouzh kab hag 1 ouzh beg.
- 223 Yann IARRET (= Yared ?) : Ur penn-bleiz troc'hek, konket gant un dorzhell.

GWENEDOUR

Pennskrivagner : **abEnnez** - Pep gwir miret strizh

1,50 F.

Darngomant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennob)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68

N. 6

Fr. 0,50

3.3. 1964

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

ER GUENEDOUR

RUMM « B »

Rumm « A » = Keleier Arzhon (miziek)

Rumm « B » = Brezhoneg

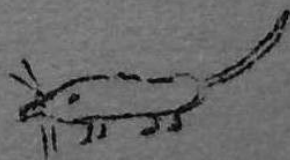
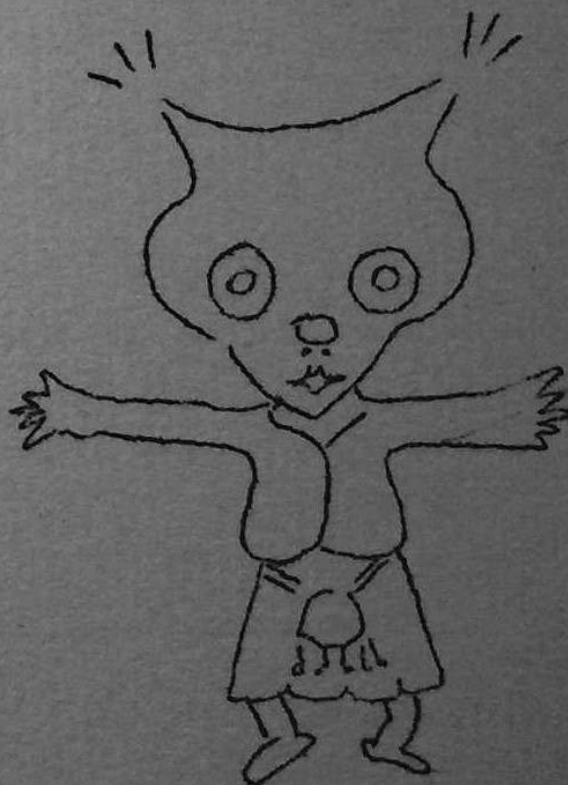
Rumm « G » = Gwenedeg

Pep gwir miret strizh

- Gant ar skiant am eus gallet prenañ
abaoe an deiz kentañ-bloaz, me lâr dit
diouzhtu, kerkoulz eo dit klozañ da gont!
- Perak ?
- Me lâr dit ne vin ket tapet er gazetenn
mañ !
- Gwolet a vo ! Te 'oar, ne dleer morse
lâroul: "Feunteun, biken ne ewin eus da..
- ..Zour lous" !

UR
GAZETENN
GOLLET
DEK ALL
ADKAVET
!!!!

P R E D E R I A D E N N
W A R G U D E N N
A N E M B A N N A D U R E Z

Darn a lavar, ha ni a grede, er vro-
mañ eo dieub ar wask !

Ac'hanta, aesait ober, evel hon eus
klasket ober, ur folenn sizhuniek evit
dudiañ tud ho pro, ur folenn en brezhoneg
penn da benn, zoken gant fazioù !...

M'ho peus un timbr 5 gweneg da la-
kaout war pep niverenn, neuze e tegouez-
ho, moarvat, ho paperenn, tregeriat pe
all, gant ho tud. A hend all, tu 'zo
da dremenn gant un timbr 2 wenneg, hogen
n'eo ket sur e tegouezho ho paperenn e
koulz... Adalek an dekvet lizher-klemm,
a-berzh ho lennerion feal, kit d'an Ti -
Post da selaqu al lezenn : N'eo ho pape-
renn nemet un " dra-voulet ", n'eo ket
c'hoazh ur gazetenn.

- Peneos ober ?

- Goulennit an aotre ispisial gant gou-
arnamant Pariz.

3 aotre hon eus goulennet; war dro
40 Lizher hon eus eskemmet ar gouarnamant
ha ni; 3 miz 'zo emomp gant se !

Ha setu barnedigezh Pariz

A.L.T. Narenn ! Netra d'ober. (N'
hon eus ket gellet gouzout perak ! Mar-
teze war zigarez an talbenn: "ul lizher"
ne ra ket ur "gazetenn", na petra'ta !)

Er Guenedour: Ya, aotre hon eus, ha
setu ni krog da denmañ meur a rumm diouzh
an embannadur-mañ, tant ma vo lakaet e
galleg traouigoù'zo war ar bajenn gentañ
ha war an hini diwezhañ.

Setu graet !

oOo

Al Lizher Tregeriat a ginnig deoc'h
e digarezhoù ha se gant ur mouse'hoarzh
a-zoare.

oOo

Marteze ne vo ket tennet Er Guene-
dour pep sizhun, avat ! Ni raio hervez-
hon c'halloud. En azkont da se ar c'hou-
manantoù a dalvez evit kement ha kement a
niverenn. N'eo ket ret pakañ droug -
avu war zigarez Stad Pariz, na petra'ta ?
"Netra na den na viro ouzhimp da vont war
du ar Pal" ! (Arvor 1944)

A greiz kalon,
E. G.

Kasit dimp HEP MEZH ho pennadoù fen-
tus hag ho tresadennoù, na vez ken nemet
evit dizammañ ho spered.

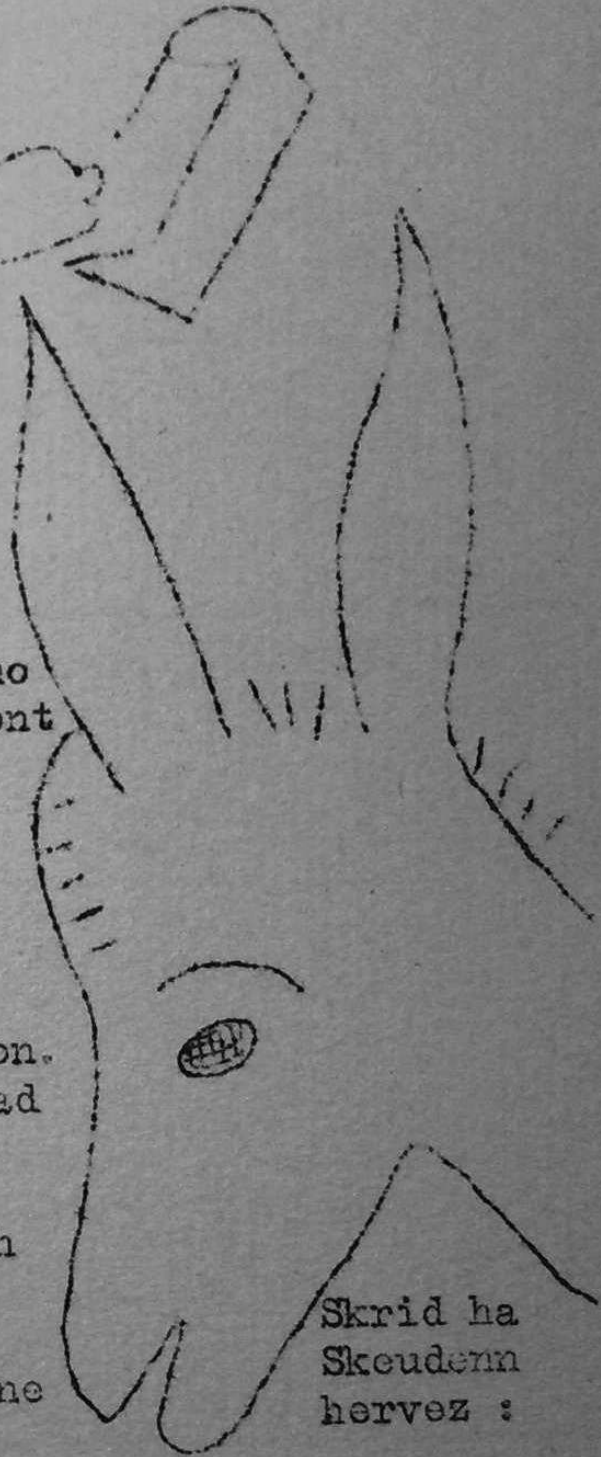
Ra vezo Runn B evel ur c'hud elec'h
ma c'hello pep labous a zo ac'hanomp
kludañ p'en devo ezhom !

AN AOTROU PREFED E LISE
BIN BIM

Itron Renerez, Keneilded
ker, Me a zo galvet da
ren roidigezh ar prizioù.

Digant ar gouarna-
mant eo am eus re-
sevet ar garg-se !
D'ar re fur ha
kalonek e roin
levrioù e-leizh.
D'ar re all ne chomo
nemet ar vezh da vont
er-maez o daouarn
goulo. Dispignet
en deus arc'hant
bras ho ministr,
da sevel skolioù
ha da reiñ goprou
mat d'ho kelennerion.
Eurus on, me, kannad
ar gouarnamant pa
soñjañ er pezh hon
eus grwaet evidoc'h
ha bremaik, pa vin
aet kuit, soñjal a
rin gant plijadur, ne
chomo mui el Lise
azen dre natur ebet.

Skrid ha
Skeudenn
hervez :

F. ar C'haloneg

U N

T A O L

T A B U D

E N

A R Z H O N

.

Etre Kristiañ Mahev eus Kerners--Arzhon hag e vignonad, anavezet mat gant lennerion A.L.T a zo bet tabud; helebini a gavje ster gerioù brezhonek pajenn gentañ "ER GUENEDOUR"! Rak tapet oa bet gante dre laer, ur golo hanter voulet. Kaset o deus dimp ar boelladenn sellet outi evel an hini wellañ; setu :

oOo

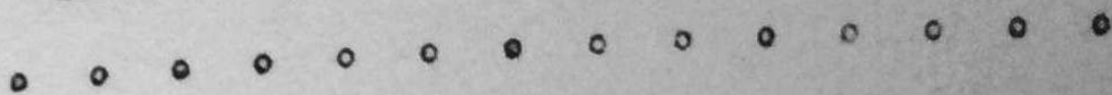
Sizhuniek = 6 colonnes à la hune; Er Guenedour = l'eau blanche; Rumm B = rhum blanc; Rumm A Keleier Arzhon = rumba sur le lierre à Arzon; Rumm B Brezhoneg = rhum blanc breton; Rumm G Gwenedeg = rhum blanc de blanc; Pep gwir miret strizh = En vérité, reçois ça 5 fois dans les mirettes; Diskleriet hervez lezenn = Hervé a éclairé la loi; Koumanantou = pour les manants; 1 bloavezhiad 2 skoed = 1 bonne année 2 sabots; Aotre d'an holl da baeañ dre dammou = les autres n'ont qu'à payer dans le hall, nom de d.; 5 niverenn 8 real = en réalité, 5 Nos pour 8; 50 niv. 6 skoed = 50 Nos 6 sabots Studierion ha soudarded 4 skoed = Soudards studieux 4 sabots; Rener ha mouler = René est aux moules. (sic)

oOo

Er Guenedour a ginnig pep a vanne dour "Katel rok" d'hon istrogelled.

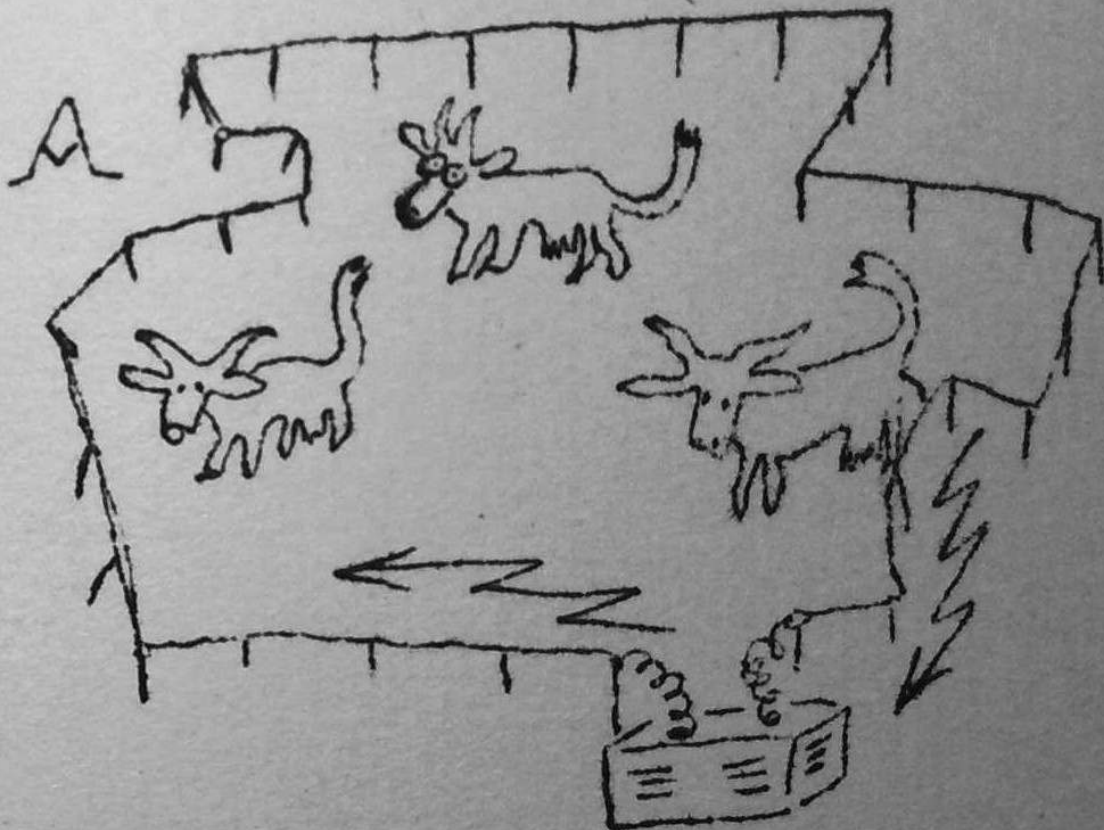
SARZHU = N'EO KET paket
C'HOZH AN TORRER-GWER.
HAG ADLAKAET eo bet
GWER nevez ! Gwelat a vo !

UL LENNER a c'houlenn: Petra 'n diaoul
ez eo: "EKAG" ?
RESPONT: Hep Kred Ar Gouarnamant !

TESTENI NIV. 7 EKAG

- A An Ardivink Da Vêsa ar saout
B An Ijinenn da gas ar saout da laerezh!

B

LE DRUIDISME

17 pajenn vras roneotet, gwellañ ken-
dezenn war ar skiant-se, e gwerzh e ti
Hillion, Arzhon, Franko: 3 F. (1skoed).

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Koumanantoù

Rumm A & G

1 an 6 F

1 bloavezhiad 2 skoed

Rumm B

5 numéros 2 F

5 niverenn 8 real

50 numéros 18 F

50 niverenn 6 skoed

Studierion ha soudarded 4 skoed

Aotre d'an holl da baeañ dre dammoù !

Directeur & Imprimeur

Rener ha Moular

h. HILLION ARZON mor bihan

C.C.P. Rennes 120 68

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

ER GUENEDOUR

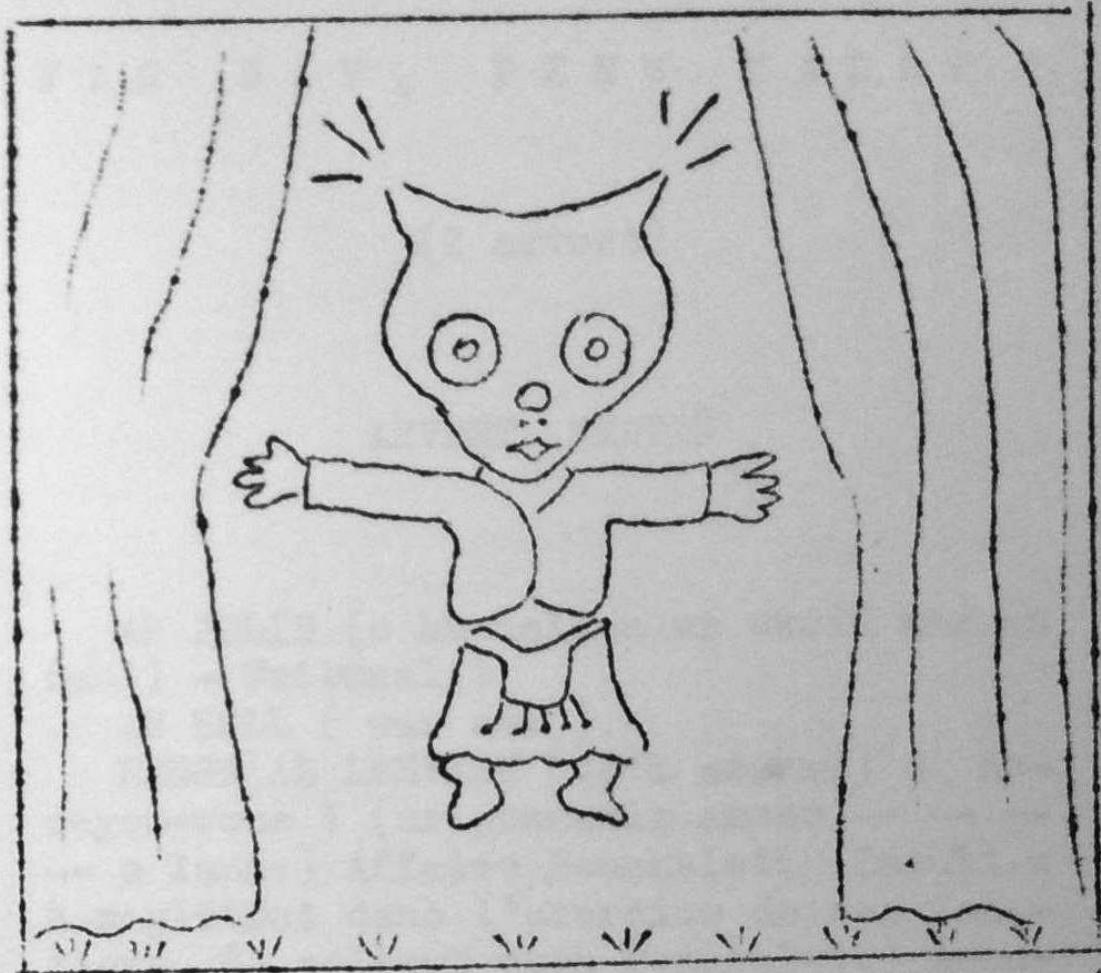
Rumm « B »

Rumm « A » = Keleier Arzhon (mizie)

Rumm « B » = Brezhoneg

Rumm « G » = Gwenedeg

Pep gwir miret strizh

R U M M "B" A GINNIG DEOC'H 68 VLOAZ
EN ARAOK, UR PEZH-C'HOARI ROET E BREST D'
AR 7vet A VIZ EOST 2032, DIWAR UN DARVOUD
EUS MARE AN DALC'HIDIGEZH, ER C'HANTVET
DIWEZAN

oOo

Ul lezvarn gall en ur gêrbenn a Vreizh-
Izel añvet gant ar C'hallaoued: Tribunal
de première Instance.

RENER AL LEZVARN: Ur Brezhon, An Aotrou
Tupedu.

PROKULOR AR REPUBLIK GALL: Ur Brezhon
arall, An Aotrou Kollboued.

BREUTAER AN HINI TAMALLET: An Aotrou-
Teodeg.

AN HINI TAMALLET: Ur Breizh-Izelad, etre
daou archer, Pennkalet (Jerom Joseb Mari).

UR SKRIVAGNER (grefier).

UR BOLIS-GWARD e-kichen dor al lezvarn.

TUD er sal, o c'hortoz.

(2 arvest)

ARVEST KENTAN

AR POLIS (o huchal en ur skeiñ war an daol) - Tribunal !

AN HOLL (war sav).

RENER AL LEZVARN (oc'h azezañ) - Assesyez-vous ! (ur pennadig amzer --- --- --- o lenn:) Affaire Pennkalet: Insult e à magistrat dans l'exercice de ses fonctions. (o sellout ouzh Pennkalet:) Accusé, levez-vous ! (Pennkalet ne lavar grik ha chom a ra azezet; ar Rener, evit an eil gwezh) Accusé, levez-vous ! (Pennkalet a chom azezet ha ne lavar grik; ar Rener, evit an teirvet gwezh) Accusé, levez-vous ! (Pennkalet ne lavar grik, neuze ar breutaer, an Ao. Teodeg, a c'houlenn bezañ klevet.)

AN AO.TEODEG - Monsieur le Président, Jérôme Pennkalet, mon client, contrairement à ce que pourrait croire la Cour, n'est ni sourd ni muet, mais je connais ses convictions et je sais que son comportement est dicté par le fait qu'on lui adresse la parole dans une langue qu'il considère, à tort ou à raison, comme étrangère; et par là je tiens à souligner mon objectivité, quoique si je suis ici dans ce prétoire c'est pour, par mes faibles moyens, essayer de contribuer

à servir la Justice en défendant les intérêts de mon client: "Jus est ars boni et aequi"! Je réclame donc pour Jérôme pennkalet un interprète de langue bretonne.

AR PROKULOR - Je proteste: Cette demande me paraît inadmissible. Pennkalet parle couramment le Français comme tous les habitants de la France une et indivisible, depuis que l'enseignement de la langue française et par la langue française a été instauré en 1881 par Jules Ferry, enseignement qui, je précise est laïque et obligatoire. Par conséquent le département du Morbihan ne saurait échapper à cette règle. Or l'accusé est né à Poul-Canastroc le 7 Aout 1874 et il avait donc 6 ans révolus lors de la promulgation de la loi.

AO.TEODEG - Je tiens à faire remarquer à Monsieur le Procureur de la République que le mutisme de mon client n'est pas dû à la non-connaissance de la langue française, qu'il entend parfaitement, aussi bien, d'ailleurs, que d'autres langues étrangères.

AO.KOLLBOUED - Je proteste contre le mot: de langue étrangère s'appliquant à la langue française, langue d'autre part appréciée de toutes les républiques noires amies qui ont depuis peu accédé à l'indépendance; et appréciée à son juste pesant de nouveaux francs par l'ami de notre vénéré Président de la République, je veux parler de Monsieur le Président Ben Bella, président de la République Algérienne.

AR RENER - Messieurs, je vous en prie, ne nous égarens pas et revenons, si vous le

voulez bien au débat. Je ferai preuve de mansuétude et en vertu de mon pouvoir discrétionnaire j'accepte la présence d'un interprète, ne serait-ce que pour démontrer de quelle sollicitude la République a à coeur de défendre ses immortels principes: Liberté, Egalité, Fraternité ! (o komz ouzh ar skrivagner)- Greffier, allez, je vous prie, quérir le concierge, Monsieur le Gac, qui m'a dit avoir appris le Breton sur le giron de sa mère. (Ur pennadig amzer . . . sarac'h mouezhioù o sevel a-du .. bragal a ra ar Rener, laouen e galon. Ar Gak, un den bihan, dister hag aonik, daoulagad lemm, gant ur fri heñvel ouzh ur sivienn Blougastel.)

AR RENER - Monsieur le Gac, voulez-vous traduire mes paroles à l'accusé: - Accusé, levez-vous !

AR GAK (o komz ouzh Pennkalet) - ~~Ar~~ Prezidant 'neus lâret dit: Sav 'ta !

PENNKALET (a sav).

AR RENER - A la bonne heure; nous allons enfin pouvoir nous expliquer. Pennkalet vous êtes accusé d'avoir, et ceci dans l'exercice de ses fonctions, porté outrage à Monsieur Dogan, Commissaire de Police.

AR GAK - Te peus lâret traou lous d'ar C'homiser Dogan.

AR RENER - Monsieur Dogan, voulez-vous venir à la barre. (Dogan a zo un den tev, ruz e zremm, bihan ha strizh e zaoulagad) - Levez le bras, jurez de dire toute la vérité, rien que la vérité, dites "je le jure".

DOGAN - Je le jure !

AR RENER - Racontez-nous les faits.

DOGAN - Monsieur le Président, j'étais dans mon bureau en train d'écrire, quand

l'agent Pennkoad est venu me dire: "Monsieur le Commissaire, il y a là un particulier qui voudrait vous parler confidentiellement". Bien que très occupé, mais n'écoulant que la voix de ma conscience, je dis à l'agent: "Faites entrer". C'est alors que je vis entrer dans mon bureau l'accusé qui, un sourire narquois aux lèvres, me dit une phrase en Breton, langue que j'ai apprise, Monsieur le Président, sur le giron de ma mère "war barlenn va mamm".

AR RENER - Encore ? ... et quelle était cette phrase ?

DOGAN - "Kaoc'h evidoc'h, ~~hag evit ho mistri~~ Kaoc'h evit ho mistri. (c'hoarzhadeg er sal)

AR RENER - Silence, ou je fais évacuer la salle. Traduisez, le Gac !

AR GAK - Sauf votre respect, Monsieur le Président, Merde pour vous et merde pour vos maîtres.

AR RENER - Ça suffit, traduisez à l'accusé ce que le Tribunal lui reproche.

AR GAK (o komz ouzh Pennkalet) - Un dê, te 'zo aet d'ar c'homisariat ha te 'pous lâret d'ar C'homiser "Kaoc'h evidoc'h ha kaoc'h evit ho mistri".

AR RENER - Est-ce vrai ? Pennkalet ?

AR GAK - Daoust hag ez eo gwir ?

PENNKALET - Poan em eus Aotrou Rener da veizañ ar pezh a lavar ho jubennour gant e drefoedach. A-raok respont, me a fell din bezañ klevet e yezh va gouenn, ar Brezhonog. Ret e vofo ouzhpenn, goulenn gant ar jubennour, ma oar lenn ha skrivañ ar Brezhonog. Mar deo nann, ret e vo kavout unan arall gouiziekoc'h egetañ !

AR RENER - Traduisez, Monsieur le Gac.

AR GAK 6 Pour dire que je comprends, Monsieur le Président, je comprends ... (ur gwalc'h-lagad da Bennkalet) ... Mais vous comprenez, moi je suis de Moëlan et Pennkalet parle pas le même breton que moi .. (gant ur glasc'hoarzh ouzh tud ar sal hag ouzh Pennkalet) - "Ne ve ket distaget memes feson, quoi !

AO. TEODEG - Monsieur le Président, il est indéniable que l'interprète est incapable de traduire l'expression verbale de mon client et je réclame un autre interprète.

AO. KOLLBOUED - Je proteste ! Maître Teodec défend ici une cause perdue, celle de l'idiome armoricain qui, pour l'unité de la France, a dit autrefois un ministre de la troisième République - et sachez, Messieurs que nous n'en sommes encore qu'à la cinquième - je répète les paroles de Monsieur Demonzie : "Pour l'unité de la France, la langue bretonne doit disparaître". (trouz er sal)

AR RENER (o skeiñ war an daol) - Le jugement sera rendu à huitaine !

STEGN AR GOUEL

EIL ARVEST

Eizh deiz goude... An hevelep re nemet an Aotrou Ar Gak a zo bet lakaet en e lec'h an Aotrou Dupont. Daoust d'e anv, hennezh a zo Breizhad hag ouzhpenn spilhet eo war e borpant arouez an trech-Meur.

AR RENER - Messieurs, toujours par souci d'objectivité et pour préserver les

droits de la défense, j'ai accédé à son désir en priant Monsieur Dupont, le philologue bien connu et celtisant notoire, de venir à la barre. Je dois dire aussi que Monsieur Dupont a fait preuve jusqu'ici de toute loyauté vis à vis des pouvoirs publics et que, de plus, son urbanité est proverbiale. Je pense donc que l'accusation ne verra aucun inconvénient à ce choix.

AO. KOLLBOUED (ober a ra ur roc'hadenn).

AR RENER - Monsieur Dupont, voulez-vous venir à la barre et demander à Pennkalet s'il a bien dit au Commissaire Dogan, en entrant dans son bureau, ces paroles infamantes que je vous lis en vous demandant de rétablir la prononciation, "coche evidoche ha coche evite ho mistiie".

AO. DUPONT - Kaoc'h evidoc'h ha kaoc'h evit ho mistri. (c'hoarzhadeg er sal)

AR RENER - Silence, ou je fais évacuer la salle! (da Bennkalet) - Accusé, répondez.

AO. DUPONT (ouzh Pennkalet) - Tamalliad respontit.

PENNKALET - Gwir eo, Aotrou Rener, em eus lavaret d'ar c'homiser ar c'homzoù - se : "Kaoc'h evidoch ha kaoc'h evit ho mistri"! (c'hoarzhadeg er sal).

AO. DUPONT - C'est vrai Monsieur le Président, j'ai dit au commissaire : "merde pour vous et merde pour vos maîtres !"

AR RENER - Pourquoi avez-vous prononcé ces injures inqualifiables ?

AO. DUPONT - Perak hoc'h eus distaget ar c'homzoù-se ken diveulus ?

PENNKALET - Eno emañ an dalc'h. Distaget am eus ar d'homzou-se ken diveulus, evel ma lavarit, dres evit bezañ kaset dirak

ho lezvarn hag evit lavarout deoc'h n'a-
santan ket bezañ barnet war douar Breizh
va bro gant ul lezvarn gall ha kement-se
diwar an emglev bet sinet e 1532 etre
Breizh ha Roue Bro-C'hall, emglev hag a
zo bet gwallaet betek-hen gant Bro-C'hall
hag he mevelion. Diwar vremañ gwrit ar
pezh a garit; ne respontin mui deoc'h !

AO. DUPONT - Là est la question. J'ai
prononcé ces paroles inqualifiables, com-
me vous le dites, justement pour être en-
voyé devant votre tribunal et vous dire
que je n'accepte pas d'être jugé sur la
terre de Bretagne mon pays, par un tribu-
nal français et cela de par le traité de
1532 signé entre la Bretagne et le Roi de
France - Traité qui a été depuis lors et
jusqu'à ce jour, violé par la France et
ses domestiques.- A partir de maintenant
faites ce que vous voulez, je ne vous ré-
pondrai plus.

AO. KOLLBOUED (ruz da stlakañ) - C'est un
scandale ... (ne c'hell ket lavarout mui-
oc'h, kouezhañ a ra semplet; dizurzh er sal)

AR RENER (o huchal en ur skeiñ war an
daol) - Le jugement est renvoyé sine die!
TUD ER SAL - Amen !

STEGN AR GOUEL

DIWEZ

AN DANEVELL-MAN
A OA BET SAVET
WARLENE GANT
PAOL AR REST

Copyright 1964

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Rumm A & G

1 an 6 F.

Rumm B

5 numéros 2 F.

50 numéros 18 F.

Koumanantou

1 bloavezhad 2 skoed

5 niverenn 8 real

50 niverenn 6 skoed

Studierion ha soudarded 4 skoed

aotre d'an holl da baeñ dre dammoù !

Directeur et Imprimeur

Rener ha Mouler

h. hillion ARZON MOR BIHAN

C. C. P. Rennes 120 68

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

ER GUENEDOUR

RUMM « B »

Rumm « A » = Keleier Arzhon (miziek)

Rumm « B » = Brezhoneg

Rumm « G » = Gwenedeg

- O, lala !
- Taratata !
- Rata !
- ... ?
- Da verenn !

.....

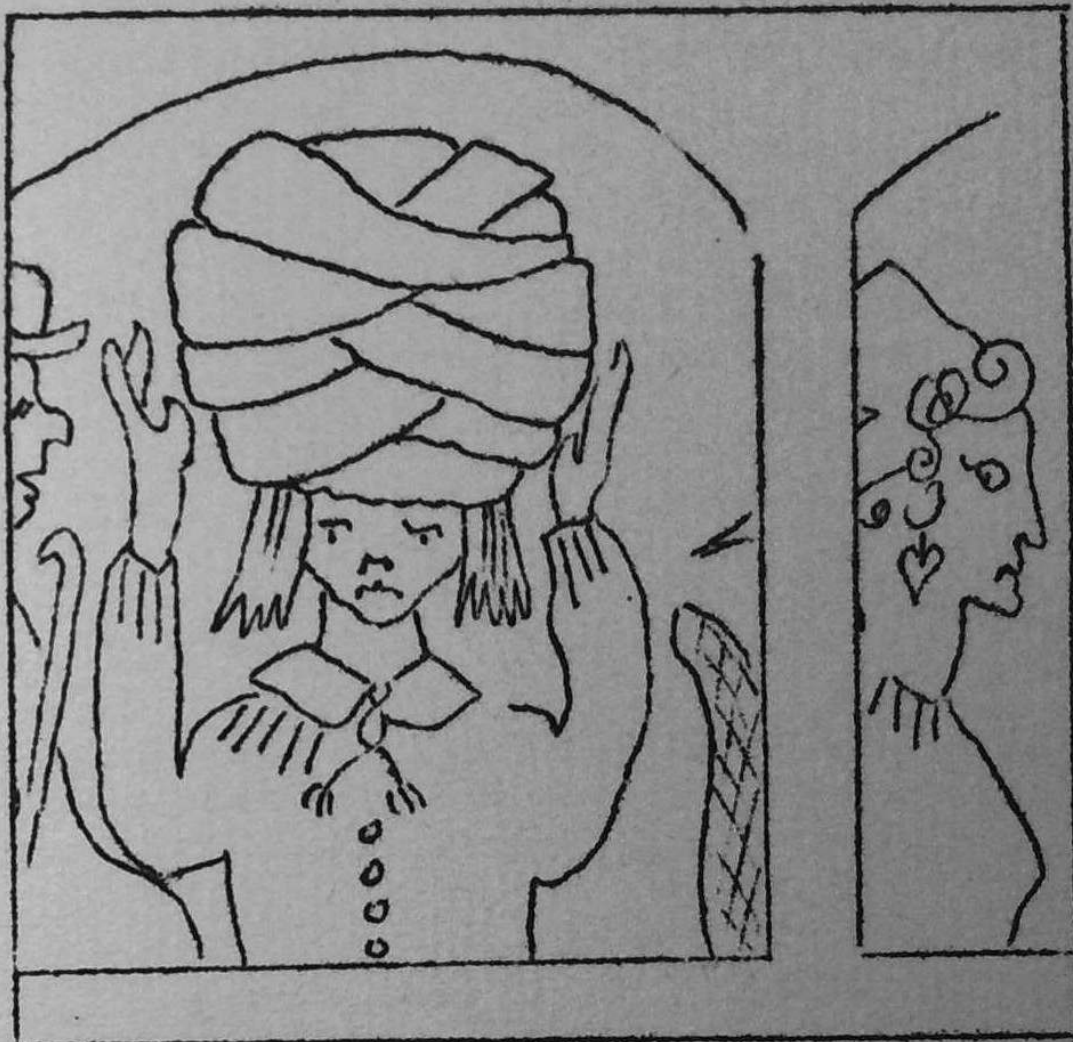
UR C'HELOU MANTRUS MET GWIR . . .

C'hoazh mar deo anavezet ar c'heloù gant pep unan er vro, arabat dimp lakaat an anvioù war o hed, rak mezhus eo :

Digwener 13 Meurzh 1964, goude bezañ tañvaet ur banne gwinn a re, ez ee kouezhet penn an Itron P.P. (eus A.) er soubenn. Tri c'hard-eur eo bet div amezegez kalonek ha truezus o lemel ar soubenn diouzh ar blev ha ken pell-all o lemel ar blev diouzh ar soubenn.

War-lerc'h an darvoud mezhus-mañ, he deus prometet groñs an Itron P.P. ... ne rafe mui soubenn.

.....

UR BUGEL MAC'HAGNET

Degouezhet eo an dra-mañ digwener 6
meurzh er c'harr-boutin etre Gwengamp ha
Lanuon :

E Kaouan setu ma pign er c'harr ur
vaouez gant ha bugel 5 pe 6 vloaz. Ar
bugel, avat, eo pakotet e bacur kaezh
penn gant ur pikol lienadur. Sur awalc'h
emañ e vamm o kas le c'hrouadur da Lan-
uon evit bezañ operataet. Hogen ne ze-
blant ket ar bugel bezañ gwall nec'het ;
krog eo da c'hoari, zoken, gant nozelenn
ar prenestr...

Vlañhhh !!! Sed ur glakennad skiltr

war e feuskennoù tener ! Ober 'ra neuz ar paotrig da welañ, evel just, ha...

Vlañhhh !!! Sed ur glakennad all, da zaskor skiant dezhañ, sur awalc'h .

Hogen, krog eo an dud da fuloriñ a-enep d'ur vamm ken kriz ha dinatur. Mont a ra an teodoù war-raok, lemmoc'h-lemm, gellout 'rit krediñ !

Kement rak se, seulvui ma krozer 'enep dezhi, seul fuloriñ a ra ar vamm ivez. Benn ar fin setu hi o sevel da restaol o feadra d'an dek teod binimus well-wazh :

- Aha, ya ! "Ar paour kaezh kronnard" ! Aha, ya ! "Ar vamm digalon" ! Aha, ya ! Ret eo tremen un dra bennak, memestra, d'ar baour kaezh vugale, dreist holl d'ur malurus-bihan-klañv evel hemañ ! Ac'hanta, sellit, tудоù gaezh, ha dispourbellit ho taoulegad ar pezh a garfot, rak n'ho po ket al lañs da weleut bemañ deiz seurt traoù iskia. Deus anañ, te Ifig - diouzhtu - ha ro peoc'h, pootmamant...

Dilienniñ a ra ar vaquez ponn Ifig ha setu dizoloet ar gouli... Gwasoc'h e'hoazh eget ne e'heller krediñ !

- Ya ! Eme ar vamm, onomp o vont d'an ospital... Rak n'hon ous ket gellout hag e dad na me, dont a-benn da lavel ar pod-kambr en deus fellet d'ar nannoù fall-mañ kabellañ e benn gantañ doc'h d'an noz !

K U Z U L K E R E N R O C ' H

Ar c'huzulier : - Hag o lârit petra, 'n Aotrou Maer ?

'n Aotrou Maer : - Me lâr "melchon" !

Ar c'huzulier : - Me lâr 'velloc'h !

Kavet eo bet korf targazh an Itron Renerez paket en torchenn gwele ar borzhie-
rez (1) . Piv eo ar Muntrer ? Lommig
pe Vatinlin ?

Kambr Lommig a zo er c'hentañ soliera-
dur. Aes eo diskenn gant an diri .

Matilin en deus goulennet digant mestr
ar sal-studi d'ober un dro er-maez.

Kavet 'zo bet gant ar furcherion :

- Ur vlevenn mourroù digant ar c'hazh
e kichen dor kambr Lommig. Daoust hag e
vije amañ (2) lec'h ar muntr ?

- Un toull el lœorz, douar nevez dis-
krabet, diouzh giz ar c'hizhier, o c'hor-
foù klañv ganto. Daoust ha tachad an (3)
torfed a vije amañ ?

Brañsellat e benn goustadik a ra ar

mestr-furcher.

Lommig ? Mating ? Piv eo ?

Tapet en deus
soñj en ur
c'hrennlavar :

" Ar c'hazh en
toull ha petra
c'hoazh " ?...
an douar pe ..
..ar fri !..

Kavet am eus !

- "Laka da fri
e toull ar
c'hazh " ...

-- E toull al
liorz, blaz
ebet , nemet
bokidi frond-
us .

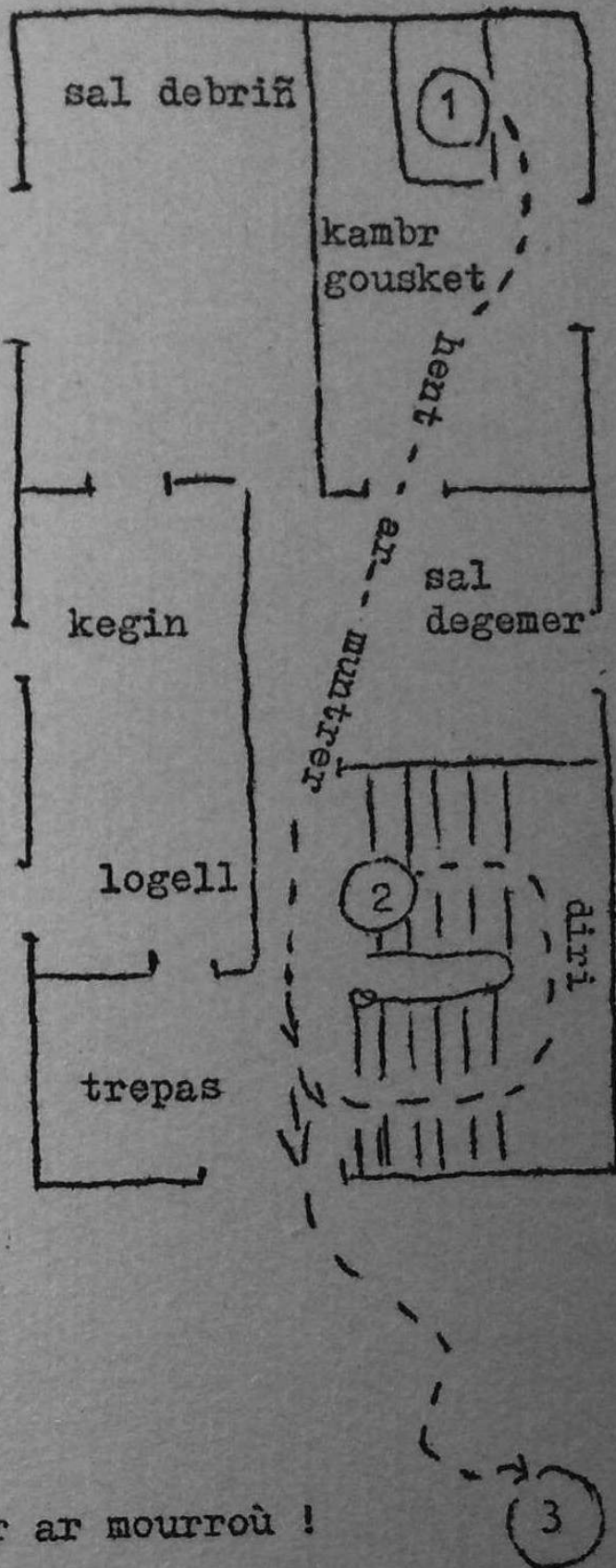
" Rekiz eo lu-
ziañ ar roudoù
ma vez furchañ
deg" ... Sed ar
pezh en deus
soñjet unan
bennak .

- Piv ?

- Lommig, paotr ar mourrou !

Skrid ha Skeudenn
hervez:

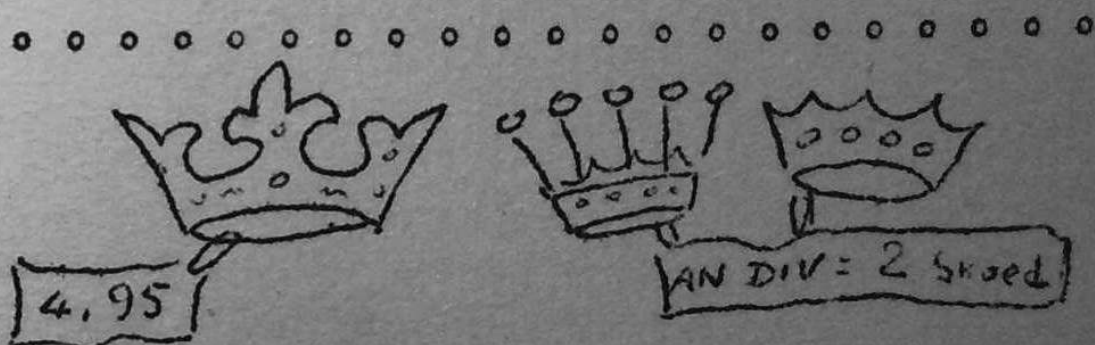
F. ar C'haloneg .

UN DARVOUD HAG EN DEFE GELLET MONT DA GER

Landreger, 16 Meurzh 1964, hervez hon
c'hourater :

E oa Itron Bobichet, kelennerez retre-
dat o tistreiñ d'he zi, war dro unek eur
diouzh an noz, goude bezañ bet e ti ur
vignonez o sellout ouzh ar skinwellerezh,
pa fellas dezhi digeriñ he zor; sed ma
rampas an alc'houez hag e kouezhas en un
toull du. An noz a oa teñval ha kaer he
devoa klask, ne rae Itron Bolichet nemet
en em skuizhañ-divi; krediñ reas dezhi e
oa o vont da fatigañ araok pell ! Ne vane
ganti nemet ur spi: kavout ur gambr evit
an nozvezh en un ostaleri bennak ! Evuru-
samant e teuas Aotrou Ar C'hazh, raganvet
Ifig, da dremen. Hemañ, ur paotr yaou-
ank ugent vloaz, anavezet mat er C'hanton
evel den a skiant, a gavas diouzhtu an
alchouez, peogwir e oa o paouez prenañ
ur gouloù Wonder : An tredanellig Wonder,
e vuhez n'eo ket berr.

KLEVET ER SKINGOMZEREZH D'AN 15 MEURZH:

-Bro Norge (Norvegia) en em ziseziz
eus 350.000 "Kurunenn" -

Diouzhtu hon eus soñjet goulenn unan
anê evit Priñsig Koadmoc'han !

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Koumanantoù

Rumm A & G

1 an 6 F.

1 bloavezhiad 2 skoed

Rumm B

5 numéros 2 F.

5 niverenn 8 real

50 numéros 18 F.

50 niverenn 6 skoed

Studierion ha soudarded 4 skoed

AOTRE d'an holl da baeañ dre dammoù !

Directeur et Imprimeur

Renner ha Mouler

h. hillion ARZON MOR BIHAN

C. C. P. Rennes 120 68

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

ER GUENEDOUR

Rumm « B »

Rumm « A » = Keleier Arzhon (miziek)

Rumm « B » = Brezhoneg

Rumm « G » = Gwenedeg

Pep gwir mlret strizh

Gwraet 'm eus ar fall
diouzh va gwellañ.

Y e l l e n

N'EO KET AR C'HALLAOUED A ZO KABLUS ...

Nann 'vat an dro-mañ ar C'Hallaoued - siw-
azh deomp - n'int nag evit unan nag evit
daou e dale an embannañ. Aotre da embann a
oa bet roet deomp, evel a ouzoc'h. Ur mek-
anik mat da skeiñ stensiloù a oa en hor
c'herzh. Ha madik a-walc'h e teue an traou
ganeomp.

Bennozh Doue d'al lennerion o dous
kaset pennañ deomp. Bern lizheroù hon
eus bet ha n'eo ket bet eilgeriet dezhe
zoken. Digarez a c'houlennomp digant hor
c'heneiled.

Danvez 'zo ganeomp evit an tri rummad
: ar rummad A ma vo embannet, a-berzh ne-
meur hon eus spi, dafar evit un skiant
nevez e Brezhoneg ; ar rummad B a ginnig
deoc'h fentigelloù a bep eil, gwir ar dal
"Lizher Tregeriat" - Doue d'e bardomp ; hag
ar rummad G a bourchaso pennañ gwonedek d'
al lennerion war c'hortoz.

Gant se 'ta e teu deoc'h meizout e oa
kement tra gant an tu ganeomp... nemet ne
oa ket yac'h rener ar gelaouenn.

A-drugarez dan avol gwonedour - eus
Bro-Ereg a fell din lavarout - en dous ad-
staget gant e labour hag a-drugarez dezhañ
e teu er-maez hiziv un niverenn arall hir-
c'hoantaet.

Diouzh ur bugol e vez kaout aon rak an
teñvalder. Hogen mantras e vez d'ur gour
kaout aon rak ar sklaerder.

P l a t o.

A R Z H O N :

AN TANGWALL E TI TUAL :

Komzet e vez, komzet e vezo pell c'hoazh eus ar gwallzarvoud-se ! Evit bremañ mont a ra an ti nevez war grec'h. Kalz kaeroc'h kalz brasoc'h eget an hini tangwallet.

N'eo ket hep abeg : kresket eo ar familh, peogwir eo dimezet ar sizhun- mañ an dimezell TUAL gant ur reder-marc'hhouarn brudet, GOUY e anv. Hon gwellañ gourc'hem- ennoù d'ar vamm ha d'an tad yaouank (da zont).

S A R Z H A V : N'eo ket bet paket c'hoazh gant ar polis an torrер gwer. Hogen kement a zarvoudoù iskis a zo c'hoarvezet e kêr, e kastell KêrTomaz, ken e vo ret deomp mir- out un niverenn a-bezh evit displegañ an traou. Hogen mac'h eus lennerion o c'houz- out un dra bennak kuzh n'o deus nemet skrivañ deomp.

- Krog eo ebeulez 'n Aotrou Person da fringal.

- Ne ouien ket en doa kezeg !

- Ar wirionez 'dle bout ganit !

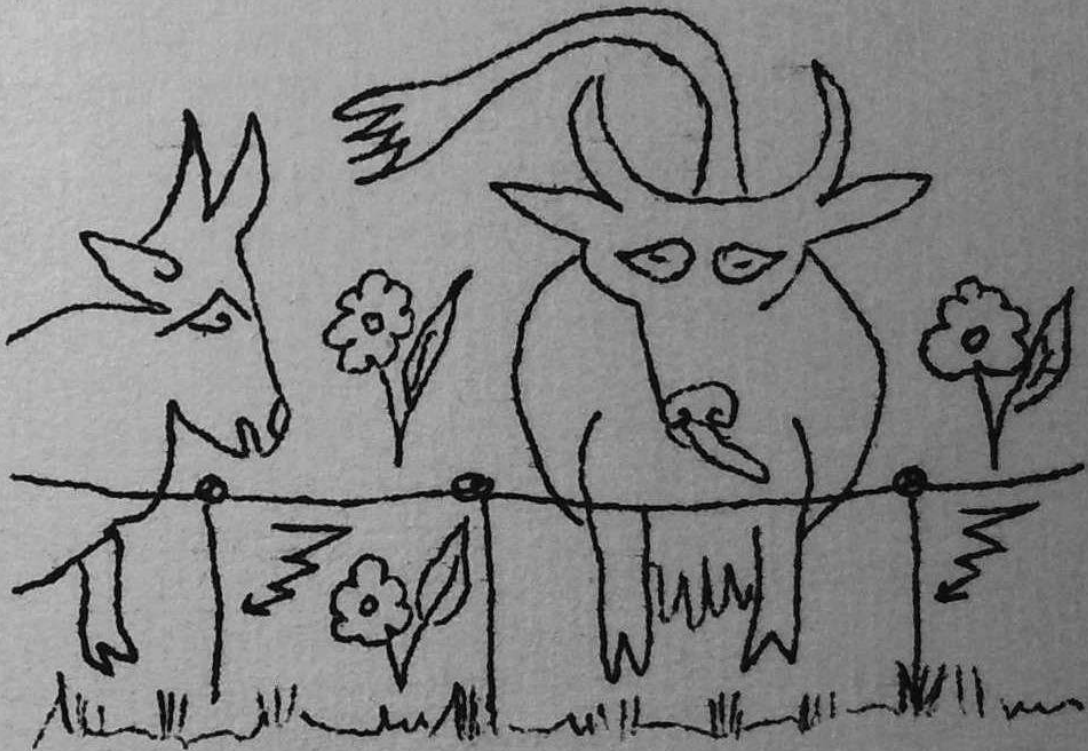
P a o t r i g e v a d i g o ù

Un den a gavas war e hent ur paotrig o tebrin ur sac'had bras a vadigoù.

-- Petra, emezañ d'ar paotr bihan, n' eo ket mat debriñ kement all a vadigoù. N' ez i ket da gozh ma tebrez kement all a sukr-iaj. Da gozh ez int aet ez tiegezh ?

- O ya, eme ar paotr, ma zad-kozh a zo aet da bevarzek vloaz ha pevar ugent. Met hennezh a sousie eus e bemp krampouezhenni!
(Kaset gant KONAN - Kanada)

o o o o o o o o o o o o o o o o

- N'oc'h ket o vonet hebioù d'an neud tredan, memestra, pe sot ez oc'h i

- Eo, met krogit em lost, spurmantet em eus ne santer netra evelse !

o o o o o o o o o o o o o o o o

O B E R I A N T I Z :

- Dec'h hon eus labouret betek kouezhañ.

- Petra hoc'h eus gwraet ?

- Lakaat gwin er boutailhoù.

(abëñnez)

PELLIZHER EUS LISE BIM-BIM :

Hiziv ez eus trouz gant ar vistri yacuank. Degouezhet eo gante ur c'helenner nevez war ar spagneg. Un den a-zoare eo hag en e c'hodell ez eus paperioù eus arnodennoù diaes. Pep unan en deus klevet ne chomo ket pell e Lise Bim-Bim. Bez' ez eus tudjantil a-bouez e Pariz a zo keneiled dezhañ.

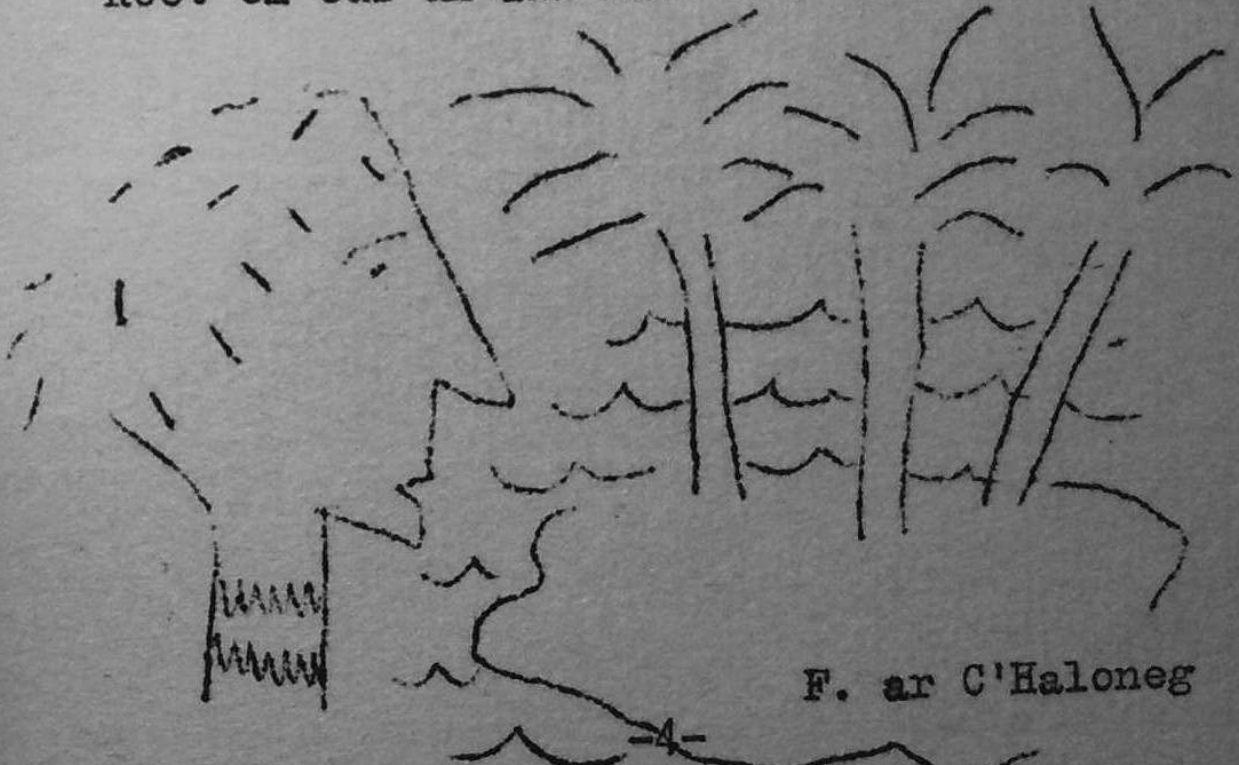
Antronoz, setu ar c'helenner gant ul lizher en e zorn : "Sur e oan ne chomfen ket re bell, anvet on evel enseller war ar spagneg en enezenn Tahiti" a skriver din.

Jobig e zaoulagad damziger a c'houñ : " Piv en deus gwolet ur skritur krom-oc'h ? An levelep tra ha va hin... " Eag ar baotred all da c'hoarzhin. Fall neuz d'ar pariziad goapaet.

"Komzet em eus d'an Intron Renerez", emezañ.

"Petra he deus lavaret ?"

" Panevedon ne vijeoc'h ket bet anvet Roet em eus un ali mat-tre.

F. ar C'Haloneg

NANN KABLUS ! - Ur wezh all pa po c'hoant
da bokañ d'ho kwreg, na chomit ket tostik
d'ar prenestr evel m'ho peus gwraet dec'h
d'an noz ! - Ola ! 'vat ! Aotrou, gor-
tozit un tammig rak dec'h d'an noz ne oan
ket er gêr.

N' anavezan ket
ac'hanoc'h !

Deus amañ 'ta, Fido !

Ar bajenn-mañ en he fezh gant

A. MORVAN - Kallag

K A E L G E R

kaset gant Ronan TREMEL

C'H ha CH a dalvez evit Unan

A - LED

- 1 Gwezegell.
- 2 Anv paotr;
Atahin.
- 3 Skuizhañ; Den.
- 4 Flourenn; Pemp.
- 5 Azeulet e vez.
- 6 Enezenn vrudet;
Ger-mell.
- 7 Anv plac'h;
Kozh.
- 8 Stagell;
Dizanav.
- 9 Diviz.
- 10 Ger-mell; Ober
ray evel gozed.

A - SONN

- 1 Lojeiz evit merc'h-
ed en Iwerzhon gwezh-
all.
- 2 Oriadezh; Bezañ.
- 3 Manko.
- 4 Tennadeg.
- 5 E-barzh; Nend eo;
Stêr Breizh hep fin.
- 6 Abeg pennañ.
- 7 Anv plac'h.
- 8 Stumm amreizh
bezañ; Fust arar.
- 9 Anv paotr; Propr.
- 10 Mont a ra d'an em-
penn; Bezañ.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2						■	■			
3					■					
4									■	
5								■		
6		■	■					■		
7					■		■			
8			■							■
9		■					■		■	
10			■							

Kaolgor niverenn 1.

Diskoulm war hon niverenn da zonot.

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Koumanantoù

Rumm A & G

1 an 6 F.

1 bloavezhiad 2 skoed

Rumm B

5 numéros 2 F.

5 niverenn 8 real

50 numéros 18 F.

50 niverenn 6 skoed

Studierion ha soudarded 4 skoed

AOBRE D'an holl da BAEÑ DRE DAMMOÙ !

Directeur et Imprimeur

Rener ha Mouler

h. HILLION ARZON MOR BIHAN

C. C. P. Rennes 120 68

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

ER GUENEDOUR

Rumm « B »

Rumm « A » = Keleier Arzhon (mizie)

Rumm « B » = Brezhoneg

Rumm « G » = Gwenedeg

- Ha gwelet 'peus an dafar a vo embannet er rumm A ?

- Me ? Ne gomprenan netra enne ! Safar 'vat vez kaset endro dezhe !

- Ma n'eo ket pitoiapl ! Ret vo dit retorn d'ar skol, plac'h kaezh !

o o o o o o o o o o o o o o o o

En ardremez ar rumm B, hon eus diouganet donedigezh er bed niverenn gentañ ar rumm A. Hag hol lennerion d'en em c'houlenn pe-tra vezo diouti. Kompren a c'hellit e vezo un niverenn skiantel anezhi. Un niverenn a zo bet hir spontus da sevel. Soñjit 'ta : abaoe daou vloaz warn-ugent emeer krog mat ga nti. Moarvat ez eo re abred da gas kuit ar gouel a guzh ouzhoc'h golo an niverenn-se. Met 'n eus aon e red ken buan ar vrud e Breizh ma vo gouezet pe zarvez a vo enni pell kent na zeuy er-maez eus ar wask.

Neuze da be vad e talvezfo deomp 'n em zebriñ ar gwad da sevel ur pennad hir spontus da sisplegañ deoc'h hiziv an deiz pe-seurt e vo ar skiant a zafarer dezhi evit ar wezh kentañ e brezhoneg ? Neozh, kozh eo anezhi. Deskiñ enta pasianted en ur c'hortoz ha spi hon eus e vo ur souezhenn.

An hollwashaer : hanter c'houllo eo dija
ar voutailhad gwin.

Ar gwellweler : nann evat ! hanter leun
eo c'hoazh ! (A. MORVAN)

o o o o o o o o o o o o o o o

A YEZH DA YEZH : Ur mailh war ar Yezhoù e
oa Karel V. Un deiz e c'houlennas un den
eus Bro-Rusia digantañ perak ne oa ket
bet evit deskiñ Rusianeg.

- Gant gwir abeg, eme an Impalaer. Spagn-
oleg a gomzer gant Doue, Italianeg gant
e vuiañ-karet, Galleg . gant
e geneil, Saozneg er marc'hadoù, Germaneg
gant un danvez milour, Hungareg gant e
ward'h ha Rusianeg gant an diaoul.

War se e lavaras ar paotr

- Hag an Izelvroeg neuze ?

- Homañ a c'hell bout yezh ar besketær-
ion hag ar gouerion... met derc'hel a ra
seurt tud d'o ger !

KAOZIOÙ PREÑVEK : Kuntuilhet en devoa Pad
un aval. Ha mamm da erbediñ outañ diwall
ouzh ar preñv.

- Mammig, a eilgomzas ar
bugel, me pa zebran un aval, ar preñv n'o
deus nemet diwall !

(abëñnez)

AAN DOÑVAER KEZEG

Un tamm krak aotrou a en em ginnige un devezh da zanvez mevel d'ur menajer Hemañ un tamm disgiz ennañ o welout daouarn gwenn ar paotr, a c'houlennataas anezhañ :

- Ha gouzout a rez labourat douar ?
- Ya, sur, Aotrou.
- Ha kordenniñ koad ?
- Da se n'em eus ket va far.
- Ha troc'hañ gouzel ?
- Feiz, ya 'vat.
- Gouzout a rez diouzh al loened ?
- O ya, diouzh ar saout hag ar c'hezeg.
- Ha, va faotr, aze er park em eus ur marc'h un tamm fredon ennañ. Ha diskouez a rafez deomp penaos e teufes a-benn dioutañ

Hag int er park. D'o heul e oa deuet ar vevelion all, hast enne da welout an aotrou o pokat d'an douar.

Hemañ a bignas war gein ar marc'h, ha yao, hemañ da fringal en-dro d'ar park endra ma c'helle. Ar paotr yaouank a rampe diwar ar marc'h mui ouzh mui. Erru e oa war penn pennañ an tailher pa dremenas dirak ar menajer hag e vevelion a oa o c'hoarzhin.

- N'hoc'h eus ket hini all ebet; amezañ. Hemañ, gwelout a rit, ez on erru echu gant añ!

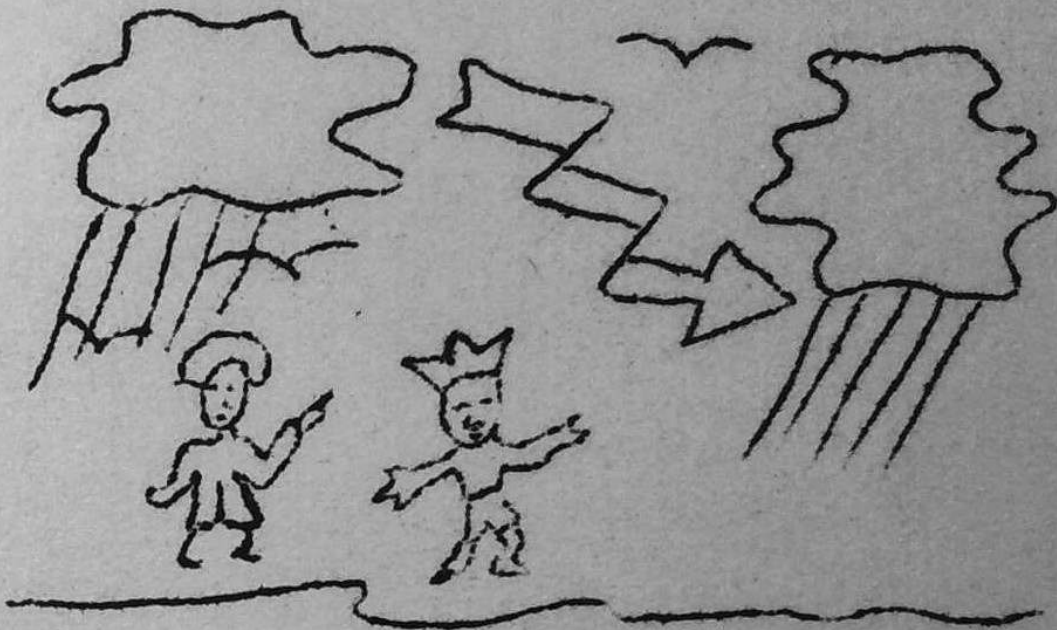
(Kaset gant KONAN - Kanada)

o o o o o o o o o o o o o o o

SPEREDEK AR VATEZH ?

- Nenneg, roet ac'heus dour d'ar pesked ruz?

- Narenn, mamm, n'o deus ket evet an heni a zo bet roet dezhe dec'hi

-Arnev 'zo, mab Tiern, n'ac'h eus ket un diskurmer ?

-Nann, eme an Tiern, n'em eus nemet ur gurunennig !

o o o o o o o o o o o o o o o o

P a o t r a r V e r e d

Ur paotr didalvez a oa chomet pemp pe c'hwec'h vloaz hep labourat, a gavas a-benn ar fin labour da doullañ toulloù beziou ar vered. Ha souezhet an holl ! Un nebeut deizioù diwezhatoc'h ur mignon dezhañ a voe souezhet o kavout anezhañ er gêr war greiz an deiz.

- Petra, emezañ, ne labourez ken ?

- O nann, eme Paotr an Toullou, enoeus a-walc'h e oa va labour. Penn da benn ar vered e welen skrivet : "Amañ e tiskuih Pêr... Amañ e tiskuih Paol... Amañ e tiskuih Hakez... An holl a tiskuizhe, e oan va unan o labourat. Setu perak emeon chomet er gêr da ziskuizhañ.

(Kaset gant KONAN - Kanada)

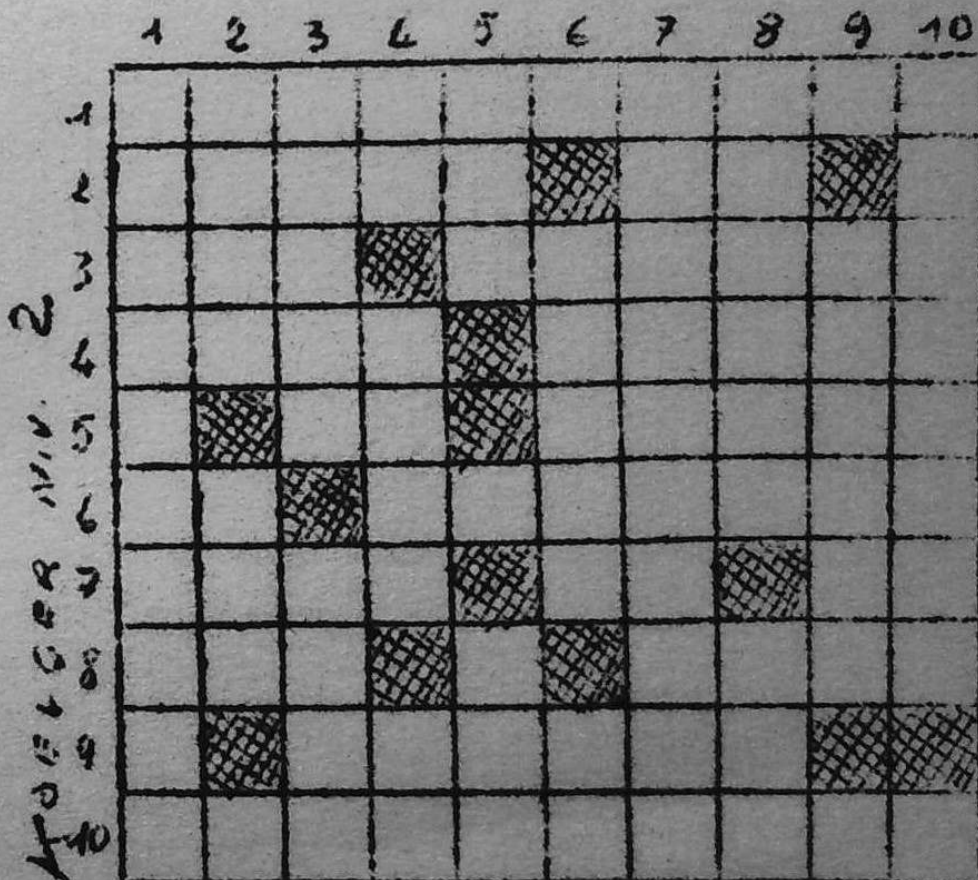
C'H ha CH a dalvez evit Unan

A - LED

- 1 Kêr e Breizh
- 2 Doanuis; Stag-ell; Raganv
- 3 Estlammadenn spagnolek; trok-erezh
- 4 Poultr; E Su-Amerika
- 5 Araogenn; Uioù Treger; broudi
- 6 Ober; ar mont
- 7 Kinon; Rakverb
- 8 Stumm amreizh bezañ; Yann gozh
- 9 Droukvesko
- 10 Grenodennoù

A - SONN

- 1 Lec'hioù danvez tan enno (+)
- 2 Da zerc'hel kon;
- 3 Speredoù; dastum bezhin
- 4 Arme; amzer vray Div wezh re
- 5 Bre-se; Glac'har
- 6 Pemp; Barrenn-zor; Raganv
- 7 Polpeganed
- 8 O ruzañ; Stêr e Breizh
- 9 Dezhañ; Istor
- 10 Zoken (+=2) Er mor

(An diskoulm pajenn 6)

H	O	C	K	E	L	L	E	N	N
E	R	W	A	N	X	X	D	A	E
O	G	I	N	X	P	A	O	T	R
L	E	T	O	N	E	N	N	X	V
I	D	O	L	E	N	N	X	N	E
E	X	X	I	O	N	A	X	A	N
N	O	R	A	X	G	X	H	E	N
N	A	X	D	I	A	N	A	T	X
O	X	D	E	Z	O	X	E	X	Z
U	R	X	G	O	Z	E	L	L	O

NIV. 1

NIV. 2

T	R	E	L	E	V	E	N	E	N
A	O	L	O	C	X	S	K	E	X
U	L	O	C	H	X	P	E	R	O
A	X	C	O	X	X	A	L	E	J
R	I	X	A	R	R	R	E	D	E
C	O	A	D	X	L	R	X	N	E
E	D	O	X	R	X	I	A	N	N
G	X	T	X	R	X	M	O	X	X
I	V	A	R	C	H	E	N	N	O
									C

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Koumanantoù

Rumm A & G

1 an 6 F.

1 bloavezhiañ 2 skoed

Rumm B

5 numéros 2 F.

5 niverenn 8 real

50 numéros 18 F.

50 niverenn 6 skoed

Studierion ha soudarded 4 skoed

aotre d'an holl da baeañ dre dammoù !

Directeur et Imprimeur

Rener ha Mouler

h. hillion ARZON MOR BIHAN

C. C. P. Rennes 120 68

N. 11

F. 1,50

15. 7. 1964

HEBDOMADAIRE

SIZHUNIEK

RABELAIS

OBEROU
(V,28,21,23)

troet gant
HEZIGIEZHAN

ER GUENEDOUR

Pennskrivagner : AbEnnez

Pep gwir miret strizh

Klaoustre a oa bet lakaet din ne deufen ket a-benn da dreiñ e brezhoneg pennadoù zo eus Rabelais. D'hol lennerion bremañ da varn mar don deuet a-benn d'henn ober ha ma oa gouest hor yezh da zreveziñ er- vat yezh an estren.

Ar pennad-mañ, a-hervez, a oa unan ag ar re ziaesañ. Feuket e vo ivez tud 'zo gant ar mennoziou a gaver e-barzh. Arabat enta lakaat ar skrid-mañ etre daouarn ar vugale (eus dek da c'hwegont vloaz). Ha spi 'm eus da vout pardonet gant ar re 'rall.

HEZIGIEZHAN.

... En amzer ma oamp narmouzion.
MAOZ DEZ GLANNDOUR.

Trugarez da **ABENNEZ** da
vezañ deuet da **HEZIGIEZHAN...**

A R R e n e r .

PENNAOS PANOURGOS OC'H ATERSIÑ UR BREUR
FRINGOL N'EN DEVOE GANTAÑ DA EILGOMZ
NEMET UNSILABENNOÙ

Panourgos goude ma voent aet tre n'en devoe gwraet nemet arvestiñ ouzh min ar Fringoled roueel-se ; neuze e sachas war wilgin uman anezhe, treut evel un harink, ha gouleñ outañ :

- Frater, Fringol, Fringolell, emen emañ ar c'hagn ?

Eilgomz a reas ar Fringol : "Traoñ".

PAN. Ha paot hoc'h eus amañ ? FR. Rouez.

PAN. Pet a zo e gwir ? FR. Dek.

PAN. Pet a vennfec'h ? FR. Kant.

PAN. Emen o dalc'hit kuzhet ? FR. Di.

PAN. Krediñ a ra din n'int ket holl a un oad. Petore korfenn o deus ? FR. Treut.

PAN. Al liv, peheni ? FR. Kann.

PAN. Ar blev ? FR. Ruz.

PAN. An daoulagad ? FR. Du.

PAN. Ar min ? FR. Koant.

PAN. An divabrant ? FR. Blot.

PAN. O hoalerezh ? FR. Eost.

PAN. O sell ? FR. Fraezh.

PAN. O zreid, penaos ? FR. Plaen.

PAN. O seulioù ? FR. Berr.

PAN. An traoñ, penaos ? FR. Kaer.

PAN. Hag an divrec'h ? FR. Hir.

PAN. Petra zo ouzh o daouarn ? FR. Feur.

PAN. Gwalennoù ar biz, Петра ? FR. Aour.

PAN. Петра lakait d'o gwiskañ ? FR. Pann.

PAN. Petore pann a gemerit ? FR. Fresk.

PAN. Pe liv eo ? FR. Gwer.

PAN. O c'habell ? FR. Glas.

PAN. O botoù, penaos ? FR. Gall.

PAN. Hag ar pann-se ? FR. Stank.

PAN. Ha penaos emañ o botoù ? FR. Lêr.

PAN. Hogen penaos emaint a-walc'h ?
FR. Treuz.

PAN. Evel-se e kerzhont ? FR. Tost.

PAN. Deomp d'ar gegin, eus ar gisti a lav-
aran, ha, war hor goar, diennomp kement
tra diwar ar vrifenn. Petra zo er gegin ?

FR. Tan.

PAN. Petra vag an tan-se ? FR. Prenn.

PAN. Ar prenn, penaos eo ? FR. Sec'h.

PAN. Pe goad eo ? FR. Kroaz.

PAN. Brifenn ha herdin ? FR. Rask.

PAN. Pe goad leskit er gambr. FR. Pin.

PAN. Petore gwez c'hoazh ? FR. Tilh.

PAN. D'ar gaged-se me zo war hanter ; pe-
naos o faskit ? FR. Mat.

PAN. Eus petra e tebront ? FR. Bleud.

PAN. Petore bara a gemeront ? FR. Brizh.

PAN. Ha petra c'hoazh ? FR. Kig.

PAN. Pe o doare ? FR. Kraz.

PAN. Ha soubenn a ya gante ? FR. Ket.

PAN. Ha gwestell ? FR. Tamm.

PAN. Seurt ganin. Ha ne bredont ket gant
pesked ? FR. Eo.

PAN. Penaos ? Ha petra c'hoazh ? FR. Ui.

PAN. Hag e plij dezhe ? FR. Poazh.

PAN. Goulenn a ran poazh e pe zoare ?
FR. Krin.

PAN. N'eus ken eus o bitailh ? FR. Eus.

PAN. Petra 'ta ? Petra o deus ouzhpenn ?
FR. Buoc'h.

PAN. Ha petra c'hoazh ? FR. Hoc'h.

PAN. Ha petra c'hoazh ? FR. Gwaz.

PAN. Petra a-leizh ? FR. Garz.

PAN. Heñvel ? FR. Yar.

PAN. Petra o deus da lipig ? FR. Hal.

PAN. Ha gant an traou milis ? FR. Fro.

PAN. Ha da zibenn o fred ? FR. Riz.

PAN. Ha petra c'hoazh ? Laezh.

PAN. Ha petra c'hoazh ? Piz.

PAN. Pe o doare, gouez deoc'h ? FR. Glas.

PAN. Petra lakait gante ? FR. Lard.

PAN. Ha frouezh ? FR. C'Hwek.

PAN. Penaos ? FR. Kriz.

PAN. Muioc'h ? FR. Kraoñ.

PAN. Ha penaos ec'h evont ? FR. Skarzh.

PAN. Petra ? FR. Gwin.

PAN. Peseurt ? FR. Gwenn.

PAN. 'Pad ar gouañv ? FR. Yac'h.

PAN. D'an nevez amzer ? FR. Taer.

PAN. Diouzh an hañv ? FR. Flour.

PAN. **Da** vare an dianeost ha kuntuilh ar greunwin ? FR. Kuñv.

PAN. Orged kougoul; a c'harmas Breur Yann, penaos ar fringelled-mañ, amañ fringolek, a zlefe bout kuilh, ha penaos e rankfent mont d'an tuzh, o vezañ ma peuront ken mat ha ken puilh !

- Gortozit, eme Panourgos, ma peuratersan **Pe da** goulz e kouskont ? FR. Noz.

- Hag e savont ? FR. Deiz.

- Setu, eme Panourgos, ar c'hoantañ Fringol a c'haolian ar bloaz-mañ. A youl Doue ha'r **gr**ennvidik sant Fringol ha'r wennvidik ha dellezek santez Fringolez, e vefe kentañ Pennvarner Pariz ! Fidamdoustik, va faotr, pe diskriver daeloù, pe krennaer breudoù, pe reizher arguzioù, pe pizhmiger teuliadoù, pe konoc'her paperennoù, pe **eska**der skrivadennoù e vefe ! Hogen bremañ distroomp d'ar bevañsoù arall, ha komzomp a daolioù hag a zistrafuilh eus ar re-se hor C'Hoarezed e karantez.

- Hag ar sturiadeg ? FR. Tev.
- PAN. War an treuzoù. FR. Flamm.
- PAN. Er goueled ? FR. Kev.
- PAN. Me lavare e vez anezhi ? FR. Tonn.
- PAN. Hag ez eus ouzh he riblenn ? FR. Krev.
- PAN. Penaos ? FR. Rouz.
- PAN. Ha gant ar re goshañ ? FR. Louet.
- PAN. Ar gwinkerezh anezhe, penaos ?
FR. Prim.
- PAN. Lavig an div fesken ? FR. Druz.
- PAN. An holl a zo nijellus ? FR. Re.
- PAN. Ho pinvioù, penaos ez int ? FR. Bras.
- PAN. Hag o bevann, penaos ? FR. Krenn.
- PAN. Ar penn, pe liv eo ? FR. Brizh.
- PAN. Paz int gwraet, penaos ez int ?
FR. Peuc'h.
- PAN. Hag an divgell, penaos ez int ?
FR. Karg.
- PAN. Ha penaos e troñsit ? FR. Stok.
- PAN. Ha penaos e teuont pan deo gwraet ?
FR. Magn.
- PAN. Hogen gant al le hoc'h eus gwraet pet
gwezh a-riñv-kaer e rit peurvuiañ bemdez ?
FR. C'Hwec'h.
- PAN. Ha bemnoz ? FR. Dek.
- Mahitouz, eme Breur Yann, al **loudour-se**
me deurvez **ket** tremen c'hwezek, mezh zo
gantañ.
- PAN. Da c'houzout eo, kellies e rafes
Breur Yann ? Dre Zoue, lor - pezel eo,
gwir.
- Evel-se e ra ar re 'rall ? FR. Holl.
- PAN. Piv eus an holl an oriatañ ? FR. Me.
- PAN. Biskoazh fazi ne rit ? FR. Seurt.
- PAN. Koll va skiant a ran war ar c'hraf-se
Goude am bout skarzhet ha lakaet da hesk
an neizhour hoc'h holl kibelloù sper, hiz-

iv an deiz kement a c'hell bout ? FR. Hui.
 PAN. Geotenn India, meulet gant Teofrastos
 a vez gante, pe e rambrean. Hogen mar de-
 gouezh, dre berzh reizh pe get, un digresk
 ezel bennak, penaos e rit-hu ? FR. Fall.
 PAN. Ha petra ra ar gaged. FR. Trouz.
 PAN. Ha mar spanit un deiz ? FR. Gwa !
 PAN. Ha petra roit dezhe ? FR. Bazh.
 PAN. Petra reont deoc'h neuze ? FR. Kaoc'h.
 PAN. Petra lavarez ? FR. Bramm.
 PAN. Pe e don ? FR. Pout.
 PAN. Penaos o c'hastizit ? FR. Kreñv.
 PAN. Ha petra zeu er maez ? FR. Gwad.
 PAN. Ha pe liv e teu dre-se ? FR. Staen.
 PAN. Gwell evidoc'h ne vefe ? FR. Liv.
 PAN. Neuze e vanit atav ? FR. Kred.
 PAN. Da c'houde ho kavont ? FR. Sant.
 PAN. Gant al le koad-se hoc'h eus gwraet
 pe goulz ar bloaz e rit al laoskañ ?

FR. **Eest.**

PAN. Pe goulz an taerañ ? FR. Meurzh.
 PAN. Goude holl e rit ? FR. Drant.

Neuze en ur c'hoarzhin e lavaras Pan-
 ourgos : "Setu ar paour Fringol a'r bed !
 Ha klevet hoc'h eus penaos emañ start,
 krenn ha berr en e eilgomzoù ? Ne zistaol
 nemet unsilabennoù. Tri zamm e rafe d'ur
 gerezenn, a gav din".

- Ichekon, eme Breur Yann, **evol-se ne sann**
 grik ouzh e c'hagned ; liessilabennek eo,
 gwir. Komz a rit eus tri zamm d'ur gerez-
 enn : dre sant Loued, touiñ a-walc'h a ra-
 fen ne rafe d'ur skoaz dañvad nemet daou
 damm ha d'ur palefarzh gwin nemet ul lomm.
 Sellit penaos ez eo enk warnañ.

- An houarnailh menec'h-se, eme Epistemon,
 a zo holl dre ar bed trelonk d'ar bevañsoù

hag e lavaront n'eus gante nemet o buhez
er bed-mañ ! Petra an diaoul a zo gant
ar Rouaned hag an Dierned Veur ?

D I W E Z

PANOURGOS : korvigeller, den gwidreus ha
toueller. Kavet e vez an anv-gwan hellenek
se en eil Diviz an Doueed gant Lusian : -
"géron kai panourgós", kozh, gwidreus ha
toueller.

FRINGOL : (er skrid gallek "Fredon") : a
dalvez kement ha "mouskan".

PANN : (eus al ladineg "pannus", mezher)
mezher peuzheñvel ouzh ar voulouz.

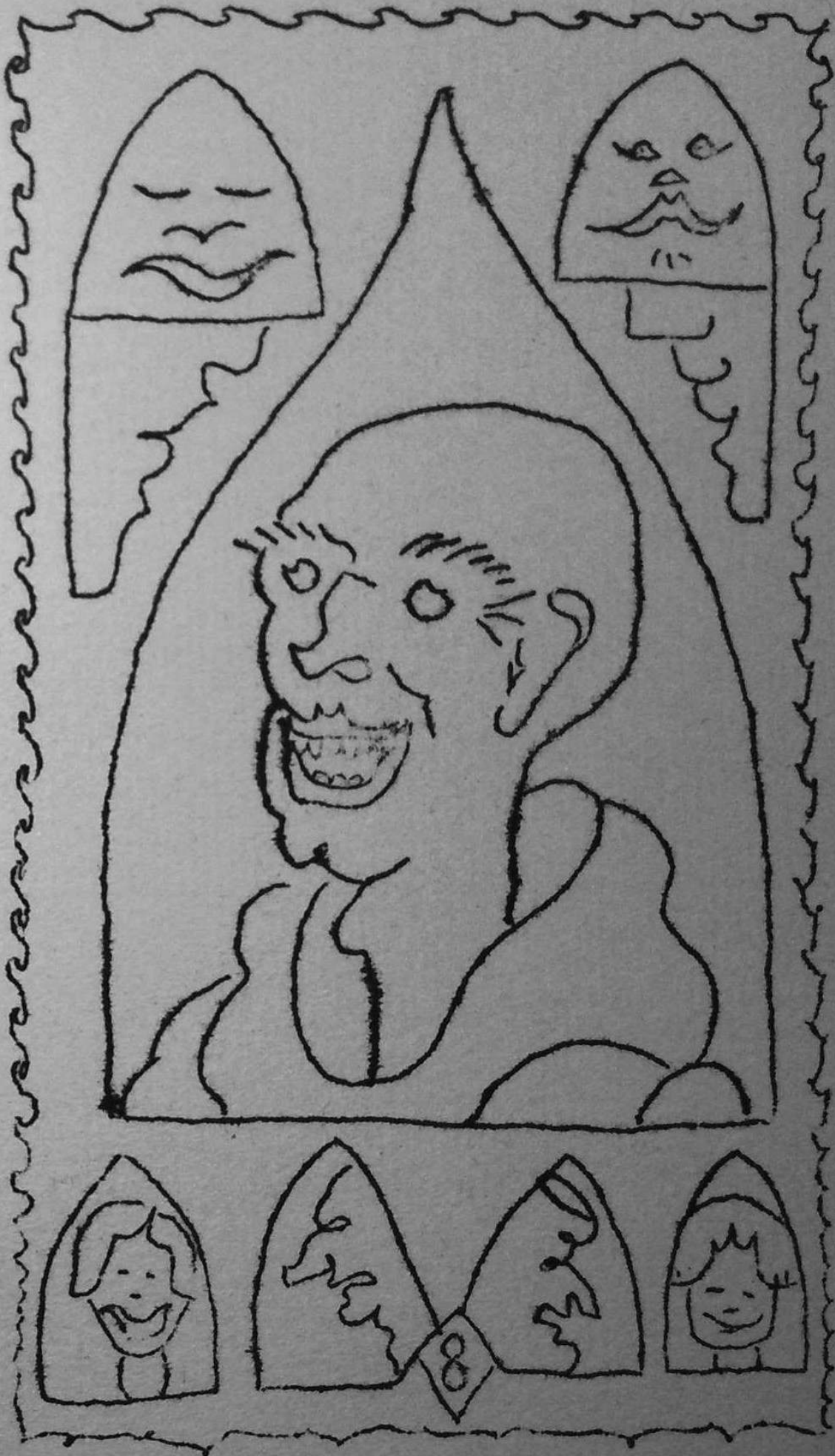
KRIN : amañ e-lec'h (poazh-)kalet, dre an
ezhomm eus ur ger unsilabennek ! Heñvel-
dra evit bleud e-lec'h bara. N'hon eus ket
kredet ober gant trefodadoù evel "kal't
ha bar'" !

FRO (Br.E.) : gwin diverv.

FRINGELL (Kv. fringal) : maouez a fring
evel ur marc'h (peotramant ur gazeg !)

ESKADER : den a ra eskadennoù, d.lav. eo
skridoù-orin, e ti un noter da skouer.

SANT LOUED : (e galleg "saint Gris") : Evel
se e veze gwraet diouzh sant Frañsez sav-
our Urzh ar "venec'h louet". Lavaret e vez
e toue H erri IV a Vro-C'Hall dre gof Doue
hag e voe rebechet kement-se dezhañ gant
an tad Cotton : "Ama ! eme paotr Bearn ,
touiñ a rin dre sant Frañsez. - O ! Aotr-
ou, ur sant ken meur ! - Ama ! eme arroue
touiñ a rin dre gof sant Loued !"

Lusket gant koun abati Telem ma oa
dezhañ da sturiad "GWRA A GAR" hon
eus troet c'hoazh dacu bennad **ken**
taloudus all eus RABELAIS

(V, 21 & 23)

|||||

PENAOS E TIHUEDE AR ROUAINEZ HEC'H
ANZER GOUDE KOAN

Koaniet deomp, e voemp bleinet gant ar
c'hac'hanin betek sal an Intron ma weljomp
e veze-hi, diouzh ar voaz da heul ar pred,
he flac'hed hag he lesaourion ganti, o
c'hournat, o kroueriañ, o kac'helat hag o
teverrat gant ur ridell bras ha kaer e sid-
an gwenn ha gñas. Neuze, o vezañ freuzhet an
deved henvoaziet, e c'hoarijont a-gevret :

TROADEBIENN,	FRUGIADENN,
TARLAMENN,	NIGADIZENN,
KUNIENN,	TRAGADENN,
GARHIRENN,	KIBLAMENN,
PERSADENN,	MONGAZ,
KALABRIZENN,	GWRIZIAZENN,
MOLOZADENN,	BLEUÑVEGENN,
KLAOUEGENN,	

ha mil koroll arall.

Goude, war hec'h urzh, e weladennjomp ar
palez hag e weljomp traou ken nevez, sebez-
us hag espar maz int c'hoazh, pa kounaan en-
ne, un drugar da'm spered. Gant ar sebez av-
at, netra ne wastas kement hor poell hag em-
bregadoù tudjantil he zi, bindederion, per-
azoned, nibidined, ludc'horerion, hag all

a lavaras deomp didro ha diguzh e rae ar R
Rouanez an Dic'hallus hag e yac'hae ar re
zibareus ; hogen int-i, hec'h ofigerion, a
rae hag a yac'hae ar peurrest.

Aze e welis ur perazon yaouank o pareañ
an naplez, an heni stankañ a lavaran, evel
ma lavarfec'h e Rodvan, nemet dre stekiñ,
dre deir gwezh, ouzh ar velleñn dantheñvel
gant ur votez-prenn.

Un all a welis o pareañ da vat gloenidi
dourgoeñvidi, foevidi, dre skeiñ, dre nav
gwezh, war o c'hof gant un neze tenezek
hep distag.

Pareañ krenn a rae un all an terzhien^{ou}
dre skourrañ hepken ul lost-louarn ouzh
gouriz ar glañvidi, war o zu kleiz.

Unan a rae war-dro an droug dent, ^{dro}
welc'hiñ hepken dre deir gwezh, gwrizienn
an dant **tozonet** gant trenkenn skav hag el
lezet da sec'hañ ouzh an heol bep hanter -
eur.

Unan kement doare remm, pe domm, pe yen
pe reizh, pe zarvoudel, dre lakaat hepken
arremmidi da serriñ o genoù ha da zigeriñ
o daoulagad.

Un all a welis o pareañ e korf un nebeut
eurvezhioù nav denjentil klañv gant droug
S. Frañsez, o tisteurel o holl dleadoù hag
o lakaat ouzh o gouzoug ur funienn a-skourr
outi ur voest karget gant dek mil skoued -
ouzh an heol.

Un all gant ur gwekefre boemus a stlape
an tiez dre ar prenester : evel-se e vane
digouzi an aer paoreus.

Un all a wellae d'an tri rumm k~~rim~~derzh-
ienn, skoanegezh, treutidigezh, kiviniég -
ezh, hep kouronk, hep laezh diskoanek, hep
tred-divlevañ, hep pegadur, na triakl all

nemet dre lakaat an nammidi da venec'h bep tri mis. Hag e tiogele din mar ne lartaont ket er stad vanac'h-se, na dre skiant, na dre c'henezh ne lartafent biken.

Un all a welis maouezi diniver daou vag ad anezhe gantañ : an eil a oa plac'hed yaouank blizin, melegan, mistr ha youlek-kaer, hañval ganin. B gile a oa gwrac'hed, ratous, pikous, krec'higellek, duard, kel-anek. Aze e voe lavaret da Bantagruec ec'h asteuze ar gwrac'hed, ouzh o yaouankaat, hag ober dioute, dre e ijin, ar plac'hed a oa aze, bet asteuzet gantañ an deiz-se ha deskoret dezhe o doare kenedus, mistr, rifl ha bras hag o izili kenaozet a-ratre, evel ma oa oute da bemzek ha c'hwezek vloaz, peneve ar seuliou a van berroc'h dezhe eget en o yaouankted kentañ. En abeg da se, hiziziken, bep gwezh ma vezo gwazed gante, e vezint en o beli ha darev da gouezhañ war choug o c'hil.

Bagad ar maouezed kozh a oa o c'hortoz ar forniad a-bell en un doare deol-neurbet, hag a vorode start an diwrac'her, o reñf da zigarez dezhañ emañ kement tra ur samm, paz eus ezhomm kened da revr a galon vat. Bez' en devoa un embregerezh diastal eus e dun ha garedon kentoc'h teusk. Ha Pantagruec da atersiñ mar beze yaouankaat ivez ar wazed kozh ; eilgomzet e voe outañ ne veze ket, hogen tizhout a raent yaouankaat en ur vezañ gant ur vaouez asteuzet ma c'helled tapout ar beurflourenn a naplez-se, anvet an Dokenn, en Helleneg Ofiasis, a gemmer a drugarez dezhi e grev hag e groc'henn, evel ma ra bep bloaz an naeron, hag e vez adkavet ar yaouankted, evel gant Huderer Arabia. Ur gwir stivell-yaouankaat ez

eo. Raktal da yaouank, bliv ha sart ez a an heni kozh ha kabac'h, evel ma c'hoarvezas da Iolaos, gouez da Euripides ; evel ma c'hoarvezas dre vadelezh Gwener d'an den kenedus Faon, karet kement gant Saffo ; da Dizhonos dre berzh Aorora ; da Eson dre ijin Medea, ha da Iason heñvel a voe adlivet ha yaouankaet ganti, diouzh testeni Ferekudes ha Simonides ; hag evel ma lavar Esc'hulos : e c'hoarvezas da vagerezed an den mat Bac'hos ha d'o friedoù ivez.

D I W E Z.

C'HAC'HANIN (er skrid gallek "chachanin") : ger hebraek moarvat.

DEVED : boaz.

PERAZON : ger hebraek o talvezout da varc'h eg.

NIDIBIN : ger hebraek ivez.

LUDC'HORER : a boaz dindan al ludu.

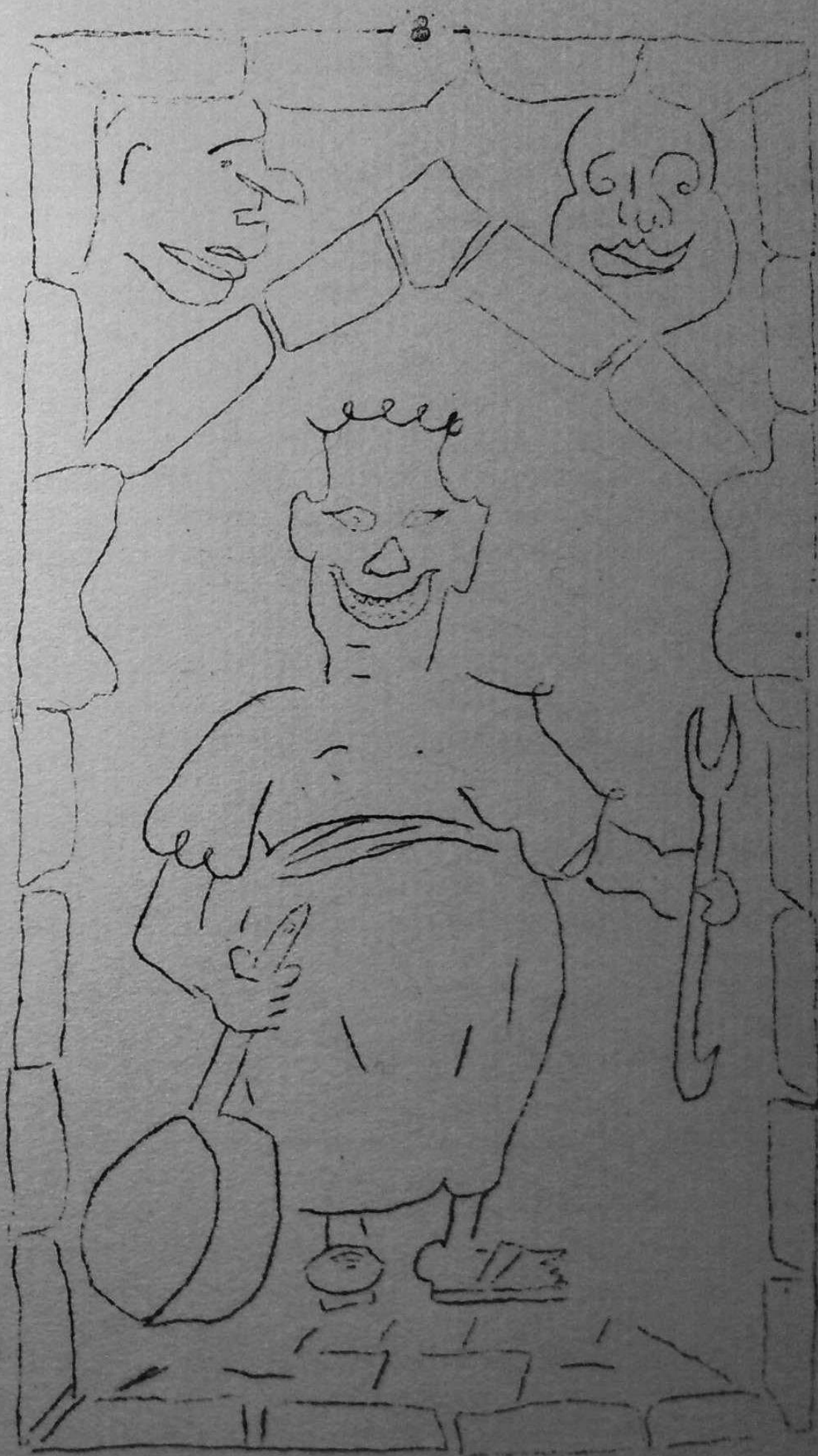
TROADEBIENN (savet diwar "troad" hag "hebiat" (Br.E.) da dreñ ar galleg "cordace" : hengoroll fentus ha gadal; anezhañ un doare "pasepie").

TARLAMMENN : galleg "Emmelie", koroll dereat ma c'hourlamme an dud.

KUNIENN ; galleg "Sicinnie", koroll goapaus o tennañ d'an troadebienn ha d'an darlammenn.

GARHIRENN : galleg "Iambiques", hengoroll gwraet gant lusk-dilusk kammedoù bihan ha kammedoù bras.

- PERSADENN : hengoroll eus Persia.
- KALABRIZIENN : ger savet diwar an helleneg "kalabrizō", koroll drant.
- NOLOZADENN : hengoroll savet e anv diwar an helleneg "Molossos".
- FRUGIADENN : koroll eus Frugia.
- NIGADIZENN : anv brezhonekaet ganeomp diwar ar galleg "Nicatisme".
- TRAGADENN : hengoroll eus Trakia.
- KIBLAMMENN : hengoroll ma c'hourlamme an dud gant kiboù en o daouarn (Gl. Cernophore).
- MONGAZ : anv ijinet gant RABELAIS (?)
- GWRIZIAZENN (Gl. Thermanstrie) : savet eo bet hor ger brezhonek war skouer an helleneg.
- BLEUVEGENN : savet da zreveziñ ar galleg "Florule".
- KLAOUEGENN (Gl. Pyrricque) : koroll gant armoù.
- TENEZEK (Neze) : Gl. "besagüe tenedie" diwar an helleneg "tenédios pélekus" boc'h-al Tenes.
- PAOREUS : kv. Br.E. paore "kleñved".

PENAOE E SERVIJOD KOAN D'AR ROUANEZ
HA PENAOE E TEBRE

Peurlavaret ganti he c'homzoù, e troas ar Rouanez tremag he zud a vonez ha lavarout dezhe : "Gwask ar stomok, kengannad da vevidigezh an holl izili - a-draoñ evel a-grec'h - hon hegas d'o boueta dre zegas magadurezh gren d'an dec'hollad o deus gant oberiantiz diastal ar wrez eeun war ar beurzeltoni.

"Ludc'horerion, Kezinined, Nemaned, Perazoned, deoc'h-c'hwi eo lakaat ma vo staliet dillo an taolioù, warne a bep seurt bevañs a ratre ha diouzh an druilh. Deoc'h-c'hwi, rak tañvaerion eilet gant va horzdougerion koant diouzh arnod hoc'h oberiadezh teget gant damant hag evezh, n'hellan nemet gourc'hemenn e vefec'h gant ho kefridi ha bepred war evezh. Degas a ran da goun deoc'h : " Gwrit a rit ". Peurlavaret ganti ar gerioù-mañ ez eas kuit ar Rouanez gant darn eus he flac'hed evit ul lajad ; lavaret e voe deomp e oa evit kouronkañ, diouzh an deved gant Henamzeriz , evel m'omp boas da welc'hiñ hon daouarn kent ar pred. Stlaket buan e voe an taolioù warne doubieroù bras o gwerzh. Diouzh urzhiadur ar pred, ne zebras tamm an Intron, paneve boued divarvelañ - he evas lomm, nemet died-doueed Hogen da Aotronez hag Intronezed he lez , ha deomp ivez, e voe roet kig-dispar, blizidik ha talvoudek, mar deuas biskoazh da goun Ap-pikios.

War dibenn ar pred, e voe degaset ur geusteurenn vreinet, mar boe dehan dre 'n arbenn a elboued ; ken bras ha ken ec'hon e oa ma ne devefe ket gallet bout goloet gant ar bladell acour bet roet d'ar Roue Daer (Dar-

ios) gant Puzhios Bizhios. Gwraet e oa ar geusteuenn vreinet gant liesdoare kefalenn, glazion, miñsadez, meskailhez, gavr-igadez, rost, bervon, regezadez, telloù bevin sezon, morzhed kozhailhez, hilienn zoueadek, milizion, tartz, koskoz diouzh ar Vaoured, fourondeg, broennadez, kaoulvoued, frouezh a bep seurt.

Mat ha lipous e oa kement tra, hañval ganin ; neoazh ne dañvaen mann, evit bout karget ha bouetaet. Kemenn a rankan kas deoc'h e welis eno pastez gant toaz , tra rouez, hag ar pastez gant toaz a oa pastez en ur pod. Er strad anezhañ e spurmantis ur bern diñsoù, kartoù, taroioù, echedoù, buoc'hoù, tablezoù, gant un dasennad leun a skouedoù ouzh an heol evit ar re a vennfe c'hoari.

Dindan e welis arc'hulezed houarnwisket ervat, gant pallennoù voulouz, hinkan-eead heñvel evit talvezout da c'houred ha da vaouezed, leterioù voulouzet a-vilvern ha karroñsoù diouzh giz Ferrara evit ar re a vennfe monet er-maez da vragal.

Ne voen ket souezhet gant kement-se , hogen nevez e voe evidon doare-debriñ an Intron. Ne chaoke netra, daoust d'he dent bout start ha mat, hag e ranke he c'hig bout chagellet, hogen evel-se e oa he deved ha boaz. Goude bout arnodet gant he raktañvaerion he c'hig a veze kemeret gt hec'h horzdougerion a chaoke anezhe eviti dre berzh o zoull-gouzoug satin liv tane, dezhañ troujennoù bihan ha gwidiloù aour rik, hag o dent en olifant gwenn ha kann Goude o devout chaogellet evel-se ar c'hig e verent anezhe dre ur founilh aour tre betek ar stomok. Evit an hevelep abeg, e voe lavaret deomp ne gac'he nemet dre dredeog.

Dépôt légal effectué

Diskleriet hervez lezenn

Périodique inscrit à la C.P.P.P. sous le No 41.411

Abonnements

Komanantoù

Provision conseillée : 10 F

darngomanant : 10 Lur

Prix variables selon la taille des numéros

Kemm a vez war ment ha priz an niverennoù

Hanter briz evit Studierion ha soudarded

Directeur & Imprimeur

Rener ha Mouler

h. hillion ARZON mor bihan

C.C.P. Rennes 120 68

Niverenn kinniget ha kaset d'an holl lennerion vrezhonek eman o chomlec'h en hon ziretennoù !

KENVROIZ KER, selaouit va emvarn ! Me, ar Rener, kablus on ! 8 niverenn hepken am eus gwraet ar bloaz-man, betek-henn, e-lec'h an 38 am befe dleet ober, ma riñver niver ar sizhunioù tremenet abaoe deiz kentañ ar bloaz.

Kelladoù ha ziken koniriachoù bras, zo deuet brav ganin :
1° Sot a-walc'h ez on bet evit monet da brenañ, ker, ur roneoskriverez, e Bro-C'hall ! N'eus ket tu da ober ganti, war va gwall ha dre va faot, ha biskoazh n'eo aet a-ratre en dro; skarbelliñ eo he deus gwraet !
2° Ken «garz» ez on ken am eus bet, war va gwall, diaesterioù e-leizh gant ar Post ha gant Mererezh ar Wask.
3° Darev mat on bet neuze da gouezhañ e toull du an heug, an diegi hag an holl sioù fall a ya da heul !
4° Hag ALL... Mezh am eus... Setu!...

D' HON C'HOMANANTERION

118 skouerenn a vez kaset deoc'h bep gwezh : 11 hervez al lezenn c'hall, 28 en eskemm ha 79 d'ar Vrezhoned vat — atav an hevelep re — hag a bren kement tamm paper, gant ma vez skrivet e brezhoneg. Trugarez deoc'h, tud vat... ; hogen 46 hepken, en ho touesk, zo reizh e-keñver ar paeamant.

D' AR RE ' RALL

Degemerit hep mezh hon faperennig ha digarezit ac'hanomp war ar marc'had, evit ho tirenkañ, rak ezhomm hon doa da gomz ganeoc'h.

YA, Keloù zo...

— Adalek breman, e-lec'h lieskrivañ, e klaskfomp moulañ hon holl faperennoù.

— Kalz a skridoù talvoudus hon eus da embann; ne vefont kaset nemet d'ar gomananterion ha d'ar re 'rall mar goulennfont.

— Gwezh ha gwezh all e vezo kaset deoc'h ur skouerenn vihan, evel homan, evit diskouez deoc'h petore koll a rit ma n'oc'h ket komanantet!

— Mar doc'h paouroc'h egedomp, skrivit dimp ur gerig hag e vo kaset deoc'h pep tra evit ur bennozh Doue. Arabat kaout mezh; ni a gompren!

— Mar doc'h pinvizikoc'h egedomp, kasit dimp ur gweneg toull bennak, rak poent eo!

BETEK-HENN : — niv.1 Tavarn er gambr ru (sorbienn) —
— 2 Dré dèr guéh em daol Breih é divréh Frans! (Loeiz Herriou) — 2 Skol vrehonek ér vro Pourlet (Erwan Evenou)
— 4 Janed Flamm (abEnnez) — 4 Strobinnellaj! (abEnnez) —
— 5 Frañseza Amboaz (Turiaw) —
— 7 War sav, Penn Kalet (c'hoariva gant Paol ar Rest)
— 11 RABELAIS (troidigezh) V,28,21,23.

Da vout embannet dizale : — Dafar ur c'heriaoueg a'n
ARDAMEZOURIEZH —

Dépôt légal effectué C.P.P.P. No 41.411 Abonnements:
Provision conseillée : 10 F darngomanant : 10 Lur
(Kemm a vez war ment ha priz an niverennoù) 50% evit
studierion ha soudarded. • Directeur & Imprimeur :
h. hillion ARZON Mor-bihan • CCP Rennes 120 68

ER GUENEDOUR

Pennskrivagner : abEnnez · Pep gwir miret strizh

ENKLASK E KEMBRE

Gant

PAOL AR REST

E-touesk ar c'hwec'h Bro Keltiek, e kav deomp e c'hell CYMRU Kembre, bout sellet outi evel ur « pimpatrom », ur vro-skouer, gant ar Broadoù arall, en arbenn eus al lec'h roet gant Kembreiz d'o yezh vroadel hag eus ar pezh a reont eviti. Broadelourion eo Kembreiz hag a oar ez eo o yezh difennerezh diogelañ o gouennvoudelezh.

Kembraeg a weler e pep lec'h dre ar vro : en ilizoù, war ar savadurioù evit ar re aet da Anaon er brezel ; an enskrivadurioù war ar bezioù zo ivez e Kembraeg. Peurliesañ ez eo divyezhek ar skritelloù a-berzh-stad evel re an anvioù lec'h. Divyezhek ivez ar c'hemenoù er c'helloù-pellgomz. Hag evit bout klok, ez eo ret din menegiñ e weler ivez ar ger MERCHED e-kichen LADIES hag ar ger DYNION e-kichen GENTLEMEN ouzh talbenn an tiez ma rank pep hini ober e gefridi...+

Gouarnamant Breizh-Veur n'eman ket oc'h enebiñ ouzh ar c'hembraeg ; en eskemm eman o strivañ evit he skignerezh, dre reiñ arc'hant pep bloaz evit an embannadurioù kembraek. Profañ a ra ivez da Levraoueg Kelenndi Skol-Veur Aberystwyth ha da Virdi Caerdydd. Ouzhpenn-se, e C'Hwevrer diwezhañ, en deus Mavdiern ar C'Helenn roet 5050 lur saoz (.i. 7 milion a lurioù gall) evit imbourc'h doareoù nevez da gelenn Kembraeg evel eil yezh er skolioù. Ar Rouanez ziken he deus gwraet ur road diouzh ar Yalc'h Roueel (Royal Purse) evit an Eisteddfod vroadel hag ar Gorsedd.

+ Keñveriañ an enskrivadurioù FIR ha MNA en hevelep doare en Iwerzhon (N. ar Gelaouenn).

SKINWEL

Deraouet en deus ar B.B.C. ober skignadennoù a-ratozh evit Kembre, gant keleier ar vro hag a bep seurt e saozneg hag e kembraeg, sonerezh kembreat, c'hoariva kembraek, abadennoù relijiel, 7a.

SKINGOMZ

Abadennoù kembraek bemdez :

« Welsh-Home service », war-dro un hanter eurvezh bep beure ;

War-dro div eurvezh bep abardaez (a-wezhioù nebeutoc'h, a-wezhioù muioc'h).

IMPLIJ ARALL A-BERZH-STAD AR C'HEMBRAEG

Meur a baperenn a-berzh-stad a vez moulet e kembraeg : degaset em eus ganin ur c'houlennadenn ouzh ar Gouerion a-berzh Stadvererezh an Douarc'honidigezh — ur baperenn evit ar studierion a ya war-dro Levraoueg Skol-Veur Bangor — hag ul levrig skeudennaouet penn-da-benn e kembraeg evit deskiñ Lezennadur an Hentoù d'ar vleinerion kirri.

Evit peurober ar rannbennad-man, e rankan lavarout ez eus bet gwraet un nebeut mizioù zo, un enklask ar-zivout stad ar C'Hembraeg. Goulennet o deus an Enklaskerion ma vefe savet ur Poellgor difenn ar C'Hembraeg ha ma vefe roet ur Stadreoliadur evit ar C'Hembraeg e Kembre.

AR C'HEMBRAEG HAG AN ILIZOU

Mar deman Iliz Roma e Breizh o tilezel mui-oc'h-mui ar Brezhoneg evit gonid ar galleg, n'eman ket ar stal evel-se e Kembre ma ro pep iliz ul lec'h a-ratre d'ar C'Hembraeg.

Aezet eo dezhe o vout ma vez gwraet gant yezh ar bobl el lidoù (nemet betek-henn gant Iliz Roma).

Da Sul Fask em eus bet klevet, en ur « Parish Church » (Iliz Anglikan Kembre), un oferenn e kembraeg hag un all,

da heul, e saozneg. Muioc'h a dud a oa evit an oferenn gembraek.

A-bouez-bras eo ar relijion evit Kembreiz. Neoazh ez eus meur a iliz e pep parrez, hep na vije evit-se tabutoù relijiel, a-vec'h un elbig etre an ilizoù, an dud o veuliñ doareoù prezegenn gembraek o fastor.

Edon e parrez vihanañ Kembre, e Caerwys (Kontelezh Flint — 1 500 annezad). Eno ez eus 5 iliz : un « Iliz-parrez » (Paris-Church) — 2 Iliz Kalvinat (unan gembreat, unan saoz) — un Iliz Vadezel hag un Iliz « Methodist ». N'eus ket a Iliz Katolik-ha-Roman. An « Iliz-parrez » eo a zo evit hon ilizoù-parrez e Breizh gant ar vered en-dro dezhi. Iliz Katolik-ha-Roman a-wezhall zo deuet da Anglikan dre an « Act of Suprematy » eus 1534 a lakae Herri VIII^{vet} da benn an Iliz KATOLIK e Bro-Saoz. Etre 1536 ha 1540, e lakaas ar Roue-se distruj ar manatioù deuet da greizennoù enebañ ouzh e veli vac'her ; lakaat a reas treiñ ar Bibl e saozneg hag embann ar Reoliadur a raer outañ « ar 6 Mellad » a gastize kriz kement hini a zileze ar Feiz KATOLIK. Pa varvas, ne oa e warlerc'hiad, Edward VI, nemet dek vloaz ; Gwarezour ar Rouantelezh, Dug Somerset, protestant gredus, Arc'heskob Caergaint (Canterburry) a-skor gantañ, a freuzhas ar C'Hwec'h Mellad, a lakaas drailhañ skeudennoù ha gwerennoù-livet an ilizoù, erlec'hiañ an taolioù-lid protestant ouzh an aoterioù ha gourc'hemenn al levr-pedennoù protestant e-lec'h al levr-oferenn e latin. E meur a iliz, e c'heller gwelout c'hoazh gwerennoù kozh bet kuzhet er mare-se hag adlakaet da c'houde pe gwerennoù adsavet dre dammoù. Dindan aoterioù zo ez eo manet an taolioù bet boaziet gant al lidoù protestant. Ar Rouanez MARY (1553-1558) a zenac'has lezennoù ar roue kent hag a gemeras doareoù Herri VIII. Evit bout klok — gant ur mare ken kriz evit Kembre ma voe brezelioù ar relijion hag an dispac'h gall evit Breizh, ez eo dav menegiñ ar Rouanez Elesbed hag hec'h « Act of Supremacy » ma em lakae drezañ da Ouarnerez Iliz Bro-Saoz. E 1563, dre 39 Mellad, e savas Lezenn an Iliz Anglikan pe Ilizouriezh Bro-Saoz a dalvez c'hoazh an deiz a hiziv.

E-keñver Kembre, daou zeziad a-bouez :

1558 : troidigezh ar Bibl e kembraeg

1920 : distagidigezh Iliz Kembre ; n'eman ken dindan veli Arc'heskob Caergaint : bez' he deus hec'h arc'heskob dezhi « Archescob Cymru ».

Liderezh an oferenn zo peuzheñvel ouzh hini Roma ; ar gevuniezh avat a vez gwraet gant an osti hag ar gwin.

ILIZOÙ REIZHET KEMBRE

- 1^{añ} : EGLWYS BRESBYTERAIDD CYMRU (Kalvinat) : Kredenn : raktonkadur an den ha dilenn gant Doue. N'eus ket a eskob, hogen ur poellgor beleion.
- 2 : YR EGLWYS FETHODISTAIDD (Kredenn Wesley) : Youl ziredi an den a ziuz Doue. N'eus ket a eskob ; pastored ha diagoned hepken.
- 3 : YR ANNIBYNNWYR (dizalc'h) : N'o deus ket a eskob ; ur poellgor distag dezhañ an uhelveli war gredenn ha buhez-egezh.
- 4 : Y FEDYDDWYR : (Ar Vadezourion) : Nag eskob — na badeziant evit ar vugale : an dud en o oad-gour a vadezier dre beurzouradur.
- 5 : YR UNDODWYR (An Undedourion) : Kredenn ebet : pep hini a gred hervez e feiz ; n'eus ket eus an Dreinded ; n'eus nep sakramant^e ; ar Bibl ne vez sellet outañ nemet evel ul levr mat.

ILIZIOÙ ARALL

YR EGLWYS BABYDDOL (Katolik ha Roman)

YR EGLWYS YNG NGHYMN (Anglikan-rik)

Y GRYNWYR (ar Grenerion pe « Quakers »)

Er c'hêrioù ez eus a-wezhioù sektoù amerikat.

Krediñ a ra din e oa mat komz eus kement tra a sell ouzh ar Gravez e Kembre. Re alies e klever lavarout evel-se : « Protestanted eo holl Gembreiz pe hogozik — nebeut a Gatoliged ez eus du-se ». N'eo ket ken eeun ha se an traou !

Keñveriañ a c'heller ober Breizh ha Kembre evit a sell ouzh an div. yezh. N'eo ket an doareoù-ober evit brasañ klod gouarnamantoù Paris — ken ar Republik, ken ar Roue, ken an Impalaer — na, siwazh, evit brasañ klod eskibion an Iliz Katolik-ha-Roman e Breizh.

Darngomanant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68

N. 15

2,00 F.

18.11.1964

ER GUENEDOUR

Pennskrivagner : **abEnnez** · Pep gwir miret strizh

K O U L M I R

Gant

M A R I A R S A N T

E sigur Mari ARSANT

Yaouank ha pinvizik e oa Mari ARSANT da vare brezel Pevarzek (1914). A greiz kalon hec'h em roas, leve, korf hag ene, da gement heni a oa gloazet, da gement heni a oa gwalleurus. Ne veze gwelet en he bro c'henidik (Luneville, Lotringen) nemet Mari vihan Arsant o vonedone, drant ha mall warni, mantell « Itronezed ar Groaz Ruz » en-dro dezhi ! Brezel Pergont (1940) a gavas Mari Arsant, koshaet, hogen ken emrous ha biskoazh. Treuskemmet e oa marteze he c'harantez bro en ur garantez wirionekoc'h : AR GARANTEZ na petra 'ta !

N'eus ket ur blantenn, n'eus ket ur valafenn, n'eus na ki na kash, na yar na dañvad, nag azen na buoc'h, na marc'h na petra bev o kantreal en-dro dezhi ha n'en devefe spurmantet gwezh pe wezh he grad-vat hag he madelezhioù.

He fealded e-keñver Bro-Vreizh zo ur burzhud anezhi : abaoe he yaouankiz eo deuet bep bloaz da dremen an hañv e Porzh-Noaloù. Morse ne vez gwintet banniel ebet ouzh gwern-enor he liorz, hep na vez a-uc'h ar « Wenn-ha-Du », kement a ziskouez he doujañs da Vreizh.

Setu breman Mari Arsant degouezhet war dreuzoù an Anaon — ha hi ken klañvidik, paour, ha dimegañset gant he familh didruez ! ha setu Mari vihan Arsant, bihanoc'h eget biskoazh : taget he dorn madelezhus gant ar remm, krommet he c'hein gant ar gozhni, kaset en « pinijenn » d'al lec'h ma teue gwezharall en « vakañsoù »... Re vihan eo aman kouskoude an dachenn e-keñver he c'harantez divuzul, re strizh ivez eneoù ar Vrezhoned, ken divoas evel m'emaint da vezañ pledet gante ! Neuze, rez ha dieub, e c'hoarvez dezhi kejout gant unan eus Breizhiz an Emsav.

Ar « PRIÑSIG » : ma'z eo kozh al lesanv bet roet da gavandad Mari Arsant, daoust hag-eñ n'eo ket evit Arzhoniz evel skleur Emsav Breizh ? Ar « Priñsig » eo evit an dud hag evel-se e vez degemeret ha doujet ziken rak n'eus ket tro ennañ. Ra vo lezet Mari Arsant da santelaat an anv-se ! Ar « Priñs » d'he meno zo begenn an Emsav Breizhek. Dre ar « Priñs » he deus peuranavet ar Vro karet ganti endev. Ar Vro ma veze gwintet ar banniel anezhi ouzh gwern he zi. Ar Vro a

zo bepred en he zi gant an anv bet roet dezhañ : « **KARID-WEN** ». Ar Vro ma trid c'hoazh he c'halon gozh eviti. A ! mar bije bet yaouank ez eo a-zevri-kaer he devije desket yezh hon tadoù, he devije ziken savet enni ar pennadoù a embannomp hiziv. Un drugar eo da Vari Arsant gouzout e vo evelkent moulet hec'h oberenn e brezhoneg.

Bennozh Doue eta da Vari **ARSANT** en anv **BREIZH !**
« **ER GUENEDOUR.** »

MESTR KOULMIR

Ar mestr eo ar priñs. Setu traou a c'hoarvez. Arabat gortoz diganin e skeudennadur : re ziaes evit va dorn aonik ! Re eeun e ve lavarout penaos eo melegan, daoulagad ur bugel dezhañ ha doare un ael... ha bihan eo !

Hogen, daoust ha bihan eo evit gwir ? Evidon-me e hañval bout bras, bras-meurbet : un tiern 'keta ! ha spis e welan, e c'hellit krediñ !

Mar ho po tro da gejout gantañ, marteze ne viot ket evit e anaout. Lavarout a reot : heman eo an ael e lavar kuñv ? Dezhañ eo an daoulagad skornus-se ? Dioutañ an neuz diabell o klask e wirionez ?

Arabat debriñ ho kwad, bihanik tra, arabat lakaat drast war ho spered ; gortozit : warc'hoazh e welot ar Priñs adarre. A-du-rall n'hoc'h eus ket ezhomm na d'e veizout na d'e anaout : ur wezh da vat e lavaran deoc'h ez eo ar Priñs mestr hollveliek e Koulmir. Un tiern karet-dreist eo, gredus ouzh kement tra zo en-dro dezhañ.

Anat deoc'h breman eman karet gant an holl : gant-se gwrit ho mennoz war ar Priñs. Peogwir, henn lavarout a ran adarre : ar Priñs eo ar Priñs ha mat pell zo.

**DANEVELL VARZHUS HA GWIR EVNIGAN, YARIGAN,
KOG-TEV HA BUZORE, PLAC'H DIERBEDUS,
E GWIRIONEZ**

Emgav Kog-Tev hag e c'hoskor : 6 evnez dezhe 5 gwezh 30 deiz, lese 5 miz. Moan ha koant, anezhe danvez yer a-zoare Kent da Gog-Tev ha d'e c'hwec'h evnez donet da Goulmir, e oant bet diabarzhidi en ur skol-yer. Treut ha flav e oant, evel krennarded bet kementaet dezhe bevañs ha levenez. Tev ha disneuz e oa Kog-Tev : hag-eñ e ouie ziken e oa ur c'hilhog tev ? Diabarzhidi nevez Koulmir a souble gant elevez o daoulagad. Hogen ur burzhud e voe dezhe amzer Goulmir ; tri deiz a yeas hebioù hag e teuas Kog-Tev da vout ur c'hilhog tev ha taer (hag etrezomp, plac'h kaezh, nag ur c'harriad...) Tonius ha cheuc'h e teu da vout ar Maouezed-se, gwilc'hat a-fonn a reont, o em lakaat da vastout alumennoù deomp. Riñvañ a ran an uioù : un tregont bennak e korf pemzek deiz : niver uhel ha taol dreist, neketa ! Doñv ha kuñv eo ar Maouezed. Aergelc'h an annez zo d'o grad. Ambrouget e vezont gant Kog-Tev oc'h ober e c'hrobis... Ha perak kement-se, a lavarit ? Peogwir ez int eurus. Eurus da vout karet hag ententet. Eurus gant o c'hludeg kaer (patrom breouet « priñsig ») : ur gludeg kaeroc'h eget reoù an ardremez : ra vezo brudet !

Emgav EVNIGAN ha YARIGAN : un devezh klouar a Vae e oa, mar dem eus koun reizh. Gwerzhed e voent d'ar Priñs gant un amezeg o c'have re vihan evit e atant, ar Gaezhiged ! Daou garedig evit gwir : moan o favioù, bliv o lagad, pervezh o stumm, ha roudennek o dilhad a luc'he ouzh an heol. Na pegen koant e oant, Evnigan ha Yarigan !

Hogen Kog-Tev, eilvestr al lec'h, aotrou diogel ar goskor, gobius betek koll e benn, ne voe ket a-du. Droug ennañ o welout an daou labousig koant, heñvel ouzh ur gup, lemm e bigos hag e grabanoù, gourwadet e glipenn, e plavas Kog-Tev war Evnigan o c'hloazañ e gaezh kribellig ruz. Ha goude, a-barzh diskouez e gonnar koulz hag e c'halloud, e roas a-nerzh e garantez da Yarigan (glac'haret e oa ar baourez, hogen ne oa ket a harz gantañ) evit gellout gwelloc'h a-se hec'hannañ a-daoliadoù pigos...

Trugarez Doue, ar mestr evezhiek-mat a oa eno. Intron Vazh a grenas e ivinoù da Gog-Tev. E-pad ar c'hwec'h euriad tremenet gantañ en ur vac'h-kartoñs, en devoe tro hon tev

a gilhog da brederiañ war an diaez ma'z eo mennout bout hollveliek e Koulmir, diwar fae ouzh lezenn Jezuz : « en em garomp an eil e-gile ». En em gavet klitennek, e klaskas Kog-Tev lorbañ ar mestr. Gantañ un arvez laosk ha digas, e c'hoantaas kas e c'hoskor davet lec'hioù diamenoc'h. Ha pa gemere Evnigan ha Yarigan, a-dreñv ar c'hael diwaller, hent ar fiziañs, e voent sebezet o welout Kog-Tev o tonet en-dro. Heman a yeas war-raok hag e torras e bigos. Konnaret e troas war-du Buzore (Buzore an heni zrouk, oazus ouzh Koantig, al lellig, c'hoant ganti kemer he lec'h e kalon ar C'Hilhog. Hag o daou a yeas adarre da gannañ ar re vihan. En aner !

A-dal neuze, o vezañ n'eo ket sot al loened ha nebeutoc'h kinviet o c'halon eget heni an dud, e rejont an devez bevañ hiviziken evel breuder. Hag e karantez e hentez, pep heni zo laouen e Koulmir.

ANNEZ BOEMUS EVNIGAN HA YARIGAN

Evit diwall e lelliged diouzh Kog-Tev, e zrougiezh hag e c'hoskor, en deus ar mestr gwraet e vennoz. Degas a ra Evnigan ha Yarigan e diaz e di, e nested e garantez. Gerc'h ha laouen eo an daou gaezhig. Ul lec'h a-ratre dezhe (kompren a rit, plac'h kaezh, en e di ziken — hag ar vrud dizereat ! — ma'z eo bepred Yarigan en e zorn. Grik, teod fall, tavit !) Hag e beg an evnezed, e laka kement-se an teodoù da dreiñ : gwarizi, erez, stranerezh ar yareged-se, maouezed o brozhioù berr hag o skilhoroù hir evel ma plij d'ar priñs...

Hogen van ne reont ket Evnigan ha Yarigan eus al lavarerezh-kaer-se. Feleun ez int d'o c'harantez, laouen ha diarvar ez int breman. Deverriñ a reont o amzer o lufrañ o c'hribell livrizh. Kan a vez gant Evnigan e uhelvouezh raouliet, tra ma zozv Yarigan uiou gwenn-kann, hogos ken tev ha re ar gwrac'hed rous-se, emezi...

C'Hoant bout mamm he deus Yarigan. He gwelout a ran klouarik, prederius, darev da guzhat he uiou gant orbidoù un iriennerez, hag Evnigan ouzh he diwall. Hogen ken begeg ma oa, ar paourkaezh kilhog am lezas da anaout pep tra. Kavet em eus bet an uiou... Ha breman Yarigan hec'h em ro holl d'he c'hoant dreist. E mezheven e vo tomm anezhi. Hag-eñ ne vo ket ar mare mat da zesevel bugale ?

EVNEDVA ARAR

Da goulz ar weur e Koulmir, e tihun Intron ARAR, laouen he c'halon ; dianalañ a ra ; e-maez he fluñv e teu begigoù laouen ; un hunvre kaer he deus gwraet e-kerzh an noz : gwelet he deus un hanvoez hud, gwir Baradoz d'ar yer, ma ner ar buzbug tev hag ar c'helion dinec'h ; c'hwez vat an teil fresk zo c'hoazh en he divfron... Gant pebezh levenez e venn en treiñ-distreiñ, en ogediñ, en bekaat, en greunata, dizehan ha didrugar. Siwazh dezhi, disheñvel eo ar gwirvoud : bac'het eo Arar en he c'hael, karc'har koantik, e gwir, ma ne van avat tachad ebet da bigosat. Ivin eo ganti : daoust hag-eñ e ranko ivez amheuliañ ar glouedenn digar ? Aon a ra d'he c'halon vamm tra ma oar e peurc'hwilio dizaon hec'h evnedigoù hêr ha skañv (ha pep heni a oar ez eo an evnedigoù an deiz a hiziv, heñvel ouzh bugaligoù an den, disheñvel-krenn diouzh ar re a wezharall...)

Hogen setu ma teu ar mestr madelezhus a glev ken mat kalonad e loened. Meizet gantañ poan Arar, e venn he c'hennerzhañ. Digaeliañ a ra ar garedig a zo dieub breman ! Bamet da gantañ, hep krediñ e ve gwirion hec'h eurvad, e van digor he figos war nav eur, tra maz a kuit he bugaligoù... ha hi d'o heul... Tro-war-dro dezhi e taol ur sell o klask he zrevell bemdeziek : Lezenn veur ar vuhez eo al labour, neketa ? Met petra zo aze er c'horn beunek, e-tal ar gravazh ? Va Doue, hanvoez he hunvre eo, teil ar Baradoz eviti. Ha gwenn he bed, hec'h evnedigoù d'he heul, Arar a red, a nij, a stank, a virvilh, o kemer harp war he soutil a bav ha war he lemm a bigos, plarik ha pozet evel ur beleg, hep koll he fenn, a grog adarre gant he zrevell...

Annezadur ARAR en Enevda gant hec'h eizh bugel, kaer ha deuet-mat, lemm o lagad, mibin o favioù... hag a oar endev krabisat an douar en-dro dezhe evit kerc'hat ar greun kuzhet... « Evel reizh, e tiskouezan dezhe ; evel reizh, gwezh a vez e tapont pep a bavad... A-benn o boazañ hag ober dioute yer e kig hag e pluñv ha n'eo ket labaskenned...

Heñvel-mik eo an Enevda ouzh kludeg ar re vras. Koantik eo e pep keñver. Arar n'eo ket bet disouezhet c'hoazh eus ur seurt baradoz. — « N'ouzoc'h ket... Un hêrezh em eus bet, plac'h kaezh... Evel bugale tiern ez omp lojet breman, va c'hrouadured ha me. — Met n'oc'h ket e ti un Tiern ? Lavarit din pe da dra e talvez bout tiern ? Gwelet hoc'h eus va bugaligoù ? N'eus ket yer kaeroc'h egete...

Abae m'am eus skrivet ar pennad, bugale Arar zo kresket bras... Ret e ve deoc'h gwelout kribell hêr ar baotred, o lostig koant evel ur stouf peg ouzh o revr (ha gant ijin, plac'h

kaezh...) Ra chomint yaouank pell amzer, evit brasañ plijadur o mamm. Diarvar eo e vint yer a-zoare, pa loc'hint diouzh he fluñv...

KOG-TEV ZO SKUIZH

Kog-Tev zo skuizh. Noz eo anezhi. O vourboutat al labennoù diwezhañ, e tifrae ar yareged davet o annez... Goulerc'hiñ a ra Kog-Tev. E unan, dirak an nor, durc'haet e sell d'an arc'hreunennoù a-strev war al leur. Naon avat n'en deus ket. Pleget e c'hlin gantañ, serret e zaoulagad, bobet e benn gantañ, e kousk en e sav... Kalet e voe an devezhiad evit Kog-Tev, pervezh d'e zleadoù priedel... Damant a rankez ouzh da yec'hed va faotr, pe neuze, pegoulz e vi lavaret « lamm » ?...

ITRONEZED KERZEÑVED

Mall warnomp, edomp o c'hortoz war o lerc'h... hag an devezhioù a yae hebioù...

A-benn an diwez e teuas d'ar Priñs kemenn o donedigezh hag e hanteras ganin e levenez bugel. An deñved, an deñved, war an hent emaint... emaint o tonet.

Hag ez int en em gavet neuze, da greisteiz, kaset e-barzh kili mat. Ac'hane ez int bet tennet skuizh, blin, brevet, joget, hogen nag haelat ! Redek war o raok en deus gwraet ar priñs a-benn diskouez dezhe hent ar bradell. War bleg e vrec'h eman an oan, bihanik tra gwenn ha begelier. War o heul e teu mamm hag he c'hoarezed, o vegeliat int ivez. En ur vonet e pegont a-vodad er geot, naon gante goude o hir a veaj. Nag a c'heot tener, blizidik ha flour zo er bradell. Debriñ a zebront, lontek, ken ne kouezhont, divi, war gouzer alaouret ar c'hraou. Che ! na matat an traou aman ! Man emamp ? Oc'ho, kaezhig, e ti Tiern Koadmoc'han ! Koad petra ? Koadmoc'han, na petra 'ta !

Sellit ouzh an doenn, ouzh ar c'hraou dioutañ e unan... ha dambleit, ha dambleit !

— U ! eme unan, droug-kof em eus ! — Ya 'vat, re hoc'h eus debret ! — Feiz, nann ! o vonet da c'henel emañ. Gwir e oa. Todorosoù an hent, ar from, ar c'hel, ar veaj, ha mar-teze ivez an termen tonket a roas deomp ur babig nevez.

— Un oan nevez-c'hanet zo ! eme ar priñs kuñv ha laouen.

Ha ni da stouiñ war ar c'hrouadur fresk, d'e sec'hañ, d'e brederiañ, d'e holenañ, ha d'e ginnig d'e vamm. Dic'houvez rak re yaouank e oa ar vamm.

An oanig a nac'he evañ. Krenañ a raemp evit e vuhez, hep krediñ henn lavarout, evel reizh. Neoazh, evit ar beure, pep tra a yae mat. Oanig a zene, a zene... Evel-se e teuas war an douar « MAOUT », kentañ tourzh ganet e Koulmir, diouzh an noz, en nevez-amzer.

Hiziv an deiz e oar Maout piv eo : un tourzh yaouank, kaer ha kreñv, dezhañ ul lost hir hag ur penn balc'h. Youlek-mat eo hag e hañval da dud zo bout drouk ; hogen evel-se e tle bout en deus lavaret an tiern. Karout a reomp Maout. Maout a gar nebeutoc'h ar C'HOLAZ, tev ha nerzhus, bet roet d'ar priñs gant un Itron hegarat evit bout tad kraouiad Koulmir.

Nann, kement-se ne oa ket diouzh Maout. Hag eñ henn lavaras da OANEZIG a zo endev tonius ha daeus, c'hoant ganti bout da gentañ penn war dreuzoù ar garantez. Evit donet a-benn, ne goll netra, o klask dreveziñ ar re goshañ o arvez landrennek, o vonet betek kemer skouer war an heni vrasañ e-touesk an dañvadezed, GILTRUD he daoulagad milliour.

— Ya, eme Maout da Oanezig, ha gwelet ac'h eus ar c'houer a Golaz-se ? gant e baviou re dev, e c'hloan re verr, e vorzhedoù bouron ? Da get ez ay hon gouenn gantañ ! Ha krediñ a ra d'an Tiern o devo « e » vugale ar c'har hir ha mibin, ar fri brientinel ? Ra sello outañ, an Tiern, ha ra welo eman evelomp. Sell pegen kaer eo va mammig. Koantik eo he fenn flour ; kuñv eo he lagad, daoust dezhi lavarout « me 'venn » gant he mouezh korzennet-kaer. Rak mamm zo rouanez en he zi. Hag-eñ n'eo ket hi a zo e penn ar bagad ? Puilh ha hir, he gloan a ra dezhi evel ur vantell vistr ; ha kemenerion ar vro a c'hell kemer skouer war he zrolinenn — gar hir oc'h ermaeziañ ur vantell verr ha tro enni — biskoazh ne deuint a-benn da breñañ he c'hened. A-ratre en deus ar Priñs lavaret kement-all. N'ac'h eus ket klevet : « Ac'ha ! n'eo ket mat ! Tamm ebet ! » Evit ar mantilli, rak evit mammig, en deus eñ lavaret : « hi eo an heni voanañ hag an heni gaerañ eus ar c'hraouiad ».

Evel-se e komze Maout, bugel tourzh helavar, gant Oanezig, an dañvadezig kevoadek dezhañ, ouzh skeud toenn kraou Koulmir. E-keit-se Itronezed Kêrzeñved zo evel rouanezed en o glad glaswezek. Plijout a ra dezhe o annez maezel, ma frond ar foenn, maz eo fresk ar gouzer, ha ma vez blazet ken mat ar melchon en-dro dezhañ ! Peuriñ ha daskiriat a reont e koulz hag e kentel, ha da c'houde kousket e peoc'h.

KANENN D'AR PRIÑSIG

« Da'm c'halon ne vo ket an diskuizh, ken ne tiskuizhin ennoc'h, va Doue. »

(sant Eosten.)

Benniget ra viot, â Briñsig, c'hwi hoc'h eus roet din da anaout gwir hanez ho proad, da nesaat dre goun ouzh begenn gouenn gozh ar Vrezhoned, ouzh ar re c'hlan, ar re valc'h, ar re galet, kalet ha digemm evel kerreg hoc'h erinoù, diheverzh ha rinel evel al lann a oar emzifenn diouzh troad an estrenach, briel o feiz kadarn e Tonkad ur Vreizh war he c'hozhni, hogen bepred bev gant road hael o buhez dezhe a greiz kalon.

Deoc'h e lavaran ez eo kennerzhus ouzh ar vilonioù a-durall. Hogen, me, kaezh tra didalvez, war he zremen, maz eo riñvet he bloavezhioù dezhi, ur galon nemetken ganti c'hoant enni gouzout ha karout, hag-eñ e c'hellan-me gortoz warlerc'h an deiz ma vezin degemeret a-barzh nesaat ouzh an hudgelc'h ha bout anvet da geneilez ?

Ha setu m'ho kwelan, â Briñsig, bleuñvell talvoudek e-touesk ar re 'rall a ginkl kurunenn ar Vro, o sevel uhel er vann pennarouez an 9 stad, kannad ar goanag. Ho kwelout a ran aze, a lavaran, heñvel ouzh un diamant krai diziskuliet evit c'hoazh — holl dezhañ ha c'hoant gantañ ermaeziañ e goc'henn a-benn sevel davet ar gouloù ha luc'hañ ouzh bannoù an heol e Breizh en nevez-amzer (ha Doue 'oar pegen brav eo an nevez-amzer !).

Hogen ret e vo d'an oberour deol, ennañ emouez meurdez e gur, un dorn rez, gouiziek, speredek, hegar ha kuñv — kuñv evit peurlevnañ ar gemm holl. Hag an dorn-se, pervezh ha diogel, â Briñsig, ne c'hell bout nemet dorn Doue...

Mari ARSANT

5 Du 1958

(29 Gwengolo 1964).

Darngomanant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68

ER GUENEDOUR

Pennskrivagner : **abEnnez** · Pep gwir miret strizh

Toull 'l laer 15/10/64.

Aotrou Rener,

n'on ket evit herzel ouzh an imor o welout kement-se. Ha c'hwi, ken dereat, penaos e rankit gouzañv seurt komzoù gant an Aela-se. Un aela, ya 'vat, un diaoulez ne lavaran ket. Mont da voustamall deoc'h bout tost d'ho panne chouchenn ken e chomit da dorc'hwenial en ur foz gant ur pallenn ha ne oa ket deoc'h ! Jafet da vihanañ, p'en devoa taolet e vantell war Noe gozh, e gorfad hini ruz gantañ, n'en devoa rannet grik da zen ha panevet e c'hoar aet da flatrañ d'an intron Noe « e oa mezv adarre an hini kozh », biken n'hor bize gouvezet perak eo gwenn hor c'hroc'hen tra ma'z eus liv war veg ar re all.

Ha paneve an Aela-se hor bize kendalc'het da grediñ ha Doue oar hag-eñ ne vefe ket gwashoc'h, da grediñ a lavaran e oac'h bet taget gant klenved al louarn du aet da glask e lost. Ma, benn an diwez, gwell eo ganen e ve bet un tammig tomm d'ho fri ; ur chufere pemp bloaz a hañval bout un digarez dereat. Dav eo gouzout, Kentañ tro ma'z in d'ho kwelout e kasin ganen pezh a vo ezhomm, hag en ur c'hortoz lakaat pep a ballenn war hor c'hein, degemerit, mar plij, va gourc'hemennoù kalonek.

Job an Diboan.

Eilger ar Rener :

« Ya 'ta, deuit. Neuze e c'hello bout aozet ha kempennet pep tra, pallennoù ha meur a dra all ha n'eo ket mat lavarout d'an holl. »

DIHOK-KENAN

— Penaos an diaoul e rit-hu evit lenn ha debriñ war an hevelep tro ?

— Aezet eo ! Gant ul lagad e lennan hag e tebran gant e-gile.

Toull 'l loen 15/10/64.

Herri kaezh,

mantret e choman o welout pezh a embannez. A-viskoazh out bet un tammig dievezh, met an dro-man, fi da'm doustik !... Petra a soñjo da lennerion o tont da c'houzout ez out manet kousket en ur foz gant ur plac'h, yaouank marteze, ha gant ur pallenn ? me a c'houlenn diganit. Bezañ meyv ne vez ket degemeret atav da zigarez gant tud zo. Ha te, inosant, o voulañ war da c'hazetenn pezh a skriv dit ar plac'h divergont-se, hep teuler pled !

Ha breman, pa soñjan, ha n'eo ket iskis ganit e kav brav, honnezh, diskleriañ da engroez lennerion Er Guenedour penaos eo aet ez kerz pallenn he mamm ? Nann ? Hag ar vamm o kas dit ken dereat ha tra, klufanerezh anat, kemmesket gant meuleudioù dre zindan d'he merc'h, war zigarez goulenn diganit bout bepred dereadekoc'h spered Er Guenedour ? ne glevet ket aze c'hwez an trenk, genaoueg ?

A-raok pell e kleve, me lavar dit, ez eo poent, tremen poent, diwezhat zoken, aozañ pep tra evit un eured. Ha petra ri neuze, paotr fin ? Ya, me 'oar, aze eman c'hoazh ar paotr chentil, Ifig, va breur ; goût a ran e lakai evel boaz ar samm war va choug ha me, evel boaz, n'ez tislavarin ket ; anzav a rin pep tra. Nemet dimeziñ avat, ne rin ket, na ne rin. Gant un dortez.

Ken ar c'hentañ,

Ifig an Oan.

G. S. Digarez : re vuan em boa lennet ; an hini gozh eo he deus degaset ar pallenn. Neuze avat n'anzavin ket, nac'hañ a rin pep tra ; diwall da lér da unan mar kerez. I a O.

Eilger ar paotr :

« Trugarez dit, Ifig, n'ankouazhin ket ! Da chekenn ivez he deus gwraet plijadur din, te 'oar ! »

ETRE DANVEZ PRIEDOU

— Pa vezimp euredet, e ranki diskregiñ diouzh ar butun.

— Ya, va dousig.

— Hag ivez chom hep evañ.

— Mat eo.

— Hag ivez paouez a vonet d'ar C'Helc'h.

- Mat-kenan.
 — Kounaat a rez un dra arall a ranki dioueriñ dezhañ.
 O kemer e dok hag e vazh :
 — Ya, kroaziañ a ran war ur wreg.

Aotrou Rener,

Toull an Aotrou 15/10/64.

gouzout a ran ervat n'eo ket en aner e c'houlenner skoazell digant tud gouziek ha madelezhus poellgor Er Guenedour. Er gwall nec'het on-me gant ur mekanik en deus koustet din ur bern arc'hant. Ha, koulskoude, stad a oa ennon en ur breñañ anezhañ, me , an hini kentañ e Breizh, digant ur greanti Suisat. Ur c'honter-laezh, c'hwi oar. Pa'z aed da c'horro ne ouied dare pegement a laezh a oa. Kaout a rae deoc'h, lakaomp, e oa dek litrad er vuoc'h hag e kaved pemp pe zek, diouzh ma veze bet peuret ganti. Gant ar c'honter-laezh e weler war an dremm pet litrad a zo ha poent eo gorro pe get.

Neuze 'ta, prenet, ganen an ijinenn, e voe sternet ganen war ar Brizh. Ur vuoc'h habask, aes kenan ober outi. Hervez an notennkelenn em boa stardet ar senklenn war he c'hof, arouimet an telug war he c'herniel ha trostet ar c'hlevekaer ouzh he lost. Al lost eo a dalv da vomeder hag e piaou reizhder ar vonedone anezhañ eman arc'hwel ar benveg. Trugarez d'ar c'helion ez ae an ardivink en dro manivik. Pa veze merket dek gant ar biz war an dremm en tu kiciz d'an tezh, e c'horroen, ha ret din anzav e kaven dres pezh a oa merket.

Nemet pa em gavemp gant ar vouienn. Neuze avat, gant ar vuoc'h o vreskenn, e verke an nadoz kant, daou c'hant zoken, ha kaer em beze gorro ne teue ganti met c'hwec'h pe seizh litrad. Stlen eo ez eus un dra bennak da renkañ.

Skrivet em eus d'ar werzhourion e Bro-Suis ; respontet o deus e veze savet an ijinennoù-se gant Suisiz da werzhañ en estrenvro ha neket da vezañ chalet gant saout tud all. Evit pezh a sell ouzh an ijinenn, emezo, n'eus ket tu da gavout gwelloc'h er bed-holl. Ne gredan ket, evel reizh, mont a-enep da dud ken start en o meno, ha ken seven war ar marc'had, hag em dreiñ a ran ouzhoc'h da c'houlenn : petra ober ?

Gant ar vailhed war bep seurt skiantoù a zo e poellgor Er Guenedour em eus spi e vo kavet ar gouhent da zerc'hel lost ar Brizh en e roll, ma ne vo ket kollet un ardivink ken spletus hag en deus koustet ken ker all din.

En ho trugarekaat en a-raok ho pedan da zegemer, Aotrou Rener, va doujusañ gourc'hemennoù.

Ludivig Kervoan.

Eilger Poellgor Er Guenedour :

Ar Poellgor zo em vodet d'an 22 a viz Henoal evit skeiñ ur sell war ho paperenn hag evit tabutal diwar he fenn.

Evit ar mare n'eo ket klozet an darvoudoù, er c'hontrol ! Emaer o klask ur vuoc'h suisat er Gourenez a-bezh ; ha d'ober hon eus bet gant ur pakad bras kaset deomp eus Naoned, merket warnañ (en diavaez) "Saout eus ar bed-holl". Siwazh, e kartoñs e oant ha n'eus bet netra da ober gante. Aman, en Arzhon, kement e ti Boullikaod, e ti Blouc'h, e ti Koadel, e ti Ridant, e ti Marzhin, h. a., e vez gorroet ar saout div wezh bemdeiz, laezh pe get. N'o deus biskoazh klevet komz eus hevelep ardivink, nemet dedennet bras ez int holl, gant ma kerzho ervat, evel reizh ! Daou ali hon eus degemeret gante (e-mesk an 350 bennak kinniget). Kentañ ali : skarzhit ar c'helion diouzh ar c'hraou, kent gorro ! Eil ali : sur a-walc'h hoc'h eus trostet ar c'hlevekaer ouzh al lostoù kalz re izel Klaskit — gouez da Voullikaod — trostañ ar stramm uheloc'h, betek kalz uheloc'h. Hogen — post Koadel ivez — arabat d'ar c'hlevekaer bout re dost d'ar "rev(r)". Forzh penaos, emaeer o c'hortoz aman gant hiraezh, ho tanevell e sigur kement tra.

Poellgor Er Guenedour war ar gorro.

G.-S. Evel reizh e savo da ger studiadenenn ar Poellgor... rak ne deo ket laezh a zeu gante, m'henn lavar deoc'h !

ETRE DAOU GENEIL :

— Brevet on o kargañ hag o tiskargañ listri e-pad an deiz !

— Pell zo emaeout oc'h ober ar vicher-se ?

— Warc'hoazh e krogan.

Klevet digant va zad :

Ur beleg o weladenniñ e barrezioniz a chom a-sav dirak ti Ifig. Eman Ifig war dreuzoù an ti.

— N'eman ket da vamm er gêr, a c'houlenn ar beleg outañ.

— Eo, avat ; d'ar jardin a-dreñv an ti eo aet.

— Ne vo ket pell ? a c'houlenn adarre ar beleg.

— O, nann, Aotrou, ne gav ket din : brammat a rae 'n ur vont er-maez eus an ti.

GOULVEN JAK.

Darngomanant : 10 Lur (kemm war ment ha priz an niverennoù)
50 % evit studierion ha soudarded

Dépôt légal effectué CPPP N° 41.411. Provision conseillée : 10 F
Directeur et Imprimeur : H. HILLION, ARZON. CCP Rennes 120.68